12

Latvija
AMERIKĀ

Nr. 62. SESTDIEN, 1961. GADA 5. AUGUSTĀ 11. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā.
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: JĀNIS GRINBLATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.
LAIKRAKSTA PĀRSTĀVIS SAV. VALSTĪS: ĒRIKS VENTS, 11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N.Y. Telefoni: PO 7-6696, PO 7-6519

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
EDITOR-IN-CHIEF: Mr. JANIS GRINBLATS.
Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
OFFICE IN USA: Mr. ERIKS VENTS, 11 Irma Ave, Port Washington, L.I., N.Y. PHONES: PO 7-6696 and PO 7-6519.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
WEDNESDAY, AUGUST 5 1961.

Māc. RICHARDS ZARIŅŠ

BĪSKAPS KĀRLIS IRBE

Latvijas ev. - lut. baznīcas pirmais virsgans Dr. Kārlis Irbe pieminams 100 gadu dzimšanas atcerē — dzimis 1861. g. 7. augustā Lielsatiķu pagastā, Kuldīgas apriņķī, miris pirms vairāk kā 25 gadiem Rīgā, 1934. g. 23. martā.

„Nebūsim šaudīgas niedras, lunkani kārkli, kuŗi liecas kā vēja pūsma tos loka. Latvijai ir vajadzīgi vīri, kas kā ozoli stipri, stāv arī vētrā un negaisā, kas nenoliecas zemu uz visām pusēm, bet ar savu galotni sniedzas debess tālēs mūžības gaismai un saulei pretim," tādus vārdus teicis bīskaps Kārlis Irbe Latvijas sākuma gados. Šie vārdi raksturo viņu visā mūžā un visnotaļ baznīcas vadībā.

Jau Tērbatā K. Irbe izvirzījās savā korporācijā Lettonia, drīzā laikā viņu ievēlēja prezidijā, divi reizes par senioru un izcilo spēju dēļ pat par šaržēto konventa vadītāju. Pildot oldermaņa amatu, viņš audzināja jaunos studentus un parādīja nacionālu stāju un neredzētu drosmi visas universitātes apmērā. Tas notika maija sagaidīšanas vakarā Tērbatas Doma kalnā, kur korporācijas pulcējās pilnā sastāvā ar saviem karogiem. Nevācu studenti bija protestējuši pret vācu dziesmu „Deutsche Worte hör' ich wieder", bija solīts, ka no tās atteiksies, un tomēr to dziedāja. K. Irbe satina zaļi - zili - zelta karogu, un ar lettoņiem atstāja svinību vietu. Tur vajadzēja ātras izšķiršanās spējas un liela pašpārliecības spēka, un K. Irbem tās bija.

Pēterpilī, pēc krievu revolūcijas un pirms Latvijas neatkarības pasludināšanas, jau 1917. gadā nodibināja latviešu konsistoriju. Par tās prezidentu ar ģenerālsuperintendanta tiesībām ievēlēja un apstiprināja K. Irbi, kas bija 17 gadus sekmīgi darbojies Vidzemē, Dzērbenes - Drustu draudzē, kļuvis par pirmo latviešu prāvestu Cēsu iecirknī, bijis 10 gadus skolas darbā Rīgā un 5 kaŗa gadus trimdinieku dvēseļu gans Krievijā. 1920. g. septembrī K. Irbe atgriezās dzimte-

rēja draudos un dzīvības briesmās. Dažu mēnešu laikā noslepkavoja 26 iedzīvotājus, vairāki mira no cietumos iegūtām vainām, ap 40 mācītāju glāba savas dzīvības, bēgot uz Vāciju, citi aizgāja emeritūrā. No 196 mācītājiem, kas darbojās Latvijā pirms kaŗa, 1920. g. bija palikuši tikai 110, no tiem 56 latvieši, bet aprūpējamas bija 194 draudzes. Pirmā pasaules kaŗa rezultātā 49 baznīcas un 39 draudžu ēkas bija sagrautas vai nelietojamā stāvoklī. Ev. - lut. baznīcas materiālo zaudējumu summa pārsniedza 11 milj. zelta rubļu. Amerikas luterāņi 1920. g. Latvijas baznīcas zaudējumus lēsa uz 2½ miljona dolaru. Ar agrāro reformu valsts zemju fondā ieskaitīja 59.854 hektārus baznīcas zemes, draudzēm atstāja 11.810 hektāru. Baznīcu šķīra no valsts, baznīcām atsavināja civilstāvokļa reģistrācijas tiesības. Tikai ar laiku restaurēja degradēto ticības mācības stāvokli skolās.

Bīskaps K. Irbe savā pirmajā virsgana sprediķī teica: „Ev. - lut. baznīca stāvēja reiz augstos kalnos, bet tie sen atkāpušies... Latvijas baznīcai tagad pat pakalnos nav vietas, bet jāierīkojas tur, kur revolūcijas varas to nogāzušas. Par to varam skumt, bet mums nebūs izsamist. Gan nāks atkal laiki... Ar Dieva palīdzību atjaunosim izpostīto baznīcu un liksim ar to drošu pamatu kā sev, tā arī visai tautai un valstij." Ar šo pārliecību un sākumā citēto aicinājumu pārvarēja daudz un, neskatoties uz traucētājiem apstākļiem, sasniedza ievērības cienīgus rezultātus.

Bīskaps K. Irbe izstrādāja jaunu baznīcas satversmi, radīja jaunu draudžu pārvaldības un autonomas saimniecības sistēmu, novērsa kaŗa postījumus, cēla jaunu dzīvi. Iznāca jauna dziesmu grāmata, Meldiju grāmata un Agenda, sava garīgā periodika. Sākās organizēts svētdienas skolu un baznīcas jaunatnes darbs, pārkārtots misijas lauks. Lai atveseļotu tautas mentālitāti, ko bija iedragājusi kreisā politika un bezdievība, bīskaps K. Irbe nodibināja biedrību Par ticību un baznīcu ar nodaļām pilsētās un laukos. Virsgans rūpējās par baznīcas kadru ātrāku uzpildīšanos, nodibināja Teoloģisko institūtu, nedaudz vēlāk Baznīcas ģimnaziju Rīgā, kuŗai 1931./37. g. uzcēla jaunu dzelzbetona ēku četrarpus stāvos uz 10 pūrvietu gruntsgabala. Uz laukiem cēlās jauni dievnami, izlaboja esošos, apkopa kapsētas. Kad nāca jauni mācītāji, ārlietu sakari, bīskaps K. Irbe ordinējis ap 95 draudžu ganus. 1928. gadā darbojās 138 ordinēti garīdznieki, 1929. g. bija 303 draudzes, no tām 250 latviešu, 51 vācu un 2 igauņu, sadalītas 14 prāvestu iecirkņos. Bīskaps K. Irbe, pēc nepilniem 10 gadiem amatu atstājot, 1931. g. mācītāju konferencē izteicās: „Es atstāju savam amata pēcnācējam kapitālu, kas ir apm. vienu miljonu latu. — Es pateicos Dievam, ka Viņš šos desmit gados mūsu kaŗa laikā sagrautās baznīcas atjaunošanas darbu tik brīnišķi svētījis, ka to, baznīcas darbā iestājoties, ne domāt nedomāju."

Latvijas ev. - lut. baznīcai un bīskapam K. Irbem radās arī neparedzētas grūtības, kas aizgāja līdz tautas nobalsošanai. Valsts atsavināja Jēkaba baznīcu, lai to nodotu katoļiem. (Saskaņā ar konkordātu). Tas bija sāpīgs zaudējums, kas atraisīja vēlākus sastrēgumus ar Doma baznīcu. Tur radās berze ar vāciešiem, konflikts nācijai ar minoritāti un valstij ar baznīcu. Bīskaps K. Irbe stāvēja par baznīctiesisku principu skaidrību un noraidīja politikas ienešanu baznīcas autonomā dzīvē. Viņš vilka konsekvences. 1931. g. novembrī, sasaucis ārkārtas sinodi, bīskaps „nolika pilnvaras un aizgāja atpūtā." Kaut nesaprasts un tai laikā nenovērtēts, viņš parādīja savu raksturu un pārliecību. Šī raksta sākumā citētā atziņa bija piepildījums bīskapa paša mūžā; citādi viņš nevarēja.

Daudzinot bīskapa K. Irbes 100 gadus kopš viņa dzimšanas, ievērojam viņa spilgto personību. Zinot, ka pagājuši vairāk kā 25 gadi, kopš viņš aizvēris acis uz mūžu, varam raudzīties ar vēsturisku perspektīvu, kas sasniegts un kāpēc bija jāaiziet. Tās ir trīs vērā liekamas iezīmes: pirmkārt, ārkārtīgas darba spējas, otrkārt, iekšējas un ārējas patstāvības tieksmes, un, treškārt, tiesiskā apziņa, respekts pret tiesībām līdz konsekvencēm. Vai tas nav nepieciešams mums vēl tagad, un taisni tagad: pastāvēt uz savām tiesībām, atgūt patstāvību un strādāt, lai padarītie darbi būtu patīkami.

Tādēļ varam pievienoties Andrieva Niedras nekroloģā teiktiem vārdiem, kas toreiz sūtīti no trimdas un iespiesti Rīgā, laikrakstā „Latvis" ar virsrakstu — Trīs saujas smilšu uz bīskapa Irbes kapa: „Tu biji tik liels, ka tev vajadzēja stiprāku drošku, ar ko braukt uz baznīcu; tu biji tik liels, ka tev vajadzēja lielāku gultu, kur atgulties un garāku villaini, ar ko apsegties. Tu biji liels, jā, varbūt par lielu savam laikam un saviem līdzgaitniekiem... Ja reiz Latvijai varēja piedzimt tāds dēls, tad neesiet mazticīgi — dzims viņai atkal tāds."

BĪSKAPS KĀRLIS IRBE
Š. g. 7. augustā piepildās 100 gadi kopš bīskapa K. Irbes piedzimšanas.

KAŖAM NEVIENS NETIC

Galvas lauzīšana ap Berlīni pāriet chroniskā fāzē

„Ievēl demokratu par prezidentu un tūlīt jāiet kaŗā", tā saka tie, kuŗi gaida iesaukšanu vai jau iesaldēti pagarinot apmācību laiku. Visneapmierinātākie rezervisti, kuŗi pēc 6 mēnešu nodienēšanas gāja katru nedēļu vienu vakaru apmācībās un tā cerēja izpildīt savus pienākumus pret tēvzemi. 250.000 šādiem privātiem kaŗavīriem tagad jāpārtrauc civilā dzīve un vismaz uz gadu atkal jāuzvelk formas tērps, sievas un bērnus atstājot mājā. Tauta, savukārt, ar lielu mieru sagaida grūtības, kas neapšaubāmi naks dažādu saimniecisku ierobežojumu ziņā. Daudzi pat klusībā priecājas par skursteņiem, kas sāks kūpēt, aerodromiem, ko nelikvidēs un kuģiem, ko atkal atgriezīs darbā. Vecākiem vīriem reizē pavērsies darba iespējas. Un par visu to jāizdod tikai 3½ biljoni dolaru, kas nav pārmērīgi, salīdzinājumā ar biljoniem ārzemju pabalstos. Lai jau kaut kas tiek arī pašu zemei!

Oficiāli pret Kenedija stingro līniju nav iebildumu arī republikāņiem, kaut klusākas balsis jau norāda uz neloģiskumu Sav. Valstu rīcībā. Atkarībā no notikumu norises, vēlāk par to runas vel skaļāk, vai aizmirsīs. Pašlaik piemin tikai, ka 3½ biljoni jāizdod tādēļ, ka Chruščevs Kenediju Vīnē nav nobaidījis ar savām rupjībām, un tā kā pēdējam nav bijis dūšas pieteikt atomieroču lietošanu komūnistu uzbrukuma gadījumā Berlīnei, nolemts iedzīvināt ģenerāļa Teilora plānu par jaunām divīzijām ar parastajiem ieročiem. Būdams Eizenhauera laika štāba priekšnieks, Teilors jau tagad mēģinājis izvest savas idejas, bet sadūries ar otra ģenerāļa pretestību un beigās atkāpies. Kenedijam nu viņš savu veco ideju „pārdevis", un ja arī pati par sevi bruņoto spēku pastiprināšana nebūtu nekas jauns, Chruščevam tagad skaidri pateikts, ar kādu kaŗu viņam jārēķinājas, grābjot Berlīni. Ar sminu arī uzņem Kenedija teikto par Berlīni salīdzinājumā ar Staļingradu, visiem militāristiem esot vienis prātis, ka Berlīne nav noturāma kā ielenkta sala sarkanajā jūŗā 110 jūdzes no krasta, kur pretiniekam visas priekšrocības, bet aizstāvjiem tikai gaisa satiksme.

Būtībā tas viss tomēr ir tikai runāšana. Kaŗam neviens Vašingtonā netic. Doma par to, ka varētu apbruņoties un gaidīt, ko Chruščevs darīs, sen atmesta un sedzoties ar miera togu, visas pūles tiek veltītas pieņemamas formulas atrašanai, kas dotu iespēju izlīgt un visu aizmirst. Kenedija pēdējā runā teikts par to, ka nevar runāt ar tādiem, kuŗi saka — kas ir mūsu, tas ir mūsu, bet kas ir jūsu, par to var runāt — labprāt vairs neatceras, vai arī jokojot saka, ka esot taču kā jaukā ģimenē, kur sievai vienmēr taisnība, sakot: kas ir mans, tas ir man un kas ir tavs, tas arī ir mans! Sarunas šādā noskaņā ārlietu viceministru līmenī Parīzē notiek jau kopš nedēļas. Sestdien tur ieradīsies arī ārlietu ministri, kuŗi vienosies par galīgo formulējumu. Ja vēl būtu domstarpības, tad sekotu 3 lielo konference un pēc tam visu četru „summits" tūlīt pēc komūnistu partijas kongresa Maskavā. Parīzē pašreizējo Sav. Valstu politiku sauc par stingro līniju, bet ilgu mūžu tai neparedz, kaut Rasks pateicis, ka sarunās par Berlīnes jautājuma izkārtošanu nebūs tikai aizsargāšnās un noraidīšana, bet arī konkrēti pozitīvi priekšlikumi no viņa puses. Nekas par tiem nav dzirdēts, bet zināms, gan, ka amerikāņi gatavi runāt: 1) par Vācijas austrumu robežām; 2) par bruņoto spēku apmēriem Berlīnē, visā Vācijā un Austrumeiropā; 3) par neuzbrukšanas paktu un 4) zināmos apstākļos par Vācijas neapbruņošanu ar atomieročiem. Cik tur mūsu un cik jūsu — skaidri redzams.

Zināmas bažas tagad gan pastāv par to, cik labi Raskam sarunas varētu izdoties. Līdz šim viņa iespaids Berlīnes lietās neesot bijis izšķiŗošais un politiskā ziņā dominējis Ečesons kā stingrās līnijas autors, atbalstīts no Vašingtonas militāristiem. Tā kā Raskam trūkstot „dzinējspēka", varot gadīties nosliece uz stingrā kursa pusi, kuŗa aizstāvji nesaprotot Džordža Vašingtona pirmajā amatā stāšanās runā teikto: „Būt sagatavotam kaŗam ir vislabākais ierocis nodrošināt mieru." Un Kenedijs taisni to darot.

Ja arī Raska nostāja būtu stingrāka nekā Chruščeva glābēji vēlas, šaubu nav par angļu un franču izteikto vēlēšanos Berlīnes krizes likvidēšanu panākt sarunās. Lords Hjūms būs Raska partneris, ko draugi saucot par maigo Aleku. Un angļi jau sen atzinuši vairākas nenormālības Berlīnes stāvoklī, kas likvidējamas, kā piemēram, rietumu propagandu, izlūkošanas iestādes un Austrumvācijas saimniecību graujošos bēgļus. Austrumvāciju, kā ceļu kontroles pārņēmējus uz Berlīni briti akceptē katrā laikā. Lords Hjūms ir savādākais no trijiem ārlietu ministriem. Kad Mekmillens viņu uzaicināja par ārlietu sekretāru, Selvinam Loidam pārņemot finanču sekretāriātu un sākot gatavoties premjēra postenim, angļu strādnieku partija šo iecelšanu apzīmēja par cinismu, kas salīdzināms ar Kaligulas rīcību, ieceļot savu zirgu par senātoru. Visi pieņēma, ka Hjūms būs konservātīvs, jo viņš savā laikā piedalījās Minchenes konferencē kā Čemberlēna parlamentārais sekretārs, un par šīs bēdīgi slavenās konferences kļūdām samaksāja ar gadiem ilgu nostumšanu aizmirstībā. Pats viņš vēlāk izteicās, ka tur mācījies daudz, visam mūžam, un kļuva par nesamierināmu katras piekāpšanās politikas pretinieku, kritizējot pat Čerčilu par Jaltas koncesijām. Pēc smagas mugurkaula operācijas viņš vairāk kā gadu noguleja nekustēdamies un pēc tam jokojoties teica, ka ārsti viņam ielikuši jaunu mugurkaulu, kas nekad neliekšoties diktātoriem. No tā baidījās mūžīgie izlīguma pielūdzēji, kritizējot kluso lordu. Tagad šis jaunais mugurkauls tomēr atkal salocījies Mekmillenam, tāpat kā kādreiz Čemberlēnam, un līdz šim briti nav pat pirkstu pakustinājuši, lai pastiprinātu Rietumu pozicijas. Mekmillens parlamentā pat paziņojis par personīgu sarakstīšanos ar Chruščevu, nolūkā mazināt starptautisko saspīlējumu.

Franču ārlietu ministrs Couve de Murville vismazāk brīvs rīkoties, jo Francijā visa noteicējs ir de Golls. De Golls, kaut piekritis atzīt Oderas-Neises robežas, ne soli negribēja tālāk piekāpties un pirmais apsolīja vienas divīzijas pārsviešanu no Afrikas. Tunisijas notikumi labajiem nodomiem pārvilka svītru, un ja tur apstākļi nemainās, sagaidāma franču spēku pastiprināšana, nevis atvilkšana no turienes. Nav brīnums, ka franču parlaments aplaudēja Couve de Murvillem pagājušo nedēļu pasakot: „Francija nekad nav atteikusies no sarunām!" Visumā — vietā seno laiku teiciens: „Kaŗa nebūs, būs lietus!" Cits jautājums, kāda pēc šī lietus izskatīsies Berlīne.

Vašingtonā, 1961. gada 2. augustā.

J. Slikšāns.

KRITIZĒ BRĪVĀS PASAULES LATV. APVIENĪBAS DARBU

…zināt, kā un kur tas izpaudies.

…VIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDES ATZINUMI

kušu, Sk. Pokorniju un V. ūdri. Tāpat balvas saņēm… risti, kas beiguši koledžu Ķeņģis (MA gr.), M. Z… BS., A. Purmalis BS u… Braukis BS. Apsveikti tik svētītie, kuŗi arī beiguši v… skolu: Andr. Kalnajs, J. C… un A. Jansons. Pēc 3 g. … pošanas vairs nekandidēja … E. Šmits, tamdēļ par jauno …

reālas ziņo, ka turienes tautiešiem, kultūras fonda ziedojumu vākšanas akcijā, izsūtīti ap 500 aicinājumi. Iepazīstoties ar Kanadas latviešu trešo dziesmu svētku rīcības komitejas rakstu, valde aicina tautiešus un organizācijas būt atsaucīgiem ziedojot balvas un līdzekļus.

Uz bīskapa J. Rancāna 75 mūža gadu un 50 gadu priesterības jubileju, 13. augustā, Ņujorkā, valde lūdza v-pr-di J. Niedru pārstāvēt LNAK.

Sakarā ar Anglijā dzīvojošā tautieša un bij. aizsargu dabinieka A. Lāča vēlēšanos saņemt datus par bij. aizsargu dzīvi, lai rastu tuvāku ieskatu par trimdā esošiem bij. aizsargu organizācijas darbiniekiem, valde uzklausīja Latviešu Nac. padomes Anglijā pr-sēža A. Abakuka ieskatu, ka šāds pasākums kārtojams kādai no latviešu organizācijām, bet ne privātpersonai.

Piešķira $60 īpašas pretkomūnistiskas brošūras izdošanai.

Valde atzina, ka kopējā nama idejai Toronto sniedzams visu tautiešu un organizāciju atbalsts. LNAK jau savā laikā atvēlējusi $100,- nama akcij…

Valde arī iepazinās ar kādas tautietes bēdu vēstuli (no Simcoe, Ont.), par viņas dzīves sarežģījumiem. Jautājuma noskaidrošanu uzticēja palīdzības nozarei. Nolēma izmaksāt $100,- dziesmu svētku rīcības komitejai, svētku balvu vajadzībām un $400,- apgādam „Ceļinieks" no ZASV kultūras fonda līdzekļiem, sakarā ar kultūras fonda piešķirumu pag. pavasarī.

8. un 9. jūlijā, 23 Kanadas radio stacijas raidījušas pretkomūnistiska satura programmu, izmantojot Informācijas centra materiālus. Valde izteica pateicību raidījumu sekmētājai — Kanadas sociālkredit partijai. Informācijas centra vad. L. Goba atlūdzās no darba pienākumiem, bet valde lūdz viņu sekmīgi ievadīto darbu turpināt.

Sakarā ar Latv. kreditsabiedrības sniegto informāciju, valde konstatē, ka darbā gūti atzīstami panākumi. Bez Toronto latviešu kreditsabiedrības, sekmīgi darbojas arī vēlāk noorganizētā Londonas, Ont. latviešu kreditsabiedrība, un izteikta vēlēšanās tādu organizēt arī Otavā.

Apsprieda nākošās LNAK sesijas noturēšanu kādā no lielākiem latviešu centriem (ārpus

(Nobeigums 4. lpp.)

Attēlā no kr.: Dziesmu svētku rīcības kom. priekšsēdis E. Krūka, Toronto filatelijas kopas pr-dis R. Norītis, LPB Kanadas kopas pr-ce B. Senkēviča, E. Alberinga, Toronto pasta dep. direktors D. W. Bakers un LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis noskatās, kā darbojas zīmogmašīna, kuŗa uz vēstulēm uzspiež 3. Latviešu Dziesmu svētkiem speciāli izgatavoto pasta zīmogu. Foto: J. Kreilis.

VAIRĀK ĢENIJU UN IDIOTU, MAZĀK ATTĪSTĪTU CAURMĒRA CILVĒKU

Pasaules psichologu kongresi notiek katru gadu, un tos sasauc dažādas pasaules valstis pēc kārtas. Tur vērtē cilvēces attīstību, sasniegumus, deģenerāciju, noziegumus u. t. t.

Ik pa desmit gadiem iznāk psichologu rokas grāmata, kurā apskatīti visi šīs zinātnes pēdējo 10 gadu sasniegumi.

Lasot šo grāmatu, tiešām atklājas lietas, kuŗas liek padomāt. Ja vēl līdz 1. pasaules kaŗam eksaktās un konkrētās zinātnes gāja puslīdz paralēli, tad šodien konkrēto zinātņu attīstība jau tālu priekšā eksaktajām.

Vērojama vispārēja zinātņu sadrumstalošana. Taisni pēdējie gadi radījuši jaunus zinātniskus institūtus, par kuŗiem vēl gadu desmitus atpakaļ bija savāktas tikai vistrūcīgākās ziņas. Cilvēces domāšana beidzamos gados stipri ierobežojusies, un tās attīstība ir ar negatīvu potenciālu un slīdošu tendenci.

Lielais vairums ļaužu ir zem vidusmēra attīstības līmeņa. Idiotu un ģeniju skaits pieņēmies, bet vidus mēra cilvēku skaits samazinājies.

Kā sevišķi ļaunu parādību autori uzskata, ka cilvēki ar zem vidus mēra spējām ieņem pasaulē un valstīs, un vispār sabiedrībā ievērojamus posteņus.

Pēdējo 50 gadu cilvēces garīgās un fiziskās katastrofās vainojami šie nespējīgie tautu un valstu vadītāji.

Kāds braziliešu autors ieteic vēlēšanu kampaņās operēt ar psicholoģisku pētījumu datiem un par kandidātiem vēlēšanās būtu jāuzstāda vienīgi tādi cilvēki, kuŗu spējas atzītas virs vidus mēra un augstāk.

Autors gan nemin, ko darīt šinī gadījumā totālitārās valstīs, kā Padomju Savienībā, sarkanā Ķīnā, Dienvidslavijā, tāpat Portugālē, Spānijā un daudzās arabu valstīs, kur brīvas vēlēšanas vispār nenotiek, bet, ja notiek, tad tikai teātra veidā.

Lasot šīs grāmatas pasaules labāko psicholoģijas autoru rakstus, rodas jautājums, cik ilgi pasaule vispār pastāvēs, un prātā nāk vecā ķīniešu paruna: „Ģeniji pasauli ceļ, parastie cilvēki uztura to, lai tā pastāvētu, bet muļķi to cenšās sagraut."

Latvija Amerikā

Nr. 62. SESTDIEN, 1961. GADA 5. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS.

KANADĀ

TORONTO

● Latv. preses b-bas Kanadas kopas valde apkārtrakstā aicina visus kopas biedrus iestāties LNAK un atbalstīt latviešu kultūrālos pasākumus. LNAK dalībnieku iemaksas un nenokārtotās biedru maksas kopai ($2,- gadā) lūdz iemaksāt kasierim A. Stašānam, 33 Shropshire Dr., Scarborough, Ont. Kopas valde pr-ces B. Senkēvičas vadībā veltī daudz pūļu rakstnieku cēliena organizēšanai dziesmu svētku laikā, kā arī vairāki kopas biedri ņem aktīvu dalību tiešā dziesmu svētku organizēšanas darbā.

Ziedoti $10,- kapa piemineklim mirušajam rakstniekam Kārlim Studentam dzimtenē. Paredzēts rīkot loteriju, kuŗā izlozēs kopai ziedotās gleznas. 1. oktobrī notiks Annas Brigaderes 100 gadu dzimšanas dienas atceres vakars.

● Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā gadskārtējā Stratfordas „invāzijā" pag. nedēļas nogalē, ņēma dalību 65 jaunieši no Kanadas latviešu centriem, Čikagas un Kalamazū, ASV. Jaunieši pulcējās sestdienas priekšpusdienā, apm. 25 jūdzes no Stratfordas — J. Kalniņa lauku saimniecībā (jau trešo gadu pēc kārtas), kur pavadīja laiku bumbu spēlēs un sauļojoties. Vakarā jaunieši devās noskatīties Šekspīra traģēdiju „Coriolanus", kas izraisīja dziļu interesi, un par gūtiem iespaidiem bija vēl pārrunas pie sekojošā ugunskura, apmešanās vietā, kur skanēja arī dziesmas un bija kādas dziesmas drāmatizējuma uzvedums. A. Staško, G. Liepiņš un J. Eglītis iepriecināja ar mūzikas priekšnesumiem. Svētdienā jaunieši pavadīja jaukas stundas ezermalā, sauļojoties un peldoties, un jaukais laiks ar karsto vasaras sauli bija labvēlīgs abās dienās. Par labu pacienāšanu bija rūpējies Londonas jauniešu pulciņš.

● Toronto latviešu biedrības ārkārtējā pilnsapulce trešdien, 23. augustā, pl. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās. Kvoruma neierašanās gadījumā sapulce būs tiesīga pl. 8 vak. pie katra ieradušos biedru skaita. Apspriedīs latviešu kopīgā nama jautājumu.

● Bērnu svētki Saulainē svētdien, 6. augustā, pl. 10,30 ar svinīgo dievkalpojumu zem Saulaines ābeles. Pēc dievkalpojuma svētku atklāšana, kur uzrunu teiks LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis. Nodarbības un sacensības svētku novietnēs un bērnu masku balle. Piektdien, 4. augustā, pl. 9 vak. būs kino izrāde, bet 5. augustā, pl. 8,30 vak. lielais ugunskurs māc. A. Lūša vadībā. Pēc ugunskura deju vakars pieaugušiem. Pirmdien, 7. augustā sporta spēles.

● DV Toronto nodaļas izbraukumā, pag. nedēļas nogalē, uz Campbelford apkārtni ņēma dalību 25 nodaļas biedri ar piederīgiem un draugiem, kas pavadīja patīkamus brīžus Trent kanāla krastos. Izbraukuma dalībnieki cītīgi makšķerēja, sauļojās un kavējās arī citās nodarbībās, un jaukais laiks vairoja viņu labsajūtu. Par kopīgām vakariņām rūpējās „pašu pavārs" R. Jakubovičs (Lielais Rūdis), cienājot zaļumniekus ar garšīgu zupu. Bija arī kopīgs ugunskurs. Paredzētie apbalvojumi makšķerēšanā izpalika, jo neviens neizcēlās ar iegūtiem lomiem, bet mazu velti gan saņēma E. Helds par sekmīgāko makšķerēšanu, un pavārs (Lielais Rūdis) par garšīgajām vakariņām. Lielāko zuti laimējās izvilkt nod. pr-kam R. Puriņam, bet sekmīgākais līdaku vilcējs izrādījās bij. nod. pr-ks P. Ratnieks. Izbraukums norisa J. Treija vadībā, un, kaut gan zaļumniekus nereti traucēja odu bari, tie atgriezās mājup iepriecināti par patīkamo izbraukumu.

● Sestdien, 12. augustā, Toronto latv. mednieku un makšķernieku lauku īpašumā notiks Toronto, Hamiltonas un Sv. Katarīnes klubu sacensības māla baložu šaušanā un ar mazkalibra šautenī. Sacensību sākums pl. 12 dienā, un tajās aicināti piedalīties arī klubiem nepiederīgie šaušanas sporta cienītāji (tikai latvieši). Tajā pašā dienā atklās arī jaunizbūvēto Bērzaines peldbaseinu, un vakarā būs saviesīga dzīve ar dejošanu.

● Sestdien, 5. augustā, plkst. 1 p. pusd. Sportsland parkā, 7. un 400 lielceļu krustojumā, notiek plašas peldēšanas sacīkstes, kurās piedalīsies ap 200 sacensoņu. To starpā arī 15 g. v. Dianne Patter, kuŗas sasniegumi brīvā stila peldēšanā Ontario provincē guvuši ievērību.

● Saulaines lielo ugunskuru, 5. augusta vakarā, vadīs māc. A. Lūsis. Kā tradicija ir šais ugunskura vakaros tautas darbinieku un izcilo vīru piemiņas, tos atceroties programmas temās. Tā pag. gada lielā ugunskura vakarā programma bija veltīta latvju dainu tēva Krišjāņa Barona mūža darba cildinājumam, bet šogad dzirdēsim māc. A. Lūša apceri par Garlību Merķeli, sakarā ar viņa grāmatas „Latvieši" iznākšanu pirms 165 gadiem. Programmā piedalīsies arī vasaras nometnes bērnu runas koris, un, nelielā uzvedumā, red. M. Culītis un E. Pētersons.

● Pēc 2 mēnešu slimošanas, 2. augusta rītā, uz mūžu acis slēdzis Olģerts Švarcbachs. Aizgājējs slimoja ar vēzi un bija ievietots Doctor's slimnīcā vēlu, kad ļaundabīgo audzēju nevarēja vairs operēt. Nelaiķis aizgāja mūžībā vēl gados jauns, jo dzimis 1919. g. 18. aprīlī. Dzimtenē bijis Salgales pag. Tiltkalēju māju saimnieks. Lauksaimniecības zināšanās papildinājies Mežotnes lauksaimniecības vidusskolā. Cīnījies latviešu leģiona rindās, un bēgļu laiku pavadījis Vācijā, vēlāk Beļģijā, kur strādājis ogļraktuvēs, bet 1952. gadā iecelojis Kanadā. Strādājis Kirkland Lake, vēlāk pārcēlies uz Toronto. Viņš bija bez ģimenes, vecāki gājuši bojā izsūtījumā Sibirijā, bet dzimtenē pēc aizgājēja skumst brāļi un ASV attālāka radiniece, kā arī bērnības laiku draugi un paziņas šeit. Nelaiķi pēdējā dusā izvadīs sestdien, 5. augustā, pl. 11 pr. p. no Flyne sēru mājas, 1273 Weston Rd. (Jane & Eglinton). Viņu guldīs Jorkas kapu latviešu nodalījumā, un sēru ceremoniju vadīs māc. A. Briedis.

● 31. jūlija rītā mirušo piensaimniecības darbinieku Albertu Lorenci (58 g. v.), pēdējā gaitā izvadīja trešdien, 2. augustā, sēru ceremoniju vadot māc. A. Čopam. Nelaiķi guldīja Jorkas kapu latviešu nodalījumā, un viņu izvadīt bija pulcējušies kuplāks skaits tuvāko draugu un piederīgo. Darba biedru vārdā uz kapa vainagu nolika Edv. Freimuts. Kapa kopiņu klāja daudz ziedu un vainagu. Par aizgājēju dziļās sērās skumst dzīvesbiedre Marta, 15 g. v. meita Gunta, brālis un māsa dzimtenē, kā arī draugi un darba biedri.

Saldu dusu svešās zemes smiltājā!

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces).

ANGLIJAS RAŽOJUMI

★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ★

DAVID'S ECONOMY CENTRE,

231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),

TORONTO.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Ontario provinces valdības galva Leslijs Frosts paziņojis savu atteikšanos no konservātivo partijas vadītāja posteņa, kuŗu tas bija godam pildījis kopš 1949. gada. Frosts domā š. g. novembrī atteikties arī no Ontario ministru prezidenta amata un pensionēties. Par drošākiem kandidātiem partijas līdeŗa amatam uzskata izglītības ministru John Robertsu un lielceļu ministru Frederiku M. Cass.

Kanadas Jaunās partijas dibināšanas kongress Otavā vēl turpinās. Partijas vadības vēlēšanas paredzētas šīs nedēļas nogalē. Vairākas dienas no vietas kongress nodarbojās ar partijas platformas un satversmes izstrādāšanu.

Kingstonas cietuma dumpinieki, kuŗi turēja sagūstītus 5 cietuma administrācijas locekļus, beidzot atbrīvojuši savus gūstekņus pēc tam, kad federālā tieslietu ministrija bija apsolījusi recidīvistam John D. Peteram nodot caurskatīšanai par jaunu viņa lietu, kuŗā tas par 7 ielaušanās zādzībām sodīts ar 20 gadiem pārmācības namā.

13 g. v. Linda Ashton, Scarboro, Ont. uzrakstījusi vecākiem zīmīti „See you later" un pazudusi no mājām. Kopš pirmdienas policija dzen meitenes pēdas, taču vienīgais, ko izdevies noskaidrot, ir tas, ka meitene aizbraukusi kopā ar kādu jaunekli zilā 1953. g. Fordā, kuŗa licences numurs ir 114200.

Ceturtdienas rītā meitene atrasta 10 j. no savas dzīves vietas. Policija meklē trīs vīriešus šai sakarībā.

Kingstonā, Ont. tiesa sodīja 46 g. v. Klarensu Tomsonu ar 10 gadiem cietumā par pieckārtīgu bruņotu ielaušanos un laupīšanu. Pēc sprieduma pasludināšanas sodītais ziņoja tiesnesim, ka neesot tam inkriminētos noziegumos vainīgs, bet atzinies policijas pierunāts.

— „Es jums neticu!" bargi atrūca tiesnesis. „Patiesībā bijāt pelnījis 20 gadus un ķēdes bet es biju saudzīgs un piespriedu tikai 10 gadus."

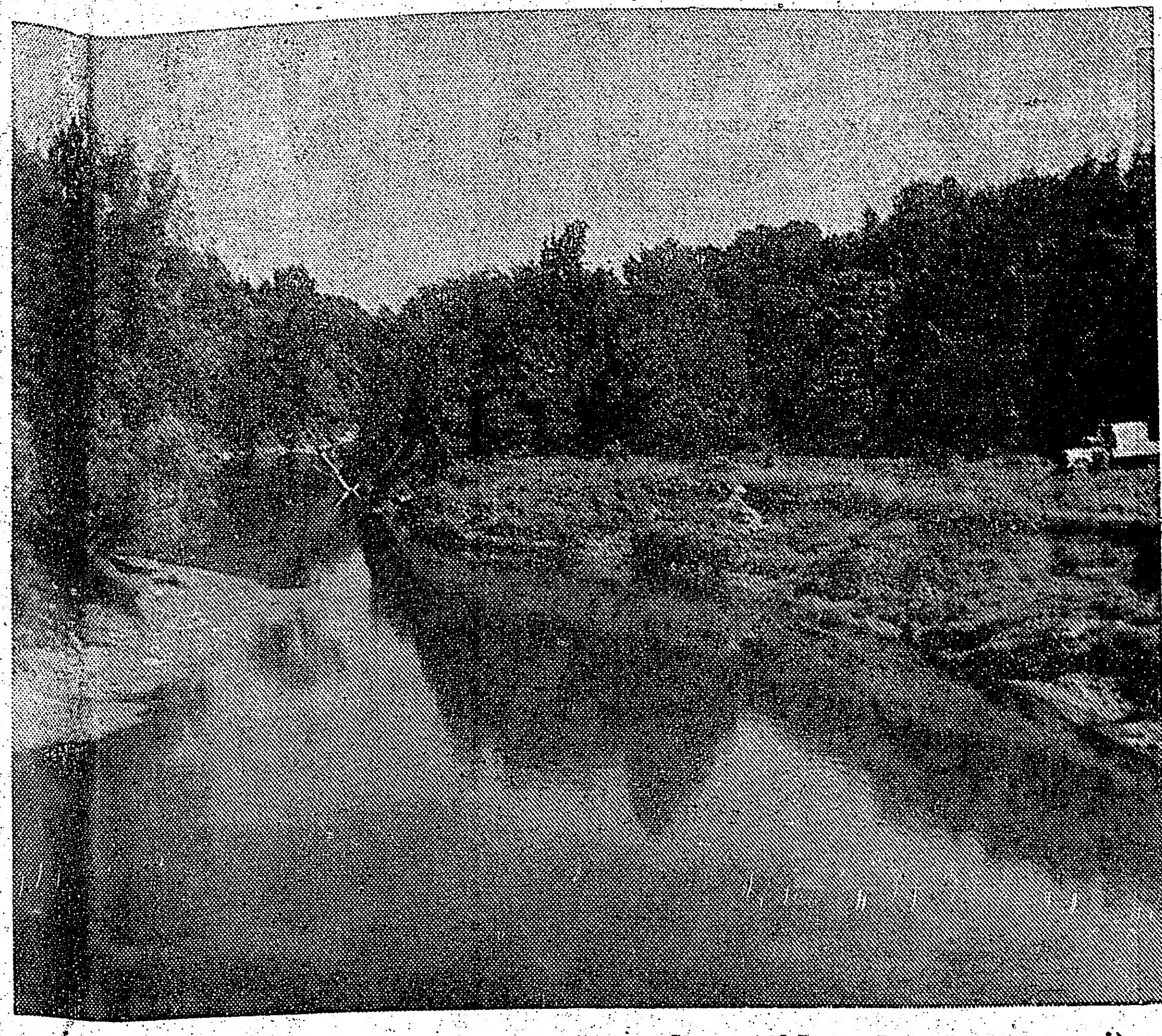

Toronto latv. Austrumu draudzes lauku īpašums Tālava. (Abās pusēs Notavasaga upei).

VĒSTULES NO TORONTO JAU CEĻO AR DZIESMU SVĒTKU ZĪMOGU

Kanadas latviešu trimdas sabiedriskās dzīves vēsturē pirmo reizi nācies piedzīvot īpaši parādītu labvēlību un pretimnākšanu no šīs zemes valdības, proti, ņemot pasta ministrijas piekrišanu dziesmu svētku zīmoga iekārtošanai Toronto galvenā pastā. Zīmogu sāka lieto 1. augustā. Notikuma brīdī klāt bija LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis, dziesmu svētku rīcības komitejas pr-dis E. Krūka ar k-dzi, rīcības komit. loc. B. Senkēviča, filatelijas izstādes techn. komisijas pr-dis R. Norītis, J. Ronis, E. Alberinga, A. Saliņš u. c. R. Norītis klātesošos iepazīstināja ar galvenā pasta attiecīgā departamenta direktoru D. W. Bakeru, kuŗš sniedza paskaidrojumus par zīmoga nodaļas darbību. Nodaļā darbojas 7 zīmogu mašīnas, no kurām viena līdz 4. septembrim būs nodarbināta tikai ar latviešu dziesmu svētku pasta zīmogošanu. Latviešu darbinieki tūlīt nodeva apzīmogošanai 500 vēstules, no kurām dažas ceļos ar dziesmu svētku zīmogu arī uz dzimteni. Sarkano okupantu reakcija par svētku zīmogu nav vēl paredzama. Zīmogu mašīna iespēj apzīmogot līdz 30.000 vēstuļu stundā, kas norāda, ka ap 4 miljoni vēstuļu aizceļos uz visām pasaules malām ar latviešu dziesmu svētku zīmogu, jo attiecīgā mašīna tiek nodarbināta ik dienas apm. 4 stundas.

Filatelistu kopa norāda un aicina neapgrūtināt pasta iestāžu darbiniekus ar individuāliem lūgumiem vēstuļu apzīmogošanai ar dziesmu svētku zīmogu. Ieinteresētie tiek atkārtoti lūgti nodot vai piesūtīt savus vēstuļu sūtījumus filatelistu kopas darbiniekiem E. Alberingam, 371 St. Clarens Ave., Toronto (tel. LE 3-7311), vai M. Zichmanim, 161 Olive Ave., Willowdale, Ont. (BA 1-7760). Augšminētās personas savukārt saņemtos sūtījumus nogādās galvenā pastā apzīmogošanai. Pasta sūtījumus varēs nodot arī īpaši ierīkotai pasta nodaļai, kas darbosies filatelijas izstādes laikā Sv. Andreja b-cas telpās. Izstādi, kā zināms, atklās sestdien, 2. septembrī, pl. 10 rītā LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis, un tā darbosies līdz 4. septembrim. Izstādei savus eksponātus pieteikuši 35 latviešu filatelisti un naudas krājēji no 7 valstīm — Kanadas, ASV, Vācijas, Anglijas, Zviedrijas, Austrālijas un Dienvidafrikas. Filatelijas izstādes techniskā komisija laidusi apgrozījumā arī īpašas skatu kartes ar dziesmu svētku kopkoncerta (Maple Leaf Gardens) vietas skatu attēliem. Tās var pieprasīt M. Zichmanim (161 Olive Ave., Willowdale, Ont.; telef. BA 1-7760). Turpat saņemamas arī dziesmu svētku aploksnes un propagandas markas.

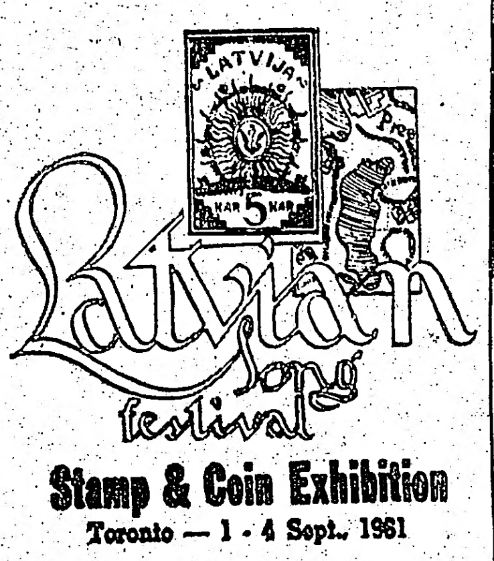

Stamp & Coin Exhibition
Toronto — 1 - 4 Sept. 1961

Filatelistu izdoto dziesmu svētku aplokšņu zīmējums.

KANADAS KVIEŠI BAŖO ALBĀNIJU

KANADAS LABĪBAS LĪGUMS AR KOMŪNISTU ĶĪNU PALĪDZ APIET PADOMJU SAVIENĪBAS SAIMNIECISKO BLOKĀDI PRET ALBĀNIJU.

Otavā. Kā jau agrāk ziņots, nesenā pagātnē Padomju Savienība likvidēja savas zemūdeņu bazes Albānijā un patiesībā pārtrauca visas saites ar turienes komūnistiem, kas pagājušā gadā, Bukarestas konferencē apliecināja uzticību vecai Staļina politikai, līdz ar to attālinoties no Padomju Savienības un tuvinoties komūnistu Ķīnai. Ja agrāk šī tuvināšanās bija vairāk teorētiska, tad tagad apstākļi mainījušies, un Albāniju patiesi var uzskatīt par komūnistu Ķīnas pirmo satelītvalsti Eiropā — Dienvidslavijas kaimiņos; pēdējai, kā zināms, arī nav nekādas draudzīgas attieksmes ar Maskavu — jau kopš 1948. gada, kad Padomju Savienības grožus vēl vadīja pats Staļins.

Šī gada sākumā Kanada parakstīja tirdzniecības līgumu ar komūnistu Ķīnu, apsolot pēdējai labību 362 milj. dolaru vērtībā. Ar šo darījumu nākamo divu gadu laikā komūnistu Ķīna cerēja novērst bada draudus savā zemē; novērst bada draudus, kas drīz vien varētu izsaukt atklātus nemierus pret komūnistu režīmu, kā tas vairākkārt jau noticis. Bet šoreiz Kanada nāca komūnistiem talkā. Un ne tikvien kā talkā komūnistu Ķīnā, bet arī komūnistu Ķīnas pirmajā satelītvalstī Eiropā — Albānijā, kur arī draud bads un kuŗai pašai nav pietiekamu financiālu iespēju iepirkt pārtiku ārpasaulē. Kopš saraušanās ar Padomju Savienību pēdējā visu savu palīdzību Albānijai pārtraukusi, tā kā palikusi vienīgi komūnistu Ķīna, kas šo situāciju mēģina izmantot. Un proti, daļa no labības, ko Pekinga iepirka Kanadā, kaut arī tā pašiem ķīniešiem dārgāka par zeltu, tagad tiks nosūtīta tieši uz Albāniju. Par sūtīšanu un transportu maksās ķīnieši. Līdzšinējos komūnistu Ķīnas mēģinājumus nosūtīt labību no Kanadas tieši uz Albāniju Otav[illegible] aplāpēja, aizbildinoties, ka tai nav pietiekami mazu kuģu, kas varētu iebraukt Valonas ostā, — ostā, kas apgādā galvaspilsētu Tiranu. Tagad, acīmredzot, minētās grūtības likvidētas, un Kanadas valdībai vairs nav nekādu iebildumu Ķīnai pārdoto labību nosūtīt uz Albāniju.

Pārtikas trūkums Albānijā tikai no jauna apstiprina pēdējā laika ziņas no visas komūnistu pasaules, ka katrā komūnistu zemē valda liels pārtikas trūkums un valda arī lielas aizdomas, ka šī gada raža nebūs pietiekama, lai šo pārtikas trūkumu likvidētu.

AUTOSATIKSMES UPUŖI

Ceturtdienas rītā, pie Barrie pilsētas, Ontario, braucot pa 27 lielceļu kāds auto ietriecās ceļmalā esošā elektrības stabā. Abi braucēji — 19 g. v. Ernests Roze no Kornvalas, Ont. un Donalds Reddit no Wooler, Ont., dabūja galu.

Spriežot pēc dokumentiem, abi braucēji bijuši nodarbināti armijas bazē, netālu no Barrie pilsētas, un tie steigušies uz darbu.

PĒDĒJĀ DIENA JELGAVĀ

BIJUŠAIS LEĢIONĀRS ATCERAS NOTIKUMUS PIRMS 17 GADIEM

1944. g. 28. jūlijā man izbeidzās atvaļinājums. Jau Rīgas — Jelgavas autobusā valdīja satraukums, jo daži zināja stāstīt, ka krievi tuvojas Jelgavai. Pilsētā iebraucu plkst. 11.15 no rīta. Tikko auto apstājās un izlaida pasažieŗus, sirēnas vēstīja gaisa uzlidojuma trauksmi.

Iesteidzos pirmajā restorānā uz Lietuvas ielas. Tas bija tukšs, tikai viens krievu gūsteknis, kas bija atstāts uzraudzīt krogu, zināja pateikt, ka viss personāls esot pagrabā.

Sekoja krievu bumbvedēju uzlidojums. Krita dažas bumbas stacijas rajonā.

Kad trauksmi atsauca, aizgāju uz skolotāju institūtu, kur atradās veselības rota, gribēdams uzzināt vispārējo stāvokli, bet izrādījās, ka neviens nekā skaidra nevarēja pateikt.

Gāju uz divīzijas štābu, paziņot atgriešanos no atvaļinājuma. Izrādījās, ka Ersatz divīzijas komandieris pulkvedis Obwurcers ar štābu jau bija aizlaidies nezināmā virzienā. Viņa vietā bija atstāts majors Šreibners, kuŗu pazinu no agrākiem laikiem, stāvot pie Ļeņingradas.

Apjautājos, kāds ir stāvoklis, bet arī Šreibners tikai raustīja plecus. Teicu, ka esmu atgriezies no atvaļinājuma un mana vienība stāv Džūkstē, jautāju, vai ceļš uz Džūksti brīvs, un vai vienība vēl atrodas tur. Šreibners tikai raustīja plecus un teica, ka Obwurcers aizlaidies lielā steigā, atstājot viņu pilnīgā neziņā. Tad Šreibers norīkoja motociklu, lai mēģinot sasniegt Džūksti. Izbraucu 2.30 pēc pusdienas. Kad biju nobraucis kādus 20 kilometrus, satiku pirmo latviešu policistu un aizsargu vienību, kuŗa ieņēmusi pozicijas uz Jelgavas — Džūkstes lielceļa uzbēruma. Aizsargi ieteica tālāk nebraukt, jo mežā no rīta manīti krievu tanki. Tomēr neklausīju un mēģināju doties tālāk. Biju nobraucis varbūt divus kilometrus, kad saņēmu ložmetēju uguni no tuvumā esošām mājām. Ātri apsviedos un devos atpakaļ. Krievu prettanku lielgabals sāka apšaudīt visu ceļa malu.

Plkst. piecos biju atpakaļ Jelgavā. Stacija dega, jo tikko bija noticis krievu uzlidojums, un tie bija trāpījuši municijas vilcienu, kas vēl dega, lodēm eksplodējot ar lielu troksni, kas vietējos iedzīvotājos izsauca pāniku, un tie skraidīja kā skudras, nezinādami, uz kuŗu pusi doties.

Vakariņas plkst. 7.00 ēdu virsnieku klubā. Tur bija daudz vāciešu, daži latvieši un pāris norvēģu. Kāds vācu pulkvedis paskaidroja stāvokli, stāstot, ka krievi pārrāvuši fronti pie Biržiem, bet Jelgavai briesmas nedraudot, jo to aizstāvot vācu trieciena vienības. Viņš ieteica visiem virsniekiem pārnakšņot kaut kur ārpus Jelgavas, jo naktī varot gaidīt gaisa uzbrukumu.

Vācieša stāstam par trieciena vienībām lāga neticēju, bet drošības labad devos pie kāda sava

(Nobeigums 8 lpp.).

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 18.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās bankū operācijas.

Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.

Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel WA 4-0503; ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā, tel.: LE 4-4645.

Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

PĒTEŖA ZIEDIŅA 75 GADI

Pazīstamais grāmatu galda turētājs un sabiedriskais darbinieks Pēteris Ziediņš (sauktais Ziediņa tēvs) 21. jūlijā atskatījās uz 75 mūža gadiem. Ilgo gadu nesējs, bet allaž kustīgais jubilārs dzimis un uzaudzis trūcīgos apstākļos, kalpa ģimenē Kauguru pagastā, Valmieras apriņķī, kur smēlies arī vietējā skolā pirmās zināšanas; šo skolu vēlāk apmeklēja arī nelaiķis un pazīstamais valodnieks prof. J. Endzelīns. Dzīvojis un strādājis vairākās Vidzemes pilsētās, līdz vēlāk pārceļas uz Pļaviņām, kur bija tirgotājs, un līdz dzimtenes atstāšanai strādāja Pļaviņu slimnīcā par grāmatvedi. Ņēmis aktīvu dalību turienes sabiedriskā un kultūrālā dzīvē, dziedot koŗos, piedaloties teātŗa spēlēs, bijis arī Pļaviņu pilsētas domnieks.

Z. bijis vietējās avīzes — Pļaviņu Ziņu redaktors un sarakstījis arī Pļaviņu pilsētas vēsturi, kā arī ņēmis dalību atbrīvošanas karā. Izaudzējis 2 meitas un dēlu, no kuŗiem meita Skaidrīte ir zobārste un dzīvo ar ģimeni Zviedrijā. Meita Ilga nodarbināta kā žēlsirdīgā māsa un dzīvo ar ģimeni Toronto, tāpat kā dēls Valters, kas ir spiestuves īpašnieks. Gaviļnieks ar dzīvesbiedri Bertu iekārtojies savā ģimenes mājā Toronto, un vada no dēla pārņemto grāmatu galdu. Ir pensionējies, dzied Viestura korī no tā dibināšanas dienas, dziedājis arī Dainas korī, raksta presē, bijis Latv. b-bas un Pirmās ev.-lut. draudzes dibinātāju vidū, kā arī darbojies pārvaldes amatos. Savu jubilejas lielo dienu viņš aizvadīja ģimenes piederīgo vidū un tuvāko draugu pulciņā, dēla vasaras mājā. Jubilārs saņēma arī apsveikumus no vīru koŗa Viesturs, latviešu b-bas, LPB Kanadas kopas pr-ces B. Senkēvičas u. c. Ar sveicieniem jubilāru atcerējās arī vairāki draugi un paziņas. Gaviļnieks turas arvien pie labas veselības, ir dzīvesprieciīgs un pilns ticības labākai nākotnei. Vēlēsim gaviļniekam piedzīvot vēl daudz baltu dieniņu!

A. K.

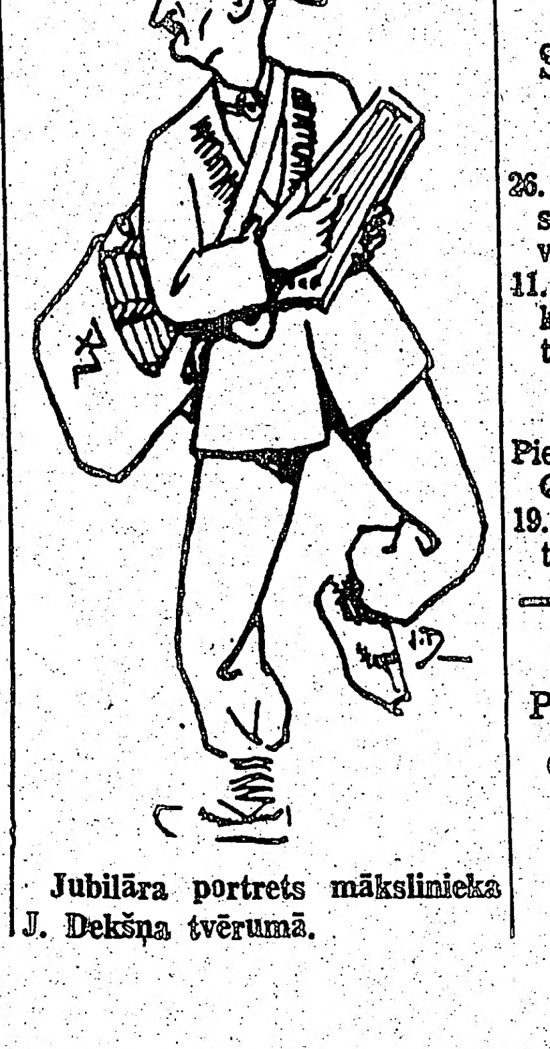

Jubilāra portrets mākslinieka J. Dekšņa tvērumā.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

HAMILTONĀ

Piektdienu vakaros — kabarē, 16 Queen, N.
19. augustā — Rucavas tautas tērpa izloze Latviešu namā.

„LATVIJA AMERIKĀ" PĀRSTĀVIS MONTREĀLĀ
OSKARS TRENČE,
1934 St. Germain Blvd.,
Montreal 9, Que.
Tel. RI 7-2268.

TUR RUNĀS KAN

PLAŠS TAUTAS DZIESMU F

Š. g. 18. un 19. augustā Orillijā, Ont., notiks Kanadas pirmie nacionālie tautas mūzikas svētki — Mariposas festivāls, kuŗa programma sastādīta tā, lai patiktu plašām tautas masām.

Pēdējos gados tautas mūzika kļuvusi visai populāra, bet Kanadā līdz šim vēl nav noticis neviens tautas dziesmu festivāls. Šo trūkumu nule aizpildīs sarīkotie svētki. Pavisam notiks četri koncerti, kuŗos piedalīsies kanadiešu tautas dziesmu dziedoņi. Demonstrēs arī filmas, kuŗas ražojis Sav. Valstu tautas dziesmu dziedātājs Pete Seeger, kas arī ierunājis paskaidrojumus. Programmas izcilākais sniegums būs simpozija par tautas mūziku un tās vietu Kanadas kultūras sasniegumos.

Svētku ideju iedzīvināja Dr. Crawfords Jones ar kundzi, palīdzot vairākiem Orillias pilsoņiem. Nosaukumu „Mariposas festivāls" izvēlējās, godinot pasaulslavenā humorista Stivena Likoka (Leacock) radīto mītisko mazpilsētiņu. Humorists dzimis Orillijā.

Starp svētku programmas iz-
pildītājiem mina
dāls, Bonnija
Mills, Silvija Fr
Rae, The Travel
u. c.

Programmas r
tas mūzikas pē
fers.

Sestdienas rītā
tā, plkst. 10 būs
bērniem, kurā ja
g. ieeja brīva.

Piektdienas va
plaša vēriena i
un tautas dejas.
pusdienā būs iz
tautas mūziķie
kas, lielāko tiesu
savās dzīves viet

Svētki noslēgsi
karā ar kopīgu
dziedāšanu. Nav
rīkojums būs vi
šīs vasaras notik
Programmu pār
dio un CBC tele

Columbia Rec
ka Mariposas ta
ņemšot skaņu le
laidīšot platēs.

Lietainā laikā
sies Community

‚DZIESMU VAIROGAM' VALDES SASTĀVS

KORIS IZSLUDINĀJIS BALVAS KOMP

Apm. 70 Dziesmu Vairoga koristi 29. jūlijā pulcējās gadskārtējā sanāksmē, kuŗu vadīja V. Šitka. Pagājušais gads prasījis no diriģenta A. Kalnāja un koristiem intensīvu darbu. Bez kārtējiem koncertiem Kalamazū un Grand Rapidos, koris viesojies Detroitā, Čikagā un Elkhartā, piedalījies Indiānapoles dziesmu svētkos un izlases koncertā, dziedājis vietējos aktos, dievkalpojumos un Apspiesto tautu sarīkojumā. Sakarā ar J. Vītola 100 g. dzim. atceri, izslu-
dināta balva ko
jaundarbiem $
$50.00 nodoti J.
dam. Pagājušā g
tījies arī uz 15
Pabalstot komp
saņemti jaundar
jumiem.

Tūlīt pēc T
svētkiem koris
grammas sagata
das dziesmu sv
certam. Oktob
koncertī Kalam
Rapidos, saņemt
mi sniegt konce
un Detroitā. 12
piedalīsies kopī
5 koŗiem, dirig
vadībā, Toronto
mēģinājumā Čik

Kā čaklākos d
ce apbalvoja V.
kušu, Sk. Pokor
ūdri. Tāpat ba
risti, kas beigu
Ķeņģis (MA g
BS., A. Purm
Braukis BS. A
svētīte, kuri a
skolu: Andr. K
un A. Jansons.
pošanas vairs n
E. Šmits, tamdē
tika ievēlēta A.
A. Auseklis, ka
stiņš, sekretāru
biedrziņi - man
gis un valdes du
valdes kandidāts
jas kom. ievēlēj
Zemīti un A. Pu

SKAIDRĪTE STAKLE beigusi Īstmaņa mūzikas skolu Ročesterā, N. Y., ar Master of Music grādu mūzikas literātūrā.

A. Voitkus
ZAUDĒTIE GADI
Romāns

16. turpinājums

Šai grupā mitinājās arī Laucīņu Kārlis. No
Ivars viņu vispirms bija apgādājis kādā sava kad
kapteiņa tēva mājās, Dalbes tuvumā. Te Kārlis
kapteiņa tēvam [illegible] palīdzēja lauku darb
kad kaimiņos jau sāka runāt, ka jaunais puisis
[illegible]
vai uz — kā Ivars to lepni dēvēja — ģenerāļa F
galveno štābu.

Jauno gadu štābā bija sagaidījuši kā nācās — a
un uz [illegible] vēlējumiem. [illegible] bija
liegts, un šo aizliegumu ievērot gadu mijā, [illegible]
bija visgrūtāk.

Mežā jau bija krēsla, kad zemnīcā ienāca Iva
nelielo galdu nozāgētām kājām — zemo griestu
zemnīcas mēbeles bija pielāgotas telpas izmēriem
kurā dega samērā gaišas petrolejas spuldze, sēdēj
kuplām bārdām apaugušī puiši.

Jaunekļu rokās bija spēļu kārtis, un uz galda
maize, gaļa, kāds gurķa gabals un degvīna pudel
ar glāzi — atlikums no Jaungada galdiņa svin
Izskatījās kā viduslaiku laupītāju alā.

Ivaru sagaidīja īsts indiāņu kaujas kliedziens.
— Tu šovakar paliksi pie mums?
— Še čarka — met vienu tētiņam par godu!
— Vēstules nodevi?
— Avīzes atvedi?
— Kas jauns pasaulē?

Sēdētāji bija piecēlušies kājās, jautājumi bi
[illegible] tukšā mucā, pretī sniedzās roka ar pilnu gl
viņš bija gaidīts.

— Puikas, jaunums!

GENERALKONSULS
. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
LIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
RONTO. PL. 9-0266.

EKSANDRA KĀNBERGA
KSTU DARBU BIROJS
Ferrier Ave., Toronto,
e Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA
TVIAN (TORONTO)
EDIT UNION Limited
sā 4% gadā par noguldīju-
n un 3½% par depozitiem,
ra visas parastās banku ope-
rācijas.
ojs atvērts divas reizes nedē-
ā no plkst. 8—10 vakarā.
ndienās Sv. Andreja baznīcas
ās, Carlton un Jarvis ielu
stūrī. Tel WA 4-0503;
rtdienās 231 Roncesvalles
., Venus puķu veikalā, tel.:
LE 4-4645.
ta adrese: 280 Wright Ave.,
Toronto, Ont.

mā arī īpašas skatu kartes
dziesmu svētku kopkoncerta
ple Leaf Gardens) vietas
tu attēliem. Tās var piepra-
M. Zichmanim (161 Olive
., Willowdale, Ont.; telef. BA
60). Turpat saņemamas arī
smu svētku aploksnes un
pagandas markas.

NA 75 GADI

ā. Izaudzējis 2 meitas un dē-
no kuriem meita Skaidrīte ir
ārste un dzīvo ar ģimeni
edrijā. Meita Ilga nodarbinā-
kā žēlsirdīgā māsa un dzīvo
ģimeni Toronto, tāpat kā dēls
ters, kas ir spiestuves īpaš-
ks. Gaviļnieks ar dzīvesbiedri
tu, iekārtojies savā ģimenes
jā Toronto, un vada no dēla
ņemto grāmatu galdu. Ir
sionējies, dzied Viestura korī
tā dibināšanas dienas, dziedā-
arī Dainas korī, raksta presē,
s Latv. b-bas un Pirmās ev.-
draudzes dibinātāju vidū, kā
darbojies pārvaldes amatos.
u jubilejas lielo dienu viņš
vadīja ģimenes piederīgo vi-
un tuvāko draugu pulciņā, dē-
vasaras mājā. Jubilārs saņē-
arī apsveikumus no vīru koŗa
sturs, latviešu b-bas, LPB Ka-
das kopas pr-ces B. Senkēvi-
u. c. Ar sveicieniem jubilāru
erējās arī vairāki draugi un
ziņas. Gaviļnieks turas arvien
labas veselības, ir dzīves-
iecīgs un pilns ticības labākai
kotnei. Vēlēsim gaviļniekam
dzīvot vēl daudz baltu dieni-
!
A. K.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

. oktobrī G. Trēziņas (meco-
soprāns) koncerts, koncertap-
vienības sarīkojumā.
. novembrī — Gleznu izstāde -
koncerts Centrālās bibliotēkas
telpās, St. George / College.

HAMILTONĀ

iektdienu vakaros — kabarē, 16
Queen, N.
. augustā — Rucavas tautas
ērpa izloze Latviešu namā.

„LATVIJA AMERIKĀ“
PĀRSTĀVIS MONTREĀLĀ
OSKARS TRENČE,
1934 St. Germain Blvd.,
Montreal 9, Que.
Tel. RI 7-2268.

TUR RUNĀS KANADAS DVĒSELE

PLAŠS TAUTAS DZIESMU FESTIVĀLS ORILLIĀ, ONTARIO.

Š. g. 18. un 19. augustā Orilliā, Ont., notiks Kanadas pirmie nacionālie tautas mūzikas svētki — Mariposas festivāls, kuŗa programma sastādīta tā, lai patiktu plašām tautas masām.

Pēdējos gados tautas mūzika kļuvusi visai populāra, bet Kanadā līdz šim vēl nav noticis neviens tautas dziesmu festivāls. Šo trūkumu nule aizpildīs sarīkotie svētki. Pavisam notiks četri koncerti, kuŗos piedalīsies kanadiešu tautas dziesmu dziedoņi. Demonstrēs arī filmas, kuŗas ražojis Sav. Valstu tautas dziesmu dziedātājs Pete Seeger, kas arī ierunājis paskaidrojumus. Programmas izcilākais sniegums būs simpozija par tautas mūziku un tās vietu Kanadas kultūras sasniegumos.

Svētku ideju iedzīvināja Dr. Crawfords Jones ar kundzi, palīdzot vairākiem Orillias pilsoņiem. Nosaukumu „Mariposas festivāls" izvēlējās, godinot pasaulslavenā humorista Stīvena Līkoka (Leacock) radīto mītisko mazpilsētiņu. Humorists dzimis Orilliā.

Starp svētku programmas izpildītājiem minami Omars Blondāls, Bonnija Dobson, Allans Mills, Silvija Friker, Alans Mac Rae, The Travellers, Mary Jane u. c.

Programmas norisi vadīs tautas mūzikas pētnieks Teds Šēfers.

Sestdienas rītā, t. i. 19. augustā, plkst. 10 būs īpašs koncerts bērniem, kuŗā jaunākiem par 14 g. ieeja brīva.

Piektdienas vakarā paredzēta plaša vēriena ielas džamboreja un tautas dejas. Sestdienas pēcpusdienā būs izdevība uzstāties tautas mūziķiem amatieŗiem, kas, lielāko tiesu, pazīstami tikai savās dzīves vietās.

Svētki noslēgsies sestdienas vakarā ar kopīgu tautas dziesmu dziedāšanu. Nav šaubu, ka šis sarīkojums būs viens no izcilākiem šīs vasaras notikumiem Ontario. Programmu pārraidīs CBC radio un CBC televīzija.

Columbia Records paziņojuši, ka Mariposas tautas svētkus uzņemšot skaņu lentē un rudenī izlaidīšot platēs.

Lietainā laikā svētki norisināsies Community centrā — nav jābaidās par to izjukšanu. Nometņotājiem paredzētas vairāk kā 200 vietas.

No filmām minamas „Tall Tales“ ar Burl Ives un Josh White; filma par kanadiešu tautas mūziku, ko sastādījuši Helena Creighton, Dr. Marius Barbo u. c.; filma par tautiskās vijoles spēles dažādajiem veidiem un to attīstību, kā arī d. c. Šīs filmas izrādīs Geneva kinoteātrī, Orilliā, sestdien, 19. aug., sākot no plkst. 10.00 rītā.

☆

Īru lugu rakstnieks Brendans Behans, kuŗa „The Hostage" kādu gadu no vietas ikvakarus tika uzvesta vienā no Brodveja teātriem Nujorkā, mīl iedzert, un bieži gadās, ka tas nespēj atrast mājas. Kādu rītu rakstnieka sievai zvanīja no policijas iecirkņa Hobakenā, N. J., lai ierodas savākt savu vīru, kurš atpūšoties policijas uzgaidāmās telpās uz sola. Viņš ieradies tur naktī, lūgdams atļauju pārgulēt, kas tam arī nav liegta.

EDV. TŪTERS

GAISMAS MEKLĒTĀJAS

Caur tumšu nakti iet domas —
Iet gaŗām sagrautām mājām,
Pa tīrumiem sapostītiem
Jau gadiem soļo tās gausi,
Kā piekusušām kājām.

Caur tumšu nakti iet domas —
Iet meklēt zudušo gaismu.
Dārzus, kur kādreiz tā plauka,
Mājas, kur šūpli tai kāra, —
Paņēma tumsības baisma.

Ir gaisma stājusies elpot.
Tiem, kam vēl cīlāja krūtis
Silta un drebоša elpa, —
Bij jāsatiek ar tumsu
Vai jārod cita sev telpa.

— — — — —

Caur tumšu nakti iet domas —
Grib zudušo gaismu atrast.
Jau gadiem ilgi tās meklē,
Bet nevar un nevar atrast . . .
Ka tumsa paņēma gaismu, —
Nespēj domas vēl saprast.

Pagātnes vētras un vētriņas

NOTIKUMS, KAS NEKAD NAV NOTICIS

Dažās atmiņu grāmatās gandrīz nemaz nav atmiņu, jo autors vairāk raudzījies uz priekšu, nekā atpakaļ. Tas sakāms arī par grāmatu „Es stāstu (īstenībā — pūšu) manai sievai“, kuŗu par Grēvenes nometnes laikiem sarakstījis vīrs no Mēness ezera. Tas, kas īstenībā noticis, bieži vien noklusēts, bet tas, kas nav noticis, pierakstīts klāt, lai ar to izceltos un izpelnītos arī jauno maizes tēvu priekšā.

Nometnes sākuma laikos no tās vāca laukā krievus, un čekisti bija palaiduši baumas, ka drīz pienāks arī latviešu kārta. Tad kādā apspriedē mūs pārsteidza rakstnieka paziņojums: „Es aizvien esmu bijis kreiss, un es Latviju esmu atstājis tikai, lai noprotestētu pret to, ka pirmos izdeva Skalbes kopotos rakstus un nevis manējos, jo esmu bijis daudz kreisāks par viņu, un Skalbe 1919. gadā bija ļoti asi rakstījis pret lieliniekiem.“

Tas, droši vien, bija pateikts, lai to atstāstītu, un nevis, lai noklusētu, jo varēja pienākt arī latviešu braukšanas kārta. Tā bija bumba, kuŗas sprādziens vēl ilgi atbalsojās nometnē, bet tā ne ar vienu vārdu nav pieminēta atmiņās. Toties pieminēti sīkumi, lai ar tiem izrēķinātos iepretim nacionāliem darbiniekiem un lai izpelnītos jauno maizes tēvu patikšanu.

Reiz nometnes padomē pārrunāja kādu amizantu notikumu virtuvē, pie pusdienas devas izsniegšanas. Kāda lauku sieviņa - vidzemniece bija ieminējusies: „Redziet nu, visi stāvam kopīgā rindā, esam visi pilnīgi līdzīgi.“ Bet uz to kāds zobgalis bija atbildējis: „O, nē, mammiņ, pats Dievs ir parūpējies, lai mēs nekad nekļūtu līdzīgi. Un franču tautai ir pat pazīstams izsauciens: Lai dzīvo atšķirība! (Vive la difference!) Par to padomi pāršalca smiekli, bet vīram no Mēness ezera bija labpaticies savās atmiņās visu to sagrozīt un notēlot tādējādi, it kā viens no padomes locekļiem asi izteicies pret stāvēšanu kopīgā rindā ar... latgaliešiem.

Bet arī padomes locekļu vidū bija latgalieši, un grūti iedomāties, ka kāds būtu tieši viņu acīs iegrūdis tādu aplamību. Patiesībai par labu nāk arī tas, ka šis padomes loceklis, pret kuŗu tā vēršas sirmais rakstnieks, bija vairākkārt kopīgā virknē vedis kaujā arī Latgales dēlus, kad rakstnieks ērti atpūtās aizmugurē. Pēc tam Latvijas armijas presē un apmācības darbā viņš bija daudz darījis šīs kopējības un vienotības stiprināšanai. Ja nu kāds apvaino latviešu virsnieku kaut kādā separatismā, vai tamlīdzīgā nostājā, kādu notēlojis Mēness ezera vīrs, tad šāds apvainojums var vērsties tikai pret viņu pašu un var atklāt tikai viņa paša nodomus un mērķus. Tie jau pēc tam pienācīgi atklājušies, jo viņa darbi ir lielos metienos iznākuši Rīgā un viņa uzbrukumus nacionāliem darbiniekiem ar lielu sajūsmu vairākas reizes pārdrukājusi Rīgas prese, ieskaitot arī īstenībā nekad neizteikto tiradi pret draugiem - latgaliešiem.

Par to līdz šim ticis klusēts, jo goda sajūta bieži vien nepielaiž reaģēt pret pārāk negodīgiem uzbrukumiem. Tomēr dažreiz klusēšanu var uzskatīt arī par apstiprināšanu, un tad ir pienācis laiks pacelt balsi.

Pie tā jāpiezīmē: īsās pārrunas par stāvēšanu rindā nekad nebija radījušas nedz vētras, nedz vētrojumus, bet liela vētra gan bija sacēlusies pēc rakstnieka paša paziņojuma, ka vienīgais iebildums pret asiņaino režīmu ir tas, ka tas nav pasteidzies kā pirmos izdot viņa (tieši tā) darbus.

Nu tie jau kopš gadiem izdoti, un nav šaubu, ka spiediens par to bija nācis un turpinājies no abām pusēm. To bija stiprinājis arī tas stāstījums, kas it kā veltīts sievai, bet īstenībā bija domāts daudz lielākām ausīm.

E. M.

„DZIESMU VAIROGAM“ JAUNS VALDES SASTĀVS

KORIS IZSLUDINĀJIS BALVAS KOMPONISTIEM

Apm. 70 Dziesmu Vairoga koristi 29. jūlijā pulcējās gadskārtējā sanāksmē, kuŗu vadīja V. Šitka. Pagājušais gads prasījis no diriģenta A. Kalnāja un koristiem intensīvu darbu. Bez kārtējiem koncertiem Kalamazū un Grand Rapidos, koris viesojies Detroitā, Čikagā un Elkhartā, piedalījies Indiānapoles dziesmu svētkos un izlases koncertā, dziedājis vietējos aktos, dievkalpojumos un Apspiesto tautu sarīkojumā. Sakarā ar J. Vītola 100 g. dzim. atceri, izsludināta balva komponistiem par jaundarbiem $300.00 apmērā, $50.00 nodoti J. Vītola kapu fondam. Pagājušā gadā koris atskatījies arī uz 15 gadu darbību. Pabalstot komponistus Latvijā, saņemti jaundarbi pirmatskaņojumiem.

Tūlīt pēc Toronto dziesmu svētkiem koris stāsies pie programmas sagatavošanas Klīvlendas dziesmu svētku izlases koncertam. Oktobŗa beigās notiks koncerti Kalamazū un Grand Rapidos, saņemti arī uzaicinājumi sniegt koncertus Indianapolē un Detroitā. 12. augustā koris piedalīsies kopīgi ar vēl citiem 5 koŗiem, diriģenta A. Kalnāja vadībā, Toronto dziesmu svētku mēģinājumā Čikagā.

Kā čaklākos dziedātājus sapulce apbalvoja V. Šitku, V. Rinkušu, Sk. Pokorniju un V. Melnūdri. Tāpat balvas saņēma koristi, kas beiguši kolledžu: G. Ķeņģis (MA gr.), M. Zadiņa BS., A. Purmalis BS un L. Braukis BS. Apsveikti tika iesvētītie, kuŗi arī beiguši vidusskolu: Andr. Kalnajs, J. Cāzers un A. Jansons. Pēc 3 g. nokalpošanas vairs nekandidēja pr-dis E. Šmits, tamdēļ par jauno pr di tika ievēlēta A. Sīlis, vicepr-di — A. Auseklis, kasieri — N. Riekstiņš, sekretāru — J. Avotiņš, biedrzini - mantzini — G. Ķeņģis un valdes darbā tika aicināts valdes kandidāts P. Sīka. Revīzijas kom. ievēlēja: V. Puriņu, A. Zemīti un A. Purmali.

SKAIDRĪTE STAKLE
beigusi Īstmaņa mūzikas skolu Ročesterā, N. Y., ar Master of Music grādu mūzikas literātūrā.

GRĀMATU APSKATS

ASV ĀRLIETU POLĪTIKAS IZREDZES

„The Necessity for Choice" by Henry A. Kissinger, Harper (Kanadā — The Musson Book Co., Ltd.) izdevums, 370 l. p., cena — $6,50.

So grāmatu nesen esot nopietni izstudējis ASV prezidents Kenedijs, kuŗam būs jāizšķiŗās, kad pienāks laiks, kas prasīs „izšķiršanās nepieciešamību" visdažādos ārējās un militārās polītikas jautājumos. Vai prezidents grāmatā varēja atrast sev noderīgus padomus, nav zināms, bet lasītāju, kas nodarbojas ar šādu problēmu, gan grāmata diezin ko nevar iepriecināt, jo tā visā pilnībā atsedz ne vien smago starptautisko problēmu īsto būtību, bet arī lielās grūtības, kas saistītas ar šo problēmu atrisināšanas mēģinājumiem izlīgumu un kompromisu ceļā.

Autors uzskata, ka pārdzīvojamā „revolūcionārā laikmetā", nekādi atrisinājumi, lai cik arī tie būtu visu aptveŗoši, nav uzskatāmi par pastāvīgiem. Tāpēc amerikāņiem kā nācijai būtu jāpārvar drošības un paredzēšanas apsēstība, kas rada bailes riskēt, un izvirzīt radošās domas, pirms ļaunākais nav noticis . . . Grāmatas izejas viedoklis ir tas, ka polītiskie paņēmieni, kas nācijām kalpojuši kopš otrā pasaules kaŗa beigām, vairs nav pielietojami. Tā mēģina apsvērt modernās debates šinīs jautājumos un norāda uz dažādām atrisinājumu iespējām, brīdinot tanī pašā laikā no kļūmīgiem soļiem, kas ne tikai nevar nekā laba dot, bet var būt pat visai liktenīgi brīvajai pasaulei. Pie problēmām, kas nav ne atrisinātas nedz arī pareizi novērtētas, autors pieskaita valsts aizsardzību, NATO, Vāciju, ieroču kontroli un koloniālismu, kā arī intellektuāļu lomu polītikas veidošanā.

Tā ir grāmata, ko ne tikai vajadzētu lasīt katram amerikānim, kas interesējas un nodarbojas ar polītiku, bet visiem, kas grib izprast faktus, kas slēpjas aiz laikrakstu lielajiem virsrakstiem, lai būtu informēti par iespējamiem degošo starptautisko problēmu atrisinājumiem (kaut arī nepilnīgiem).

Ernst Zahn: „Soziologie der Prosperitat", Kiepenheuer & Witsch izdevums, 229 l.p.

Trūkums, ko savā laikā Šopenhauers apzīmēja par pastāvīgo tautas pātagu, kā masu parādība, Rietumu pasaulē izzudis. Dienišķā maize ir mazāk indivīda lūgšana, kā iestāžu bauslis — plānošanas uzdevums, kas jāveic attiecīgiem saimnieciskās polītikas organiem. Sausie statistikas dati dokumentē ievērības cienīgu mūsu saimniecības un sabiedrības struktūras attīstību. Ja reiz sociālie jautājumi bija nabadzības jautājumi, tad tagad tie ir kļuvuši par bagātības jautājumiem. Trūkums izraisīja darba organizācijas un produktivitātes kāpināšanas problēmas, bet labklājība izraisa patēriņa kārtošanas jautājumus. Sakarā ar to vairāk nākas domāt par ilgstošas lietošanas precēm un klutūras mantām, kas veido augstāku dzīves standartu un masu patēriņam piešķiŗ noguldījuma raksturu. Laikmetīgā metode tagad vairs nav taupība, bet gan saprātīgi ieguldīt „nākotnes celšanā".

Labklājības mantas pieprasa arvien lielāku daļu no ģimenes izdevumiem, [illegible] padara tirgus atkarīgus no psiholoģiskiem faktoriem, un spēlē dažādas lomas, ko atsedz tirgus pētīšanas eksperti. Sabiedriskie panākumi un augšupeja ir lielākie reklāmas solījumi un valdošās modes būtība. Piedāvājumu un pieprasījumu spēle tādā veidā ir vairāk izsmalcinājusies, jo tā ir kļuvusi par ekspansijas spiediena izteiceju.

Tāds dažos vārdos būtu apmēram šinī visai interesantajā grāmatā sakārtoto problēmu saturs, ko, protams, nav iespējams izteikt visā īsumā. Šī grāmata ir jāizlasa, lai to varētu pareizi novērtēt.

VĀCIETE — PASAULES SKAISTUMA KARALIENE

ASV, Miami Bīčā notiek pasaules skaistuma karalienes vēlēnas. Šogad pirmo reizi karalienes kroni ieguvusi vāciete. Tā ir 24. g. v. blondīne Marlēna Šmite, kuŗa tikai apmēram gadu atpakaļ pārbēgusi no Austrumvācijas un strādājusi kādā Štutgartes laboratorijā pie elektroniskiem pētījumiem, jo studējusi elektrotechniku. Šā gada sacensībā piedalījušās 89 jaunavas no visas pasaules. Otro vietu ieguvusi velsiete Rozmarija Franklande. Kā balvu Marlēna Šmite saņem 10.000 dolaru un minka kažoku. M. Šmitei ir māte un jaunākā māsa, kuŗām viņa nodomājusi iepirkt māju Štutgartē. Šmites tēvs kritis kaŗā.

ATKLĀTS JAUNS MĀKSLAS CENTRS TORONTO

Šīs nedēļas sākumā torontiešiem bija izdevība iepazīties ar visjaunāko mākslas centru, kas atrodas Blūra ielā, austrumos, gandrīz pilsētas centrā. Jaunais nams saucās „Bohemian Legation", kaut gan atklāšanas dienā neviena īsta bohēmieša nemanīja. Jāuzsveŗ, ka šajā centrā priekšroku dos intīmākiem mākslas sarīkojumiem, kā to jau liecināja pirmā izvēlētā programma.

Pasākuma noorganzētāji paskaidro, ka nākotnē iecerēts sevišķu vērību piegriezt mazāka rakstura iestudējumiem, neizslēdzot teātŗu izrādes un koncertus. Kamermūzikai patlaban vislielākā iespējamība izvirzīties mākslas cienītāju uzmanības centrā, tāpat īsām lugām, literāriem vakariem un džesa mūzikai.

Pirmais sarīkojums notika otrdienas vakarā ar plašu un interesantu programmu. Vispaliekošāko iespaidu atstāja tautas dziesmu dziedātāji, kas visam vakaram piešķīra intimu noskaņu. Vēl bija izdevība iepazīties ar dzejas darbiem, daudzu jaunu un spējīgu kanadiešu dzejnieku sniegumā. Vakara programma bija viena no gaŗākajām, kāda jebkad piedzīvota Toronto, bet neviens nesūdzējās par šo neparasto parādību. Varbūt tas tādēļ, ka pagaŗajā starpbrīdī jo daudziem nervi tika nomierināti ar tasi stipras espresso kafijas. Nobeigumā jāpiebilst, ka pasākums guvis jo teicamas atsauksmes kanadiešu presē. A. K.

Tautas dziesmu izpildītāji, kas pirmo reizi uzstājās jaunajā mākslas centrā, Blūra ielā. („The Globe and Mail")

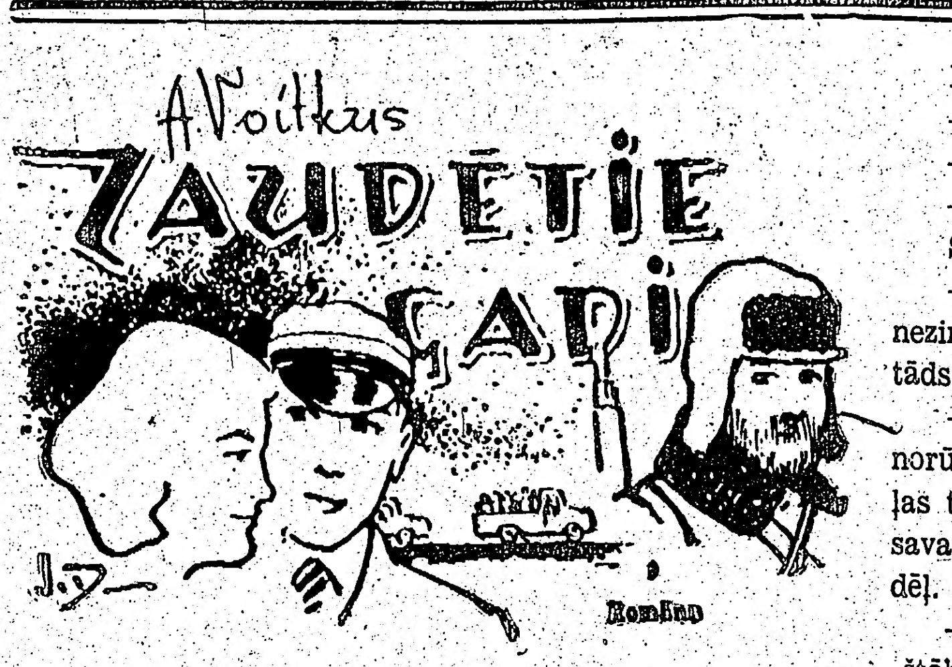

16. turpinājums

Šai grupā mitinājās arī Lauciņu Kārlis. No Rīgas Ivars viņu vispirms bija aizgādājis kāda sava kādreizējā kapteiņa tēva mājās, Dalbes tuvumā. Te Kārlis vecajam kapteiņa tēvam pāris nedēļas palīdzēja lauku darbos, bet kad kaimiņos jau sāka runāt, ka jaunais puisis tāds pilsētas jaunskungs vien liekoties, aizbrauca cauri Jelgavai uz — kā Ivars to lepni dēvēja — ģenerāļa Rubeņa galveno štābu.

Jauno gadu štābā bija sagaidījuši kā nācās — ar vīnu, uzrunām un laimes vēlējumiem. Dziedāt bija stingri aizliegts, un šo aizliegumu ievērot gadu mijā, pacilātajā omā, bija visgrūtāk.

Mežā jau bija krēsla, kad zemnīcā ienāca Ivars. Ap nelielo galdu nozāģētām kājām — zemo griestu dēļ visas zemnīcas mēbeles bija pielāgotas telpas izmēriem — uz kuŗa dega samērā gaiša petrolejas spuldze, sēdēja četri kuplām bārdām apauguši puiši.

Jaunekļu rokās bija spēļu kārtis, un uz galda šķīvī maize, gaļa, kāds gurķa gabals un degvīna pudele līdz ar glāzi — atliekas no Jaungada gaidīšanas svinībām. Izskatījās kā viduslaiku laupītāju alā.

Ivaru sagaidīja īsts indiāņu kaujas kliedziens.

— Tu šovakar paliksi pie mums?

— Še čarka — met vienu tētiņam par godu!

— Vēstules nodevi?

— Avīzes atvedi?

— Kas jauns pasaulē?

Sēdētāji bija piecēlušies kājās, jautājumi bira kā zirņi tukšā mucā, pretī sniedzās roka ar pilnu glāzi — viņš bija gaidīts.

— Puikas, jaunums!

Klusums, gaidas.

— Pagājušā naktī sācies . . . bet vai jūs to jau nezināt?

— Nē!

— 1941. gads.

Sašutums.

— Mieru! Ivars atgaiņājās, — paši teicāt, ka vēl nezināt! Bez tam — man ir tāda sajūta, ka šis gads būs tāds kā vēl nekad.

— Sācies viņš jau nu tā ir gan — kā vēl nekad, — norūca Mazpuru Paulis, Jelgavas namsaimnieka un gaļas tirgotāja dēls, biedru starpā saukts Desa — pa daļai sava strupā un apaļā auguma, pa daļai tēva nodarbošanās dēļ.

— Kur Sklanda? Ivars acīm meklēja trūkstošo piekto „štāba" locekli.

— Sardzē, — Kārlis paskaidroja un pavilka Ivaru sāņus, — tev vēstuļu nava?

Ivars pasmaidīja.

— Ir. No tēva . . . te. Un Anna arī iedeva.

— Vairāk nav?

— Ko vēl gribēji?

— Tāpat . . . es domāju . . . Kārlis vīlies novilka un, paņēmis iedotās vēstules, atplēsa un sāka lasīt.

Ap desmitiem, norunājuši nakts sardžu kārtību, jaunekļi gāja gulēt. Ivars atlikās blakus Kārlim. Kaut arī iepriekšējā nakts bija negulēta, miegs viņam nenāca. Vaļējām acīm viņš klausījās biedru elpošanā, ar zināmu nepatiku pats ieelpoja dvingaino, sūri-skābeno zemnīcas gaisu un domāja.

Cik ilgi šie ļaudis tādu dzīvi cietīs? Vai bija kāda jēga viņus šeit turēt? Ja kāds zinājis pateikt — līdz maijam — jūnijam — jūlijam, manis pēc kaut vai nākamajam gadam — tad vēl . . . Bet tā? Cietumnieks vismaz zina soda ilgumu un var skaitīt laiku abos virzienos: no apcietināšanas brīža — un cik dienu vēl līdz brīvībai, bet šie vīri bija nejēdzīgākajā stāvoklī, kāds vien varēja būt — viņi zināja vienīgi, cik ilgi viņi jau bija no pasaules atšķirti, un bez tam — to Ivars zināja skaidri — vismaz reizi dienā viņi sev vaicāja: vai bija maz vajadzība slapstīties? Varbūt, mājās dzīvojot arī nekas nenotiktu? Pat Lauciņu Kārlis viņam reiz par to bija ierunājies: varbūt mani gribēja tikai nopratināt? Es taču nekā neesmu darījis . . . Nopratinātu un atlaistu . . .

Mājas, kārtīga gulta, tīra, silta, gaiša telpa, ierastais darbs — nekad un nekur par šiem jautājumiem nav runāts biežāk un ar lielāku aizrautību kā „ģenerāļa Rubeņa galvenajā štābā".

Un katram bija kāds tuvs cilvēks, pēc kā ilgoties, par ko domāt.

Katram — un tagad arī viņam pašam.

Ranta.

Skaudras ilgas iesmeldzā sirdī, un tagad viņš saprata, kāpēc biedri dažreiz naktīs stundām valstījās bez miega un dienā bija saīguši un mazrunīgi. Smieklīgi — pasaule pilna meiteņu, bet, lūk, tu apstājies pie vienas. Kāpēc?

Lauciņu Kārlis iededza kabatas spuldzīti — viņam bija jāsagatavojas sardzes maiņai.

— Kārli . . .

— Jā?

— Gaida tevi lika sveicināt!

— Paldies.

Atbilde bija strupa. Kažoks grabēdams uzkrita puiša plecos. — Lika tev nodot vēstuli . . .

Klusums. Tad pavisam citā balsī:

— Dod! — Kāpēc nedevi tūlīt?

— Ak gribās gan dikti?

— Neķircinies! Tu! . . .

Un vēstuli gandrīz raušus izrāvis, Kārlis to sāka lasīt blāvajā kabatas spuldzītes gaismā un gandrīz nedzirdēja Ivara atbildi:

— Es tādus rakstus barā lasīt nevarētu. Domāju, tev tāpat . . .

Piecas dienas nodzīvojis mežā, Ivars aizbrauca uz Jelgavu un tad tālāk uz Roju.

Rīgā viņš ieradās sešpadsmitajā janvārī, un pats sev mēģināja iestāstīt, ka viņam tur neatliekamas darīšanas.

Bet viņa pirmais gājiens bija pie Rantas.

⁂

Selgas kundze staigāja saraudātām acīm — pirmo reizi mūžā viņai likās, ka vīrs nedara pareizi. Viņi taču nebija vienīgie. Krievijā zem šī režīma, jau vairāk kā divdesmit gadu, dzīvoja cilvēku miljoni. Droši vien grūtos apstākļos, bailēs par nākošo stundu, neziņā un izmisumā — bet tomēr dzīvoja. Kāpēc lai viņi nedzīvotu?

Tas notika pirms divi dienām. Viņa bija pilsētā mazliet aizkavējusies un pārnākusi, atrada māju tukšu. Ranta bija universitātē, bet vīrs, kas viņai aizejot bija teicies palikt mājās un gaidīt, lai kopā ar sievu apmeklētu kino — bija nozudis. Viņa gaidīja līdz četriem, pieciem, gaidīja līdz sešiem, bet vīra nebija. Pusseptiņos vakarā pārnāca Ranta un, padzirdusi par tēva nesaprotamo pazušanu, manāmi uztraucās.

— Piezvani Grantiem, — viņa teica, — varbūt viņš ir tur.

— Zvanīju. Nava.

— Nav arī bijis?

— Nē.

Pagāja vairāk kā stunda saspringzinātās gaidās. Pēc sarunas ar māti, Ranta aizgāja savā istabā, apsēdās pie loga un, gaismu neiedegusi, gaidīja. Nebija šaubu — tēvs bija tur, pie Koļas. Kad viņš atgriezīsies? Kad — un vai?

Viņa nodrebēja. Šī nepārtrauktā neziņa, gaidīšana, baiļošanās, nervozēšana bija vairāk kā cilvēks spēja izturēt, bet ko lai saka mātei? Līdz šim viņa un tēvs tai visu bija slēpuši — bet cik ilgi? Vai beidzot tomēr noslēpums nebūs jāatklāj? Ja tēvu šoreiz aiztur visu nakti? Vai arī, ja viņu . . . nē, par to pat domāt nedrīkstēja.

Kaut bijis kāds, kam padoma prasīt! Bijis te Vilnis! Mierīgs, nosvērts, gaišu skatu, nesatraucams, viņš šodien pārredzētu stāvokli, zinātu atrast pareizos vārdus un pareizo ceļu. Vai arī Ivars — to, likās, neviens nevarēja samulsināt, un jaunie apstākļi — pēc visa spriežot — viņam deva vienīgi vielu jaunām zobgalībām.

Viņa mēģināja sevi pārbaudīt. Doma par Ivaru tai lika atcerēties Vecgada nakti, un viņai bija jāatzīst, ka šo nakti viņa domās pieminēja daudz biežāk kā tas klātos. Bet ko viņa varēja darīt? Ivars tai naktī bija bijis — jā, kāds īsti? Maigs, mīļš, sirsnīgs — un mežonīgi straujš. Kur viņš bija palicis? Pēc sarunas ar Koļu, kad viņa bija uzzinājusi, ka Ivars nestrādā tā uzdevumā, viņai par sevi bija kauns — viņa draugu bija krāpusi divējādi: pirmkārt jau — paļaudamās acumirkļa iedomai, ka Ivars varētu strādāt čekas uzdevumā, un, otrkārt, — ļaudama tam domāt, ka viņas jūtas ir kas vairāk kā draudzība.

Un tomēr — vai tiešām tā bija tikai draudzība, kas tai tagad lika ilgoties Ivara bezrūpīgā smaida un skaļās valodas?

Selga pārradās mājās īsi pirms astoņiem. Viņa seja bija dzelteni pelēka kā sabrista pastala.

— Jūlij! . . . kas noticis? — Kur tu biji? Es tā baiļojos . . .

Selga izņēma mutautiņu un noslaucīja pieri. Viņa kustības bija nervozas, neizlīdzinātas, bet viņš centās runāt klusā, mierīgā balsī kā cilvēks, kas no ielas burzmas un spalga trokšņa ienācis baznīcā.

— Es tomēr izšķiros par braukšanu, Dorit. Tā būs labāk.

(Turpinājums sekos)

KAS UZVARĒS AFRIKĀ - KOMŪNISMS VAI KRISTUS MĀCĪBA?

LATVIETE AINA AVOTIŅA STĀSTA PAR MISIJAS DARBU AFRIKĀ — TANGAŅIKĀ.

Runājot par misijas darbu un latviešiem, kas tajā iesaistījušies, daudzi no mums šai sakarībā pieminēs Latvijas pirmā bīskapa Irbes meitas — Annas Irbes vārdu, jo viņa, šķiet, bija viena no pirmām latvietēm, kas, paklausot savai sirds balsij, iesaistījās šajā darbā un devās uz tālo Indiju, lai sāktu savu lielo kalpošanas darbu. Un viņas kalpošana kristietības labā turpinās vēl šodien.

Bet vai esat ko dzirdējuši arī par Ainu Avotiņu no Saldus un viņas darbu līdzīgā druvā? Domāju, ka daudziem šis vārds vēl būs svešs, jo Aina A. savu darbošanos kā misionāre uzsākusi tikai 1957. g., kad no Anglijas, pēc ilgu gadu sagatavošanās darba nobeigšanas, nozīmēta kalpošanai agrākajā Vacu Austrumafrikā, tagadējā Tangaņikā, kas patreiz atrodas Apv. Nāciju aizbildniecībā.

„Daudzkārt man jautā, kāpēc esmu izvēlējusies misijas darbu," saka Anna A., un īsumā pastāsta par bēgļu gaitās pārdzīvoto lielo iekšējo garīgo krizi. „Manas dzīves lielais pagrieziens notika Vacijā, kādā DP nometnē. Bija pārciestas lielas grūtības un lielas sāpes. Tikko biju piecēlusies no ļoti smagas slimības, kad aizgāju uz latviešu dievkalpojumu kādā skolas zālē. Slimības laikā man dažkārt pat uzmācās doma par pašnāvību, bet šis dievkalpojums mani apskaidroja un stiprināja. Es izjutu, ka esmu liela grēciniece, jo nesekoju Viņam. No dievkalpojuma es pārnācu kā pilnīgi cits cilvēks, lielais pagrieziens manā dzīvē bija noticis — es nolēmu kļūt misionāre."

Bet līdz izvēlētam gala mērķim vēl bija tāls ceļš. Pēc dažiem gadiem Aina A. nokļūst Anglijā, un Lesterē iestājas žēlsirdīgo māsu skolā, ko trīs gados nobeidz, un pēc viena gada papildus mācīšanās kādā Kentas slimnīcā, iegūst arī diplomētas vecmātes stāžu. Šo divu mācības iestāžu absolvēšana dod labāko garantiju, ka, sasniedzot gala mērķi, viņas darbības aploks varēs būt daudz plašāks. Tikai tad, kad nobeigts kurss arī Bībeles kolledžā Londonā, A. lielo sagatavošanos savam īstajam darbam var uzskatīt par nobeigtu, un drīz vien viņa arī saņem piedāvājumu doties uz Afriku.

„Misija, kuŗā es strādāju, saucas Afrikas iekšzemes misija. Tajā ap 600 darbinieku, izkaisīti pa dažādām ciltīm. Misionāri nāk no dažādām zemēm, arī no Kanadas, Austrālijas u. c. Mēs gan piederam dažādām konfesijām, bet tas mums darbā nekādus traucējumus nerada, jo mērķis mums visiem viens — strādāšana tā Kunga vīna kalnā," uzsveŗ A.

Tālāk seko paskaidrojums, ka misijas darbs Tangaņikā jau sācies šī gadu simteņa sākumā. Kā daudzi sākumi, arī šis darbs bijis ļoti grūts, jo sevišķi tāpēc, ka trūcis darbinieku slimnīcās.

„Tangaņiku bieži iedomājas kā īstu džungļu zemi," turpina A. „Tā nav! Vieta, kuŗā es strādāju, ir plašs līdzenums. Klimats gan ļoti karsts — temperātūra svārstās starp 80—100°, bet izturēt var. Lietus līst tikai 3 mēnešus gadā, un fiziskā ziņā visgrūtāk ir izciest ūdens trūkumu. Ūdens dažkārt pietrūkst pat slimnīcām. Lietus ūdeni uzvārītu lietojam kā dzeršanai, tā arī ēdienu vārīšanai, jo upes ūdens šiem mērķiem nav lietojams. Cilts, kuŗas vidū rit mans darbs, saucas sukuma, tās galvenā nodarbošanās ir lauksaimniecība — audzē rīsu, kukurūzu, augļus. Viss tas sastāda arī galveno barību. Cilvēki dzīvo sādžās un viensētās. Sastopamas arī eiropiešu stila mājas, bet blakus tām arī no salmiem un māliem celtas būdiņas."

„Bet kā gan īsteni notiek pats evaņģelizācijas darbs?"

„Tas atkal savs stāsts, tikai neiedomājaties to, kā to bieži mēdzam domāt, ka mācītājs ar bībeli rokā stāv zem saules un sludina Kristus mācību. Tā nav, darbiniekiem jāiet pie tautas, uz laukiem. Šo darbu tiešā veidā veic pašu iedzimto evaņģelisti, starp pašu cilvēkiem, jo ārzemniekiem jau iedzimto valodas, kas katrai ciltij pie tam ir ar savu dialektu, sagādā lielas grūtības. Misionāru darbs jo cieši saistās arī ar skolām. Visas pirmās pakāpes skolas atrodas pašu afrikāņu pārziņā. Skolotāju vairākums paši beiguši misijas skolas un ir ticīgi cilvēki. Bērniem skolas nauda nav jāmaksā, mazliet jāpiemaksā tikai par grāmatām un burtnīcām. Bez tam ir arī vēl augstākas skolas un skolas, kas sagatavo skolotājus. Arī dažas amatniecības skolas. Jāuzsveŗ, ka afrikāņu lielākās slāpes patreiz ir pēc izglītības. Šo apstākli ar savām viltus, melu un maldu mācībām ļoti rosīgi izmanto komūnisti, iepludinot lielos vairumos savu literatūru. Arī misijas tagad atmodušās, apzinoties šāda drukāta vārda lielo vērtību un iedarbību. Misijām tagad ir arī savas spiestuves, un Kristus vēsti izplata gan ar žurnāliem, gan grāmatām. Jaunākais laikraksts, kas iznāk cilts valodā, tulkojumā saucas „Rītdienas Afrika". Atzīmējams, ka katrā misijas centrā ir arī grāmatu veikali. Šogad, pirms divi mēnešiem, saņēmām arī pirmās bībeles, pašu cilts valodā iespiestas."

Tālāk uzzinām, ka ļoti liela nozīme arī medicīniskam darbam. Ainas Avotiņas darbs rit Kolontropo slimnīcā. Viņa ir šīs 80 gultu lielās slimnīcas priekšniece - matrona. Bez 3 ārstiem un misijas māsām, strādā arī vēl pašu iedzimto māsas. Šī slimnīca sagatavo arī nākamās žēlsirdīgās māsas. Kurss tāds pat kā Anglijā, trīsgadīgs, pēc kuŗa beigšanas izsniedz attiecīgus diplomus. Patreiz māsu skolā uzņemtas 36 skolnieces no 10 dažādām ciltīm. Darbs sākumā ļoti grūts, jo katrai ciltij savas paražas. Mācības valoda gan ir angļu, un to prot visi skolēni.

Iekšzemes misijā darbojas kopskaitā ap 50 mācītāju. Viņu sagatavošanai pastāv spec. bībeles skola ar 2 gadīgu kursu. Mācības skolā notiek iedzimto valodā.

Pēc kursa beigšanas, nāk, mācītājiem vēl jānostrādā 5 g. praksē un pēc tam jāabsolvē vēl spec. 2 gadīgs kurss. Patreizējais garīdznieku izglītības līmenis, diemžēl, ir ļoti zems. „Lūdziet Dievu, lai arī izglītotie afrikāņi nāk uz bībeles skolu," uzsveŗ A., jo jaunatne ne labprāt pievēršas šim darbam.

Šī gada beigās Tangaņika piedzīvos lielas politiskas pārmaiņas — visa noteikšana par valsti taps nodota pašu afrikāņu rokās. Šim brīdim tuvojoties, ļoti aktīvi kļuvuši komūnisma „apustuļi", gan ar literatūras, gan citiem līdzekļiem izplata savas maldu mācības. Viņu ārdīšanas darbs skaŗ arī baznīcas un izpaužas arī kā zaimošana un necienība pret baltiem cilvēkiem.

„Bet mēs taču negājām uz Afriku, lai gūtu kādu slavu vai bagātību, bet gan lai mantotu sirdis Jēzum Kristum," nobeidz savu stāstu Aina Avotiņa.

*

Jaunā latviešu misionāre patlaban atrodas 1 g. atvaļinājumā Anglijā. Daļu no tā viņa pavada Bradfordas kaimiņu pilsētā — Līdsā. Nav tomēr tā, ka visu šo gaŗo laika sprīdi viņa varētu pavadīt, rokas klēpī salikusi. Nebūt nē. Viņas pienākumos ietilpst iet tautā un paust tālāk vēsti par tiem lieliem spēkiem, kuŗu starpā Afrikā patreiz noris lielā cīņa, un no kuŗas iznākuma izšķirsies, vai šis kontinents pievērsīsies komūnismam vai kristietībai. Atvaļinājumam beidzoties, Anna A. atkal dosies atpakaļ uz savu darba vietu, un viņai brauks līdz arī viņas māsa, kas patreiz sagatavojas Anglijā žēlsirdīgo māsu skolotājas darbam.

Arvīds Paukuls

KAD MEDŅI SKALDA MALKU

VECA MEDNIEKA ATMIŅAS PAR MEDŅU RIESTIEM LATVIJĀ

Ar mežzini L. sarunājām nomedīt Mežu departamenta man piešķirto medni un arī viņa, kas tam pienācās kā dienesta personai. Līdzi mums bija kāds cits mednieks, kuŗš tiesības uz medni bija nosolījis izsolē.

Plašā purva vidū auga priežu un egļu mežs, kuŗā, pēc L. izteicieniem, medņu gaiļu esot par daudz, apm 40. Vecie trencot jaunos prom un tos nelaižot pie „solīšanas", un caur to pat traucējot medņu vairošanos.

Pēc grūta pārgājiena pa purvu, agri no rīta, vēl tumsā, ieradāmies riestā. L. mani norīkoja atsevišķi, jo kā vecs mednieks, pratīšot pats pielekt mednim, bet trešajam, jaunākam medniekam viņš palīdzēšot. Lai ejot norādītā virzienā, līdz būšot grāvis. Tad gar grāvja malu lai paejot apm. 300 metru pa kreisi. Tur lai uzgaidot, kamēr sākšot dziedāt.

Atradu visu kā tika norādīts, un sāku gaidīt dziedāšanu. Tikko sāka svīst maza gaismiņa. Dzirde bija sasprindzināta uz augstāko, lai gan medņa dziesmu pie labiem apstākļiem var dzirdēt apm. 300 m attālumā.

Kaut arī biju mednieks ar piedzīvojumiem, tomēr lecot uz medni vai gaidot meža cūku, sirds stipri sita. Dažreiz muļķīgās iedomās baidījos, vai to nejutīs medījums. Piepeši sadzirdēju, ka netālu no manis skalda malku! Biju nepatīkami pārsteigts. Domās nolamāju mežzini L., jo biju pārliecināts, ka viņš mani tīšām izmuļķojis, kaut gan bijām labi draugi. Kur cērt malku, nevar būt medņu riesta vieta. Medņi uzturas tālu no apdzīvotām vietām un cilvēku klātbūtni neciēš.

Neko darīt, jo medībās izjokošana ir parasta lieta. Cerēju viņam citreiz par to atspēlēties. Gāju pie malkas cirtējiem aprunāties un noskaļot kreņķus. Par medņiem vairs nedomāju. Lēcot no ciņa uz ciņi, neatlika daudz laika vērot apkārtni. Tā biju piegājis līdz meža malai un sākās plašs purvs. Troksnis nāca no purva, bet tur auga tikai sīkas priedītes. Otra mala par tālu, lai no turienes varētu nākt skaņas. Nekā vairs nesapratu . . .

Vai tad pats purva velns akaci klabina zobus? Noslēpos un gaidīju gaismu. Tad arī ieraudzīju purvā lielu grupu medņu gaiļu sirdīgi kaujoties savu daiļavu dēļ. Malkas skaldīšanas troksnis cēlās no spārnu sitieniem. Necīnījās kā mājas, vai rubeņu gaiļi — „vīrs pret vīru", bet kuŗam tiek klāt, tam sit. Kas dabūjis par daudz vai nokusis, atdalījās no bara atpūsties un sakārtot kāzu uzvalku. Pēc tam metās cīņā par jaunu. Daži man pienāca tuvu, jau pa šāvienam, bet nešāvu, jo skats bija par jauku, lai traucētu.

Noskatījos diezgan ilgi, apm. pusstundu. Piepeši visi ciņu pārtrauca, sacēlās spārnos un steidzīgi aizlaidās. Ieraudzīju lapsu starp ciņiem no kreisās puses lienot uz ciņas vietu.

Sienāža dziesmā klausoties

Mūsu līdzstrādnieces vēstule no saulainās Grieķijas

Ir tik savādi skaisti domās iet ciemos — izciemoties pa visu pasauli pie pazīstamiem un nepazīstamiem. Tā nu es esmu bijusi pie jums vienmēr — te karnevāla gaisīgajā prieka laikā, te marta vējos, pavasaŗa jausmu klausoties, te pirmo pavasaŗa ziedu smaržu no kokiem un puķēm ieelpojot, te no baznīcas ārā plūstošajā sveču gaismā Lieldienu naktī lūkojoties, te Saloniku ielās cilvēku ikdienu vērojot, te kādās, pie manis ciemos atnākušās, vēstules vai grāmatas rindās veŗoties, te... ak, tādiem „te" nav ne gala ne malas. Tie ir kā balti putni, kas lido te zemu, te augstu, ar saviem spārniem gan Egejas jūŗas viļņiem pieskaŗoties, gan augstu pie Grieķijas mūžīgi zilajām debesīm, saulē mirdzēdami. Varbūt kādam nāks smiekli, ja pastāstīšu, kas mani šovakar pamudinājis rakstīt: aiz loga, jūlija vakara klusumā sisinošs sienāzis. Mana mājas vieta te, Salonikos, ir patālu no trokšņainām ielām un pilsētas centra, tā kā vakaros te mazajā dārzā valda patīkams klusums, kas man atgādina dzimtenes laukus. Un šajā klusumā skanošā sienāža dziesma man atgādina ko ļoti mīļu, tuvu un senu reizē no bērnības un dzimtenes vasaru skaistuma.

Nule vēl bija jūnijs, kad pēcpusdienās un novakarēs nereti izlija pērkona lieti, iztrakodamies pāri vaļņiem un pāri Thermainas līcī laiski gulošajai Saloniku pilsētai, pārvērsdami ielas par trauksmainām straumēm. Jūnijs. Tikai šo vārdu izrunājot vien, sirds uzreiz pielīst pilna senas, teiksmainas burvības, dzimtenes līgo vakaru iedomājoties. Klusa un noskumusi es te biju Līgo vakarā. No kalniem lejā bija nokāpusi liepu ziedu smarža. Zāle dārzos bija tapusi brūna un bērni to sarausa kopā, lai uzdegtu Jāņugunis. Gaiss piepildījās deguma smakas un priecīgu čalu, bet nebija neviena „līgo" — neviena! No ugunīm pāri palika pelnu čupiņas, tādas bēdīgi pelēkas, varbūt tādas, kā dažkārt cilvēku sirdis izplēnējusi laime vai sapņi. Jūnijs aizgāja. Noziedēja rozes, noziedēja rožakācijas un puķu veikalu logos pazuda rudzupuķes, pie kuŗām es tik bieži gaŗāmejot apstājos, par dzimtenes druvām sapņodama.

Grieķijas vasara ir atvilinājusi atkal šurp daudz tūristu. Arī Saloniku pilsēta ir pilna ar tiem. Viņi jau pa gabalu atšķiŗas no vietējiem, ja ne ar ko citu, tad ar to, ka viņi izskatās apputējuši, noguruši, izslāpuši un lielais vairums nolaidīgi ģērbušies un bārdām apauguši, un sievietes, savukārt, ar pinkās savēlušiem matiem. Tūristu galvenie iespaidi no Salonikiem: putekļi, troksnis, dzīve uz „ielas", nabadzība, bet nesen no ceļojuma pa Dienviditālijas ievērojamākām senatnes pieminekļu vietām atgriezušos Saloniku Aristoteļa universitates filozofijas fakultātes beigušo raksturīgākie iespaidi ir: Vēl lielāka nabadzība kā Grieķijā, ļoti, ļoti liela netīrība, vēl lielāka dārdzība un milzīga zagļu pārpilnība, turpreti, salīdzinot ar Grieķiju, labāk noorganizēta tūristu uzņemšana un aprūpe, kā arī ļoti labi ceļi, kas Grieķijā, diemžēl, trūkst, kaut gan Itālijā izslavētās tūristu vietas neesot ne uz pusi tik skaistas kā Grieķijas salas, jūrmalas un kalni, bet ko tas līdz, ja nav ceļu.

Nesen lasīju kāda vācu rakstnieka ceļojuma aprakstā, ka grieķi esot ļoti slinki, jo sēdēšanai vien tiem vajagot trīs krēslus. Tālāk viņš zobojas par grieķu ieražu visu cauru dienu sēdēt kafejnīcā, dzerot melnu kafiju, pagatavotu pēc turku modes. Kāds grieķis viņam teicis, ka pastāvot vismaz 50 šīs melnās kafijas pagatavošanas veidu. Tā ir: katrai zemei savas īpatnības. Personīgi man pašai gribētos tikt atpakaļ uz ziemeļiem, bet Grieķijā atgriezties tikai kā tūristei, un tad arī agrā pavasarī vai uz rudens pusi, bet nekad vasaras vidū.

Un nu ir jūlijs. Karstas dienas un tveicīgi vakari. Pāri žogiem vijās kā baltas kupenas ziedošas skābeņ- un kazvijas. Ļoti dekoratīvi zied visu oleandru krūmi. Egejas jūŗa ir pilna ļaužu, kas meklē vēsumu, bet manas domas ir citur, ir tālu no šejienes. Es turu rokā biļeti. Pēc dažām stundām, pēc pāris dienām būšu Minchenē. Pēc 16 gadiem atkal būšu tur, bet jau šovakar man ir jādomā, cik drīz pienāks diena, kad būs jābrauc atkal atpakaļ. Atkal atpakaļ. Žēl. Es staigāju pa putekļainajām Saloniku ielām. Pretī nāk ļaudis. Uz visiem stūŗiem pārdod saldējumu. No visām kafejnīcām nāk troksnis. Eju un domāju, ka man būs atkal te jāatgriežas... katrā ziņā, mani mīļie draugi, mana nākošā vēstule būs veltīta Minchenei, pilsētai, ko ļoti mīlēju. Pilsētai, kuŗā es vēlētos palikt.

Grieķijā arvien vēl ir jūtams bezdarbs. Dienu no dienas no šejienes izplūst dzīvais spēks — zaļojošā jaunība un vīri spēka gados. Šī parādība nevarēs palikt bez sekām. Nelabvēlīgām priekš Grieķijas, sekām. Bet kāpēc tieši man par to jādomā? Mēģinu priecāties, ka uz dažām dienām būšu no šejienes projām. Es mēģinu, bet priecāties nav viegli. Grieķijā paliek mani bērni. Būšu tik tālu no viņiem. Stacijā tie tik noskumuši. Redzu, ka viņiem kaklā asaru kamols...

Vidzemniece

RŪGTAS ZĀLES

VĒSTULE NO ANGLIJAS PAR SAIMNIECISKĀS DZĪVES GLĀBŠANAS PLĀNA IEDARBĪBU.

Anglijas finanču ministra parlamentā priekšā celtais saimnieciskās dzīves un angļu mārciņas glābšanas plāns kopš pāris dienām jau „iedarbojies", kāpēc skaidrāk saredzama reakcija, kādu tas radījis. Publikācija nekādu lielāku pārsteigumu vairs nesagādāja, jo labu laiku jau iepriekš pieteikta, tā deva iespēju laikrakstiem visā plašumā minēt un „zīlēt" par glābšanas soļu saturu, un jākonstatē, ka lielā daļā šie minējumi arī piepildījušies, izņemot vienīgi banku aizdevumu likmes paaugstināšanu no 5 uz 7%, kas minējumos nebija paredzēta. Visumā var teikt, ka publicējums satur divas zāļu devas: vienu ar tūlītēju iedarbību (muitas nodokļa un apgrozījuma nodokļa paaugstināšana par 10 proc. un jau pieminētās aizdevumu likmes paaugst.), un otru, kas „iedarbosies" palēnām. Šeit galvenie pārkārtojumi paredzami tikai nāk. gada budžetā, kad dienas gaismu ieraudzīs arī daži jauni nodokļi. Abas zāļu devas, bet jo sevišķi pirmā, ir diezgan rūgtas, jo plašos apmēros skaŗ patērētāju kabatas. Jau tūliņ otrā dienā dārgākas palika cigaretes, alus, alkoholiskie dzērieni, bencīns, dažādi mājsaimniecības piederumi, ledus skapji, automobiļi u.t.t. Lielu pārsteigumu šī plāna publicēšanas priekšvakarā bez tam sagādāja pasta ministrs, paziņojot arī dažu pasta un telefona tarifu paaugstinājumus. Ministrs gan apgalvo, ka viņa rīcībai nav nekāda sakara ar finanču ministra nākošā dienā publicēto saimniec. dzīves nostiprināšanas plānu, tādā gadījumā tomēr jākonstatē, ka ministrs izvēlējies ļoti nepiemērotu brīdi soļiem savā autonomā budžeta sabalansēšanai.

Visplašāko reakciju radījis fin. ministra nopietnais brīdinājums atteikties no algu paaugstinājumu prasībām, jo produkcijas kāpinājums neiet tām līdztekus. Arodbiedrības savukārt uzsveŗ, ka algu likmēm jāiet soli solī ar dārdzības pieaugumu, un tāpēc, ignorējot ministra brīdinājumu, kā pirmie „rindā" pēc algu paaugstinājumiem nule nostājušies gāzes fabriku strādnieki, rindā stāv arī dzelzceļnieki, ogļrači, elektrības iestāžu darbinieki, kuģu būvētavu strādnieki u. c. Paralēli prasībām pēc lielākām algām, daudzi arī prasa gaŗākas brīvdienas un īsāku darba laiku. Arī skolotāji ļoti neapmierināti, jo nesen izcīnīto algu pielikumu 47 milj. mārciņu apmērā finanču ministrs samazinājis par 5 milj. mārciņu.

Nav šaubu, ka cenu paaugstinājums plaša patēriņa precēm jau nākamā publikācijas dienā par dažiem punktiem atkal paaugstinās dzīves dārdzības indeksu. Mazliet laimīgāki varbūt varēs justies tie, kuŗu algas apmērs atkarīgs no šī indeksa lieluma, jo pēdējam pieaugot, automātiski palielinās arī izpeļņa. Bet šādu izredzēto jau nav daudz, jo nospiedošais vairums fabriku un uzņēmumu, algu līgumus ar arodbiedrībām noslēdzot, ir savā laikā atteikušies šādu indeksa klauzulu līgumos uzņemt. Un kā gan patreiz lai jūtas vecuma pabalstu saņemošais pensionārs, kas lieku reizi atkal atstāts pabērna lomā? Bet viņa balss, kaut bieži pacelta, tomēr reti tiek sadzirdēta.

Visaktīvākie patreiz, šķiet, ir skolotāji, jo sašutuši par ministra svītroto summu, viņi apsveŗ soļus par visas lielās skolotāju saimes eventuālu streiku. Kādas sekas būs citiem noraidījumiem par algu paaugstinājumu, to, protams, rādīs tikai nākotne, kad šīs algu prasības nāks apspriešanā. Nav šaubu par to, ka finanču ministra prasība pēc algu „iesaldēšanas" nebauda algoto cilvēku piekrišanu, kaut arī šīs prasības pamatā atrodas valsts saimnieciskās dzīves nākotnes labklājība. Šķiet, ka ir viegli prasīt un noklausīties, kādi upuŗi vajadzīgi, bet jo daudz grūtāk ir būt gatavam šos upuŗus arī nest.

A. P.

ALI MAMEDS

AUSTRUMNIEKU TEIKA

Dienvidos, kur saule izšķērdīgi starus lejup raida, kur daba bagātīgi sniedz savas veltes visiem zemes bērniem, tur ielejā, starp kalniem, dzīvo Ali Mameds ar savu jauno sievu.

Viņa bagātība nav liela: viņa dārzs, ko mantojis no tēva, būda, ko viņš pats cēlis, vēl ēzelis un kaza. Ali Mameds ir draudzīgs un izpalīdzīgs visiem. Viņš būs pirmais, kas laipni sveicinās kā kaimiņu, tā svešinieku. Un sveicinot ikvienu, viņš roku sev liks vispirms pie pieres, tad mutes un krūtīm, ar to teikdams: manas domas, mani vārdi un manas jūtas pieder tev.

Ali ir miermīlīgs. Viņa jaunā sieva dažreiz tam traucē mieru ar prasībām pēc jauna tērpa, jo vecais neglīts.

Ali to redz un labprāt pirktu jaunu, viņš tikai nezina, kur naudu ņemt. Bet sievai padoms ātri rokā — lūk, kaza pārdodama.

Ali nav iejūsmināts par to.

„Būs saimniecībā robs," viņš sievai aizrāda.

„Es esmu jauna un gribu būt skaista un tev vēl vairāk patikt," maigi viņa atbild.

Ali ir saticīgs un sievas iebildums tik iespaidīgs, ka viņš tai piekrīt.

Un otrā rītā Ali sien kazu ēzelim pie astes, vēl kazai kaklā piekaŗ zvārguli, bet pats, pēc tēvu tēvu likumiem, kāpj ēzelim mugurā. Tā „ceremoniālais" jājiens sākas uz pilsētu, kur kaza pārdodama un pērkams sievai tērps.

Ali ir ceļa jūtīs. Viņš, mudinot ēzeli, dzird zvārguļa skaņas, sāk līdz vilkt kādu vienmuļīgu, gaudulīgu dziesmu, kam nav nedz sākuma, nedz gala. Ceļš iet gar kraujām, klintīm, ved kalnā, lejā, met līkumu pēc līkuma. Kaut kur sēž trīs sveši vīri. Tie vēro visus ceļa gājējus.

„Tā kaza drīz būs mana," saka viens no svešajiem, kad Ali jāj gaŗām.

„Es ņemšu ēzeli," piebilst otrs.

„Bet, kas pāri paliek pieder man," noteic trešais.

Ali to nedzird, viņš negrib arī zināt, ko svešie kalnā spriež.

Viņš savu pasauli un laimi nes pats sevī.

Uz pilsētu ceļš tāls un ilgs.

Ali dzird zvārguli un savās domās apsveŗ, cik prasīt par kazu, cik maksās sievai tērps un vai kas pašam arī paliks.

Te pēkšņi ēzelis klūp, cepure krīt Ali Mamedam no galvas, un jājiens stājas. No ēzeļa nokāpis, Ali pārsteigts vēro, ka kazas vairs nav, bet zvārgulis skan piesiets ēzelim pie astes.

Satraukums tik liels, ka Ali neredz, ka viņam tuvojas kāds vīrs, jau pa gabalu saukdams: „Vai tev nav kaza pamukusi? Es satiku pa ceļam kādu kazu. Tā, zāli plūcot, iet uz otru pusi."

„Tā tiešām mana kaza!" Ali priecīgs tam steidzas pretim. „Ak, labo cilvēk, varbūt tu patuŗēsi manu ēzeli, šeit nav, kur viņu piesiet. Es skrienu ātrāk nekā ēzelis, un būšu tūdaļ atpakaļ."

„Tur otrā ceļa līkumā būs tava kaza, tik steidzies aši, man laika maz," tā svešinieks viņu steidzina.

Ali sāk skriet, cik jaudas, bet kazas nav, kur svešais norādīja. Viņš skrien vēl tālāk. Jau trešais ceļa līkums, bet kazas nav, un Ali bēdīgs atgriežas.

Te viņu gaida otra nelaime. Nav vairs ne ēzeļa, ne svešinieka, bet kazas zvārgulis guļ ceļa vidū. Ali ir dziļi satriekts. Ko iesākt viņam bez ēzeļa un kazas? Kas palīdzēs tik smagu domu izdomāt un atrast izeju? Nesen vēl visa pasaule tam likās gaiša. Viņa laimi izpostīja ļaunais cilvēks.

Beidzot padoms rodas. Viņš ies uz pilsētu pie tiesas kungiem. Tiem stāstīs visu, kā liecinieks būs viņam zvārgulis. Gan kungi dabūs rokā blēžus, un tiem spriedīs sodu. Tā gudrojot, Ali sāk turpināt ceļu uz pilsētu.

Tas ved gar austrumniecisku aku. Kāds vīrs tur sēž un skaļi raud.

„Tev lielas bēdas, labo cilvēk, vai varu tev ko līdzēt?" Ali, klāt piegājis, to uzrunā.

„Redzi, šinī akā, nelaimīgā kārtā, man iekrita dzelzs kaste. Mans bagātais un bargais kungs man uzticēja to nonest pilsētā. Tur iekšā esot zelts. Tu varētu man līdzēt, ja izceltu no akas kasti. Viens es nevaru," svešais atbild.

Ali Mameds ir labsirdīgs bez gala. Viņš neliek sevi divreiz lūgt, bet nometis, kas mugurā un kājās, kāpj akā.

Ali, kā ūdris, akas dibenā, te viņš ienirst, tad atkal galva tam virs ūdens. Viņš meklē cītīgi pēc zelta kastes. Viss ūdens sajaukts vienā māla duļķi, bet kastes nav.

„Šeit tavas kastes nav, ir tikai dzelzs lūžņi." Viņš sauc no akas dibena. „Vai dzirdi, labo cilvēk, šeit kastes nav." Viņš vēlreiz atkārto. Bet svešais neatbild.

Ali sāk nojaust jaunu nelaimi.

Viņš dzird, ka kaut kur tālumā skan zvārgulis, bet drīz tas apklust. Viņš cenšas tikt no akas ārā. Viena kāja viņam iestrēgusi dzelzs lūžņos un nevar atbrīvoties. Tie smagi velkas līdz.

(Nobeigums 6. lpp.)

PASAULES RAIBUMI

Conacrījā, Gvinejā, bija pulcējušās ap 1000 delegātes no 18 Afrikas valstīm Rietumafrikas sieviešu federācijas dibināšanas sanāksmē. Tās ar sajūsmu apsveica Gvinejas valsts prezidenta Sekou Toure paziņojumu, ka viņš ar likumu izbeigs poligamiju, ievedot noteiktu un stingru kārtību reģistrācijā.

*

77 g. v. Bils Duffels, Londonā, panāca šķiršanos no sievas, kuŗa bija to pametusi 1908. gadā. Bils apprecējies 1904. gadā, četru gadu laulības kopbzīvē mantojis divas meitas, kuŗas uzaudzinājis un izskolojis. Viņa sieva pa to laiku dzīvojusi kopā ar citu vīrieti un audzina ārlaulības dēlu.

Pēc 53 gadu šķirtas dzīves, Bils bija sadomājis iesniegt oficiālu laulības šķiršanas lūgumu, motivējot to ar sievas neuzticību. Tiesa laulību šķīra. Zāles ārpusē jau Bilu sagaidīja 60 g. v. Nellija Stone, ar kuŗu tas nolēmis doties otrā laulībā.

*

Tenesija ir t. s. „sausais štats", kur nepārdod alkoholu. Knoxvilles, Tenn. pilsētiņas iedzīvotāji bija nobalsojuši, ka pilsētai jākļūst „slapjai", taču neviena degvīna pārdotava tur vēl nav ierīkota. Slāpušie gari par to žēlojušies štata gubernātoram, kuŗš paskaidrojis tīri zālamaniski: „Nobalsošanas rezultāti atļauj alkohola lietošanu Knoxvilles pilsētā. Bet federālais likums noteic, ka „sausajos" štatos alkoholisku dzērienu pārvadāšana aizliegta. Jūs varat Knaxvillē dzert, tikai izdomājiet, kā dzērienus uz turieni nogādāt nesaduŗoties ar likumu!"

*

Spānijā izdots likums, kuŗš atļauj sievietēm strādāt valsts un pašvaldību dienestā. Ar to jūtami satricināta vīriešu pārākuma apziņa, jo līdz šim sieviete Spānijā bija gandrīz beztiesiska, tā nevarēja iegūt nekustamu īpašumu vai izņemt pasi bez vīra vai tēva līdzparaksta. Šī kārtība tagad nomainīta. Profitējuši arī diplomāti: tiem bija atļauts precēties vienīgi ar spāņu, portugaļu un filipīniešu izcelsmes sievietēm. Tagad nāciju ierobežojumi laulības partneŗa izvēlē atcelti.

*

Santa Monikā, Kalifornijā, dzīvo Josefs Posa ar sievu, kuŗi vēl arvienu nezina, vai viņu dēls Eižens dabūjis galu 1960. g. 1. jūlijā, būdams apkalpes loceklis militārā lidmašīnā, kuŗu krievi sašāva un nogāza Beringa jūŗā. Nelaiķa brālis Filips, ietaupīdams vecākiem skumjo vēsti par dēla nāvi, katru nedēļu iepriecina tos ar vēstuli, kuŗu pats sastāda, it kā to būtu rakstījis Eižens.

(Pārnesums no 1. lpp.)

KRITIZĒ DARBU . . .

Toronto). Valde šo domu apsveic un cer to īstenot.

Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes locekļa amatam no Kanadas izraudzīja v-pr-di J. Niedru (līdzšinējam V. Upeslācim atsakoties). Pārrunājot līdzšinējo Brīvās pasaules latviešu apvienības darbību, izskanēja neapmierinātība ar tās uzbūvi un gūtiem panākumiem. Līdz šim nav notikušas apvienības valdes sēdes, lai gan tādas ir ierosinātas. Pāris gadījumos valdes locekļiem ir bijusi iespēja ko lemt tikai korespondences ceļā. Pieņēma T. Kronberga ierosinājumu, — BPLA valdes sēdē lūgt vadību sniegt darbības pārskatu. Pieņēma politiskās nozares vad. J. Niedras izstrādāto darbības instrukciju. J. Niedra ziņoja, ka tuvākā laikā sasauks plašāku informācijas darbinieku apspriedi.

BĒRNU ATPŪTA

104 bērni Ņujorkas latvie

Kokiem apauguši augsti kalni ieslēdz Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes bērnu vasaras nometni Katskilu kalnos pie Tannersvilles. Otrā periodā, no 24. jūlija līdz 7. augustam nometnē pulcējušies 104 bērni un 18 audzinātāji ne tikai no Ņujorkas, bet arī Vilimantikas un Mančestras, Konektikatā, no Filadelfijas, Vašingtonas, Ņudžersijas dažādām vietām, viens pat no Kanadas, bet vienu pēc dažām dienām sagaida ierodamies no Zviedrijas. Bērni kopā ar vadītājiem sadalīti grupās pa piecām barakām, kā arī novietoti divās telpās lielajā mājā.

Visur valda kārtība un tīrība, katru priekšpusdienu audzinātāju inspekcija novērtē guļamtelpas un mītnes apkārtni, bet par katru nosviestu papīrīti, par neslaucītiem putekļiem vai par nekārtīgi saklātu gultu mītne saņem soda punktus.

Nometne sadalīta vairākos nodalījumos — dārzos ar īpatnējiem nosaukumiem: Jāņa dārzs, Auseķļa dārzs, Viestura dārzs un citi.

Darba diena sākas ar celšanos pusastoņos, svētdienā pusstundu vēlāk. Seko karoga uzvilkšana un brokastis, tad rīta nodarbības pie bībeles apcerējumiem, vēlāk meža rotaļas vai šķēršļu gājieni, noslēdzot priekšpusdienu ar sporta spēlēm. Tad vieglas pusdienas, tad stundu velti dziedāšanai, bet pēc tam klusuma stunda. Pulksten trijos ir peldēšanās un izbraukumi ar laivām, pēc tam sporta spēles, bet sešos ir galvenā ēšanas reize — vakariņas. Lietainās dienās nodarbības notiek telpās, ejot rotaļās, mācoties tautiskas dejas, dziedot tautas dziesmas, rakstot uz mājām vēstules, gatavojot nometnes žurnālu Taure, vai piedaloties šacha un dambreta turnīros. Notiek arī talantu vakari ar bērnu klavieŗu priekšnesumiem vai pasaku dramatizējumiem. Trešdienās un sestdienās ir ugunskuri ar priekšnesumiem.

Latviskajās apcerēs A. Belte no Sirakūzām stāstīja par latviešu daiļamatniecību, gadskārtām un svētkiem, kā arī par Ziemassvētku latviskiem rotājumiem. Tāpat praktiski padomi bija, cik vienkārši izveidot ķekatnieku apģērbu. K. Karlovics pastāstīja par Latvijas pēdējā laika skolām.

Iecienītākās sporta spēles ir volejbols un tautas bumba. Katrai komandai savi piekritēji, kas skumst par zaudējumiem, bet priecājas par savas komandas uzvarām. Arī vieglatlētika ir iecienīta nodarbība, sevišķi skriešanas un lekšanas.

Visiecienītākā bērnu nodarbība ir peldēšanās ezerā. Tā nenotiek visiem reizē, bet pa atsevišķām grupām instruktora K. Zariņa vadībā. Kas neprot peldēt, to divu nedēļu laikā iemāca, citiem uzlabo peldēšanas stilu. Mazajiem peldētājiem norobežots peldēšanās laukums pie krasta, kur ezers nav dziļš, lielākiem — dziļākās vietas, lai varētu lekt no dēļa. Tikai ar K. Zariņa atļauju iespējams dabūt laivu, lai pabraukātos pa ezeru. K. Zariņam ir arī dzīvības glābēja atļauja, kaut gan līdz šim tā nav bijusi vajadzīga.

Vakara ugunskuru ievada tradicionālā Aiz kalniņa dūmi kūp, pēc tam ugunskura vadītājs iepazīstina ar vadītājiem un pārējo personālu, kā arī ar bērnu grupām. Katrai
raksturīgs sauc
skatītāji var iep
kuŗa. Priekšnes
tizējumi no latv
kam, bet šim
matizējumi ir
piegulniekiem.
kas atgriezusies
ieradusies pie
jorkā, stāsta p
un tagadējā La
dzied kopīgas
Nometnes vadīt
bis pastāsta, ka
šanas periodā
dziedāt ap 20 t

Dažreiz gadā
notikumi, kad
dauzīta kāja va
manīgi airējot,
Par visām šīm
māsa M. Glazn
lāpot vainīgo

Par nometnes
dā Auguste An
nē pavadīs visu
Viņai piecas p
kus skalot tal
Saimniece past
riodā neatkārt
tas pats ēdiens.
zē uz galda i
un sviests. Bro

MILV

ATZIŅI

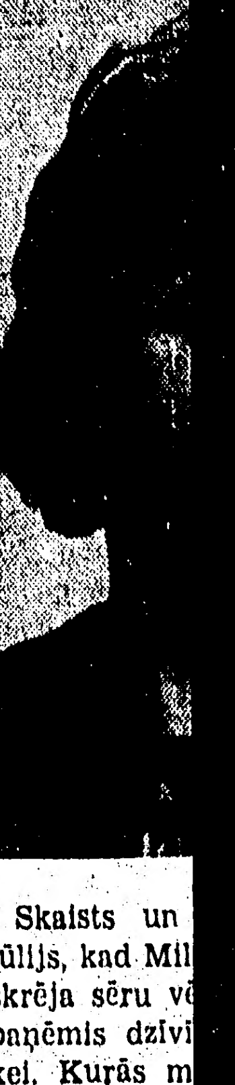

Skaists un
jūlijs, kad Mil
skrēja sēru v
paņēmis dzīvi
ķei. Kuŗās m
lefona zvans,
sekoja neticīg
Neiespējami!"
mais bija not
ba stāvēja vis
dzama, neatv
vairs nav un
īdas. Kristus
sanāksmēs u
mos savā vid
Pietrūks Milv
ideju nesējas
tājas. DV jau
nebūs, meite
kiem tērpus
pašuj. Pietrū
pašas uz sk
Zinaīdas aizi
ku sestdienas
un tautas de
tās viņa ņem
ko darīja Zin
mīlestības a
ņas kustība
precīzs un p

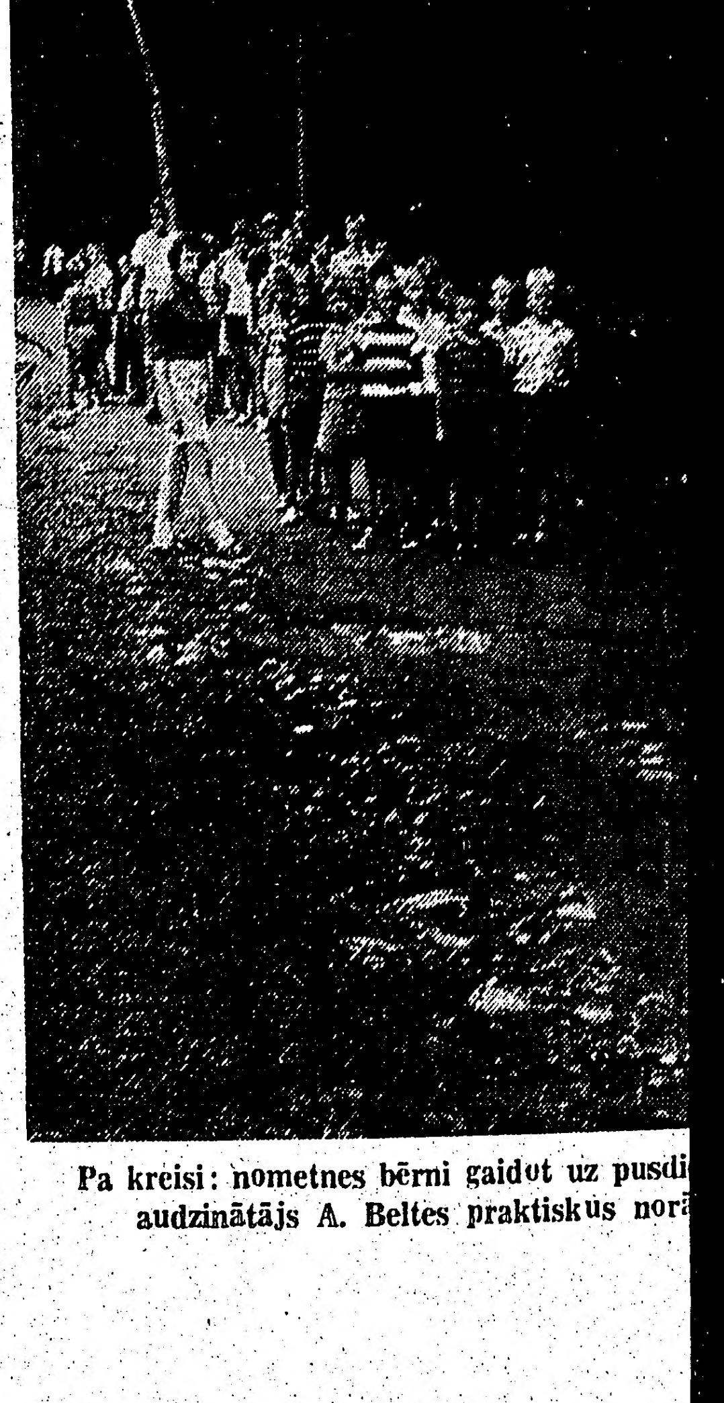

Pa kreisi: nometnes bērni gaidot uz pusdi
audzinātājs A. Beltes praktiskus norā

BĒRNU ATPŪTA LATVISKĀ VIDĒ

104 bērni Ņujorkas latviešu bērnu vasaras nometnē.

Kokiem apauguši augsti kalni ieslēdz Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes bērnu vasaras nometni Katskilu kalnos pie Tanersvilles. Otrā periodā, no 24. jūlija līdz 7. augustam nometnē pulcējušies 104 bērni un 18 audzinātāji ne tikai no Ņujorkas, bet arī Vilimantikas un Mančestras, Konektikatā, no Filadelfijas, Vašingtonas, Ņudžersijas dažādām vietām, viens pat no Kanadas, bet vienu pēc dažām dienām sagaida ierodamies no Zviedrijas. Bērni kopā ar vadītājiem sadalīti grupās pa piecām barakām, kā arī novietoti divās telpās lielajā mājā.

Visur valda kārtība un tīrība, katru priekšpusdienu audzinātāju inspekcija novērtē guļamtelpas un mītnes apkārtni, bet par katru nosviestu papīrīti, par neноslaucītiem putekļiem vai par nekārtīgi saklātu gultu mītne saņem soda punktus.

Nometne sadalīta vairākos nodalījumos — dārzos ar īpatnējiem nosaukumiem: Jāņa dārzs, Ausekļa dārzs, Viestura dārzs un citi.

Darba diena sākas ar celšanos pusastoņos, svētdienā pusstundu vēlāk. Seko karoga uzvilkšana un brokastis, tad rīta nodarbības pie bībeles apcerējumiem, vēlāk meža rotaļas vai šķēršļu gājieni, noslēdzot priekšpusdienu ar sporta spēlēm. Tad vieglas pusdienas, tad stundu veltī dziedāšanai, bet pēc tam klusuma stunda. Pulksten trijos ir peldēšanās un izbraukumi ar laivām, pēc tam sporta spēles, bet sešos ir galvenā ēšanas reize — vakariņas. Lietainās dienās nodarbības notiek telpās, ejot rotaļās, mācoties tautiskas dejas, dziedot tautas dziesmas, rakstot uz mājām vēstules, gatavojot nometnes žurnālu Taure, vai piedaloties šacha un dambreta turnīros. Notiek arī talantu vakari ar bērnu klavieru priekšnesumiem vai pasaku drāmatizējumiem. Trešdienās un sestdienās ir ugunskuri ar priekšnesumiem.

Latviskajās apcerēs A. Belte no Sirakūzām stāstīja par latviešu daiļamatniecību, gadskārtām un svētkiem, kā arī par Ziemassvētku latviskiem rotājumiem. Tāpat praktiski padomi bija, cik vienkārši izveidot ķekatnieku apģērbu. K. Karlovics pastāstīja par Latvijas pēdējā laika skolām.

Iecienītākās sporta spēles ir volejbols un tautas bumba. Katrai komandai savi piekritēji, kas skumst par zaudējumiem, bet priecājas par savas komandas uzvarām. Arī vieglatlētika ir iecienīta nodarbība, sevišķi skriešanas un lekšanas.

Visiecienītākā bērnu nodarbība ir peldēšanās ezerā. Tā nenotiek visiem reizē, bet pa atsevišķam grupām instruktora K. Zariņa vadībā. Kas neprot peldēt, to divu nedēļu laikā iemāca, citiem uzlabo peldēšanas stilu. Mazajiem peldētājiem norobežots peldēšanās laukums pie krasta, kur ezers nav dziļš, lielākiem — dziļākās vietas, lai varētu lekt no dēļa. Tikai ar K. Zariņa atļauju iespējams dabūt laivu, lai pabraukātos pa ezeru. K. Zariņam ir arī dzīvības glābēja atļauja, kaut gan līdz šim tā nav bijusi vajadzīga.

Vakara ugunskuru ievada tradicionālā Aiz kalniņa dūmi kūp, pēc tam ugunskura vadītājs iepazīstina ar vadītājiem un pārējo personālu, kā arī ar bērnu grupām. Katrai grupai ir kāds raksturīgs sauciens, ar kuŗiem skatītāji var iepazīties pie ugunskuŗa. Priekšnesumu daļā drāmatizējumi no latviešu tautas pasakām, bet šim ugunskuram drāmatizējumi ir par pieguļu un pieguļniekiem. Kāda latviete, kas atgriezusies no Sibirijas un ieradusies pie piederīgiem Ņujorkā, stāsta par dzīvi Sibirijā un tagadējā Latvijā. Starplaikos dzied kopīgas tautas dziesmas. Nometnes vadītājs māc. O. Gulbis pastāsta, ka vienā nometnošanas periodā bērni iemācoties dziedāt ap 20 tautas dziesmu.

Dažreiz gadās arī neparedzēti notikumi, kad ātrāk skrejot, apdauzīta kāja vai roka, jeb neuzmanīgi airējot, sasisti pirksti. Par visām šīm kaitēm rūpējas māsa M. Glaznova, īsā laikā salāpot vainīgo vietu.

Par nometnes saimniecību gādā Auguste Anckina, kas nometnē pavadīs visus četrus periodus. Viņai piecas palīdzes, bet traukus skalot talkā nāk meitenes. Saimniece pastāsta, ka vienā periodā neatkārtojoties viens un tas pats ēdiens. Katrā ēdienu reizē uz galda ir piens, limonāde un sviests. Brokastis maizītes ar marmelādi, riekstu sviestu vai sieru; pusdienā vieglāka zupa ar maizi un saldo ēdienu, bet vakarā dod kartupeļus, cepeti, salātus, saldo vai citus ēdienus. Nav aizmirsti arī tie, kam dzimšanas dienas. Tiem no rīta appušķots krēsls, kliņģeris ar svecītēm un dzimšanas dienas dziesma.

Nedēļas nogalēs sabrauc viesi un pēdējā jūlija nogalē bija ap 60 automašīnu ar pāri par 100 apmeklētājiem. Svētdienas rītos brīvā dabā notiek dievkalpojums, un šinī rītā, bērnus ieskaitot, bija ap 250 dalībnieku.

Darba netrūkst īpašuma pārzinim J. Bolem, atvietojot kādu saplīsušu loga rūti, apmainot bojātu vadiņu vai novietojot kādam vēlākam viesim gultu un rūpējoties, lai nometnē viss allaž būtu labā kārtībā.

Bērni apmierināti un nevarēja atrast neviena, kas gribētu braukt mājās pirms perioda beigām. Nometni vada māc. O. Gulbis, bet pārējie audzinātāji ir Ņujorkas skolotāji vai latviešu studenti, bet izpalīgi svētdienas skolu beigušie. Nometnē sarunājas tikai latviski, nelieto kožamgumiju un nedzer koka kolu.

V. Irbe

Pa kreisi: nometnes bērni gaidot uz pusdienām. Pa labi: jaunākās grupas dalībnieces klausās audzinātājs A. Beltes praktiskus norādījumus par latvisku dekorējumu sagatavošanu.

MILVOKU JAUNATNE SĒRO

ATZINĪBAS ZIEDS UZ ZINAĪDAS BREŅĶES KAPA

Skaists un saulains bija 23. jūlijs, kad Milvoku latviešus pārskrēja sēru vēsts — Freez ezers paņēmis dzīvību Zinaīdai Breņķei. Kurās mājās atskanēja telefona zvans, ikdienišķam Hallo! sekoja neticīgi izsaucieni: „Nē. Neiespējami!" Bet neiespējamais bija noticis. Rūgtā patiesība stāvēja visu priekšā nepielūdzama, neatvairāma. Mūsu vidū vairs nav un nekad nebūs Zinaīdas. Kristus draudzes jaunieši sanāksmēs un koŗa mēģinājumos savā vidū jutīs tukšu vietu. Pietrūks Milvoku gaidām jauno ideju nesējas, čaklās nometnotājas. DV jauniešu teātra trupai nebūs meitenes, kas visjaunākiem tērpus piegriež, pielaiko un pašuj. Pietrūks trupai Zinaīdas pašas uz skatuves. Lielu robu Zinaīdas aiziešana ierauj Milvoku sestdienas skolas vingrošanas un tautas deju trupā. Abās vietās viņa ņēma dalību un kā viss, ko darīja Zinaīda, bija rūpīgs un mīlestības apgarots, tā katra viņas kustība un dejas solis bija precīzs un pareizs. Pietrūks Zinaīdas visai Milvoku latviešu sabiedrībai, jo, Zinaīda bija jauniete, uz kuŗu varēja paļauties. Solījums viņai bija svēts, solījumiem viņa pāri neskatījās. Tādu jauniešu mums ir ļoti maz un tāpēc viņu aiziešanu sabiedrība sajūt ļoti ilgi, bet vecāki, māsas un brālis visu mūžu.

Dzimusi Zinaīda 1942. gada 28. decembrī. Nezinu, vai gadam, vietai un laikam tur kāds nopelns, bet Zinaīda bija Milvoku latviešu priekšzīme, latviskuma iemiesojums. Viņu par priekšzīmi stādīt varētu ne tikai jauniešiem vien, bet katram pieaugušam, kas aizmirsis, cik dzidras rasas pielijuši bija Latvijas lauki, cik sārta bija Latvijas saule, cik mīļa Latvijas zeme.

27. jūlijā, plkst 7 vakarā, uz svētbrīdi Rittera bēŗu namā bija ieradušies gandrīz visi Milvoku latvieši, vismaz tie, kas no darba un ikdienas pienākumiem varējuši atbrīvoties. Pēdējos sveicienus Zinaīdai nesa no Kristus draudzes I. Ādamsons, no Milvoku gaidām A. Namatēva, no Kristus draudzes R. Eimanis, no DV V. Aparjods, no Latviešu sestdienas skolas H. Misiņš.

Kas ir vārdi? — Tukšas skaņas. Tie cilvēku sāpes sirdīs nemazina. Mīlestībā aizgājēju atceroties, mēs varam tikai liekt galvas zemu uz krūtīm to cilvēku priekšā, kam viņa sirdīs paliks visu mūžu. Mēs varam liekt galvas zemu un, mierinot palicējus, teikt: „Dievs labi dar', ko darīdams."

Piedaloties lielam pulkam pavadītāju, Zinaīdas mirstīgās atliekas zemes klēpī guldīja Memorial Park kapsētā, latviešu nodalījumā, 27. jūlijā. Kā Ritera bēŗu namā, tā kapsētā dievvārdus teica Kristus draudzes mācītājs J. Meisters.

Vieglas smiltis!

Ella Andersone.

MINEAPOLĒ LABI IZDEVUSIES APSPIESTO TAUTU NEDĒĻA

Apspiesto tautu nedēļu Mineapolē atklāja plašajās Liceja telpās, Minesotas štata gubernātors E. Andersens. Uzrunājot plašo audienci, ap 600 klausītāju, gubernators uzsvēra, ka šai nedēļai ir nozīme ne tikai lai uzturētu cerību apspiestajās tautās, bet arī lai dotu Minesotas iedzīvotājiem iespēju izprast stāvokļa nopietnību, aicinot visus iestāties par brīvību, noraidot jebkādu kompromisu Berlīnes jautājumā. Sveicienus nesa arī bij. Mineapoles pilsētas galva P. K. Pētersons, Mineapoles tagadējais pilsētas galva A. Naftalins un rakstiski sveica St. Paulas pilsētas galva Vavulis.

Akta turpinājumā atskaņoja kongresa locekļa rep. V. Džada (Judd) vēstījumu apspiestām tautām, kuŗā viņš uzsvēra, ka ASV jābūt drošām savā rīcībā.

Minesotas štata apspiesto tautu nedēļas rīcības komisijas prtājs E. Dundurs savā uzrunā teica, ka jābeidz slimot ar mazvērtības kompleksu un beidzot jāizprot, ka esam kaŗa stāvoklī ar Pad. Savienību. Mums jābūt pārliecinātiem, ka gala rezultātā uzvarēsim, — tā uzturot cerības apspiesto tautu starpā.

Akta galvenais runātājs bija Džo Foss, bij. Dienviddakotas gubernātors un 2. pasaules kaŗa lidotājs. Tas pierādīja, ka koeksistence nav iespējama, komūnisms ir jāuzvar, tā nodrošinot mieru pasaulē. Sekoja koncerts, kuŗā spēlēja veterānu militārais orķestris — 55 vīru sastāvā, dziedāja ukraiņu koris „Dnepro" un latviešu dziedātāja Irma Kurmis - Eglīte. Klavieŗu pavadījumus veica E. Pone. Akta svinīgumu akcentēja veterānu karogi, kā arī visu apspiesto valstu karogi. Nedēļu noslēdza vainagu nolikšana Fort Snelling kaŗavīru kapos.

Ļoti iespaidīgs izvērtās arī televīzijas raidījums diskusijās par tematu „Kādas cerības šodien pastāv apspiestām tautām". Piedalījās Minesotas universitātes politisko zin. profesors Dr. R. Holts, E. Dundurs, Mineapoles laikrakstu krespondents M. Alburne u. c. Pārrunas bija ļoti spraigas, saduŗoties divu galveno domu pārstāvjiem Dr. Holtam un E. Dunduram. Noslēgumā būtu vērts pieminēt, ka šī bija pirmā reize, kad goda komitejā bija daudz pazīstamu vietējo sabiedrības un tirgotāju pārstāvju. Materiālo smagumu iznesa amerikāņi, saziedojot $1.300,-.

H. Kiperts

APSPIESTO TAUTU NEDĒĻĀ, MINEAPOLĒ

No kreisās: E. Dundurs — Minnesotas štata apspiesto tautu nedēļas rīc. kom. pr-tājs, Rev. Petersons, (P. K. Peterson) — bij Mineapoles pils. galva, Džo Foss — bij. Dienv. Dakotas gubernātors un galvenais runātājs, E. Andersons — Minnesotas gubernātors.

KOVBOJI, ZVĒRI UN TĒVOCIS SAMS

Atvaļinājuma piezīmes par Ņujorkas apkārtni

Tikai pāris stundu autobraucienā no Ņujorkas var redzēt augstus kalnus ar skaistiem dabas skatiem, mežonīgo rietumu pilsētu atveidus ar kovboju izrādēm, meža zvēru farmas ar tūkstošiem zvēru, apakšzemes kavernas ar tūkstošgadu veidojumiem, vai arī braucot pa līkumainiem sāņu ceļiem, vērot kraujas upītes vai ēnainos mežus.

Divu stundu braucienā no Ņujorkas, pie Montisello pilsētiņas, atrodas mežonīgo rietumu pilsētiņa Cimarron City, kas atklāta pagājušā gadā. Pie automašīnu novietošanas laukuma sveic jauns kovbojs, bet pilsētiņas celtnes veidotas, kādas tās bija pirms 50 vai 100 gadiem rietumos. Pie vārtiem salons, kur gan nepārdod, kā senos laikos, viskiju vai alu, bet dažādu marku atspirdzinošus dzērienus. Blakus tai dažādu mantu tirgotava, kur pret samaksu var dabūt kovboju cepures vai citas piemiņas lietas. Pilsētiņā ir pasts, kur gan vairs nepiestāj seno laiku poniju ekspresis, bet kur draugiem var nosūtīt piemiņas kartītes; ir arī Cimarronas cietums, kur vairs neievieto likumu pārkāpējus, bet ko tūristi var apskatīt. Ir banka, kur izstādītas seno laiku naudas zīmes un kas vajadzīga, lai parādītu, kā aplaupa banku. Ir arī citas celtnes, kas kovboju pilsētiņai vairāk vai mazāk vajadzīgas.

Ārpus pilsētiņas nometne ar indiāņu virsaiša ģimeni, trim bērniem un virsaiša brāli. Te var dzirdēt indiāņu apsveikšanas dziesmu, skatīt dažādas dejas un iegādāties piemiņas lietiņas. Katru pusstundu pilsētiņas ielās notiek kovboju izrādes, rādot gan pasta ratu un bankas aplaupīšanas, ieceļotāju karavāni vai dažu likuma pārkāpēju gūstīšanu un sodīšanu. Izrāžu starplaikos mazie apmeklētāji var izmēģināt braucienus pasta karietē, mazā vilcieniņā, kuģī vai arī ēzeļu un poniju izjādēs. Rāda arī kovboju spēles uz zirgiem, vēršiem vai bifeļiem, kā arī dažus citus trikus. Var izmēģināt arī laimi šaušanā ar loku un bultām.

Ņujorkas latv. draudzes vasaras nometnes tuvumā atrodas meža zvēru farma ar gandrīz 3.000 dzīvniekiem un putniem. Lielākā daļa te miermīlīgie medību dzīvnieki, mazāk plēsīgie zvēri un rāpuļi. Lielākie un bīstamākie atrodas aizžogojumā, kā bizoņi, bifeļi, meža zirgi, lāči un citi, bet miermīlīgākie meža zvēri brīvi staigā apkārt. Dažs mazs cilvēciņš rāda bailīgu seju, ja kāds ragains lops tuvojas, lai gan vecāki drošina, ka nav jābaidās. Bērni baro dzīvniekus, dažreiz pat 10 dzīvnieki apstājuši vienu barotāju, raujot barību uz visām pusēm, tā kā bailīgākie atrod par labāku meklēt patvērumu pie vecākiem. Dzīvnieki un cilvēki visi ir vienā juklī, vecāki no malas cenšas uzņemt notiekošo bildēs vai filmās.

Parka vilciens noved putnu dārzā, kur blakus Austrālijas kakadū ir Floridas flamingo vai Afrikas strausi. Pa klintīm kāpelē kalnu kazas un citi reti dzīvnieki, pastaigājas arī vientuļš ziemeļbriedis lieliem ragiem.

EZERS KALNA VIRSOTNĒ

Ellenvillas pilsētiņa ir kalnu ieslēgta, no kuŗiem ievērojamākais un augstākais ir Sama kalns. Tā galotne starp mazām priedītēm un melleņu puduŗiem ir stāva klints, no kurienes var pārredzēt apkārtni. Leģenda stāsta, ka holandietis Samuels Gonsalus 1758. g. rudenī devies ar sameditām ādām uz pilsētu, lai tās apmainītu pret citām mantām, bet šauteni atstājis mājās, jo indiāņi, ar kuŗiem vestas niknas cīņas, pēdējā laikā nebijuši manīti. Atpakaļceļā Samam tomēr uzbrukuši indiāņi un bēgot viņš nonācis līdz stāvajai klintij. Neredzot citas izejas kā izbēgt, Sams nolēcis no kraujas, bet palicis dzīvs. No tā laika tad arī kalns tiek saukts par Sama kalnu. Kalna virsotnē ir ezers ar dzidru ūdeni, no kurienes pilsētiņu apgādā ar ūdeni.

BRAUCIENS LAIVĀ PA APAKŠZEMES EZERU

Netālu no Ņujorkas štata galvaspilsētas Albanijas atrodas Hova alas, kas ievērojamas ar apakšzemes laivu braucieniem. Celtnis noved apakšzemes alā, ko veidojusi apakšzemes upe Stiksa, kas tek cauri visai alai. Tālāk tā veido Venēras ezeru, kur notiek laivu braucieni. Ezeriņš ir šaurs, vairāk atgādina kādu kanāli un brauciena laikā var iedomāties, ka brauciens notiek Venēcijā. Ezers apgaismots krāsainu gaismu, pavadonis aizmugurē lēni stumj laivu, braucējiem brīžam jāpieliec galva, lai neskatru kādu zemāku klinti, bet braucēji dzied amerikāņu tautas dziesmas, kas atskan pa visu alu. Apskati noslēdz gājiens pa līkumoto eju, kur brīžam liekas, ka miesās pilnīgāki cilvēki iestrēgs un tālāk netiks.

Tikai jūdzi tālāk ir Slepenās alas, kur, pretēji Hova alām, daudz stalaktītu un stalagmītu, kā arī citi veidojumi. Ievērojams ir 100 pēdu augstais apakšzemes ūdenskritums.

TĒVOČA SAMA KAPS

Trojas pilsētas, Oakwood, kapsētā atdusas ne vien trīs amerikāņu ģenerāļi, bet arī Tēvocis Sams, kas redzams daudzās karikatūrās. Teika stāsta, ka 1812. gada kaŗā miesnieks Sams Vilsons, ko vietējie iesaukuši par Tēvoci Samu, apgādājis amerikāņu armiju ar gaļu. Piegādāto gaļu amerikāņu valdība apzīmogojusi: „U. S. Beef", ko Trojas apkārtnē novietotie kaŗavīri iesaukuši par Tēvoča Sama gaļu (Uncle Sam's Beef). Vēlāk ikviens valdības īpašums, kas apzīmēts burtiem U. S., tika saukts par Tēvoča Sama īpašumu (Uncle Sam's). Ieradums izplatījās un Tēvoča Sama vārds kļuva neškirams no U. S. apzīmējuma, līdz ar to Sama Vilsona karikatūra kļuva par Savienoto Valstu simbolu.

V. Irbe.

VIŅI DZIEDĀS TORONTO

CIKAGAS LATVIEŠU EV.-LUT. CIĀNAS DRAUDZES KORIS

Koris pag. gadā atzīmēja savus 50 gadus, veltītus dziesmai, Dievam un tēvzemei. Lai gan koŗa saimē neredz vairs agrāko laiku dziedātājus, tomēr iesāktās dziesmas turpina skandināt četrdesmit dziedātāji gan no vecās, gan jau nākās paaudzes. Koris allaž kuplina dziesmām dievkalpojumus un piedalās citos dažāda veida sarīkojumos.

Diriģents Eduards Strautmanis. Koŗa priekšnieks: Matīss Švānfelds, pr-ka palīgs Aleksandrs Ešmits un darbvedis Jānis Grinbergs. Soprani: Abreniete Franceska, Aruma Adele, Ešmite Natālija, Grigolate Florentīna, Grigolate Ināra, Mežaraupa Olga, Rautenšilde Ņina, Starpiņa Vilma, Streipa Eleonora un Zicmane Elvīra. Alti: Aruma Mudīte, Eglīte Vilhelmīne, Jēkabsone Lilija, Jēkabsone Vija, Mežaine Ināra, Osvalda Milda, Pētersone Irma, Plūme Johanna, Retere Rota, Strautmane Herta un Vilniņa Raita. Tenori: Augusts Jānis, Celmiņš Laimonis, Celmiņš Žanis, Eglītis Jānis, Ešmits Aleksandrs, Gedrovics Edgars, Grigolats Henrichs, Grinbergs Jānis, Smukkalns Andrejs un Švānfelds Matīss. Basi: Abrenietis Pēteris, Arums Rūdolfs, Eglājs Alfreds, Jēkabsons Jānis, Kebža Otto,

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKĀ

● Talkas nedēļu nogalēs draudzes lauku īpašumā. Vajadzīgas palīdzīgas rokas iekšas un āra apkopšanas darbos, meža un laukumu tīrīšanai u. c.

● Vasaras nometnes periodi latviešu draudzes īpašumā no 7. — 21. augustam un no 21. augusta līdz 4 septembrim. Periodi mainas pirmdienās, izbraukšana ar autobusu attiecīgo datumu rītos, atgriešanās pirmdienu vakaros.

KALAMAZŪ, MICH.

● 28. jūlijā Western Michigen'as universitātes beigšanas diplomus ar BA grādu saņēma Aina Kalniņa, Valdis Āriņš un Zigrida Klauvētāja, ar BS grādu — Kārlis Druva, Lelda Braukis un Inese Lilienšteins.

● 79 gadu vecumā, 27. jūlijā Plainvilles slimnīcā mirusi Zelma Sviķis. Pēdējā dusā nelaiķi izvadīja 31. jūlijā māc. A. Piebalgs.

● A. Sūrīšu ģimene, kuŗa no Vācijas ieradās pag. gadā, un kuŗu 12 gadu vecais Andris saņēma miljonā bēgļa apzīmējumu, saņēmusi no K. Kļaviņa dāvinājumu — lietotu automašīnu. „Tā mums bija ļoti vajadzīga bērnu nogādāšanai uz latviešu skolu un skautiem," saka Aleksandrs Sūrītis, kuŗu dēli satiksmes grūtību dēļ bija kavējuši jau vairākas skautu nodarbības.

● Riversaides kapu latviešu nodalījumā pēdējo mājas vietu ieguvuši ap 50 abu Kalamazū draudžu locekļi. Ik gadus tur tiek noturēti kapu svētki. 30. jūlijā Kalamazū ev. - lut. draudzes kapu svētkos, neskatoties uz tumšajiem lietus mākoņiem, kas likās, ka smidzināšana pāries lietus gāzēs, bija ieradušies ap 200 apmeklētāju. Kapu svētku aizlūgumu noturēja māc. A. Piebalgs.

VILMINGTONA DEL.

● Eižens Grinbergs beidzis studijas Pensilvēnijas universitātē un ieguvis M. A. gradu slāvu filoloģijā. Darbā saistījies North Dakotas valsts universitātē pie slāvu filoloģijas katedras.

Studijas sācis Latvijā, bet tās nācies pārtraukt sakarā ar iesaukšanu Latviešu leģionā. 19. divīzijas sastāvā pārstaigājis tālus kaŗa laukus, līdz smags ievainojums to izsit no cīnītāju rindām. Apbalvots ar Dzelzs krustu. Bijušā cīnītāja sasniegums pelna jo lielāku atzinību, ka visu studiju laiku viņš strādā smagā maizes darbā. Kaut mums būtu daudz tādu censoņu.

ASV BAZNĪCĀS

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudzē. Svētdien, 6. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, vikārs, pl. 2 dienā Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis, pl. 11 lauku īpašumā māc. A. Ozols.

Svētdien, 13. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, pl. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. A. Ozols.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 6. augustā, pl. 10 rītā dievkalpoj. Māc. A. Rautenšilds. Draudzes izbraukums Šillera parka 11. laukumā. Sākums, pl. 11:00, dievvārdi pl. 1 p.p.

NO ZIBENS CIETUSI LATVIEŠU MĀJA KALAMAZŪ

31. jūlijā, jau no pusnakts, vairākas stundas Kalamazū pilsētu skāra pērkona negaiss, nodarot vairākus postījumus. Pl. 5.40 no rīta zibens nelaimi piedzīvoja A. Malcenieka ģimene, 918 Chicago ielā. Izārdīta auto garāža un dzīvojamās mājas priekštelpas. Pats saimnieks Arvīds Malcenieks notikuma brīdī atradies ārā, tikai dažus soļus no notikuma vietas un palicis neskarts. Tāpat no zibens nav cietusi arī dzīves biedre un meitiņa. Garāžai nodarīti vislielākie postījumi, jo tā izskatās kā izspiesta uz visām pusēm, elektriskie vadi izdeguši, bet tur iekšā esošais auto palicis neskarts. Uguns nav izcēlusies, bet elektriskie vadi sadeguši vairākās vietās. Arī kaimiņu mājai izspiesti logu stikli.

G BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - LOGAN: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāžas iespējas. Kopīgā cena $14.900,-, iemaksa $1.900,-. Atlikums uz jaunām 10 gadu obligācijām.
DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa, mēbelēta — 16 istabu dubultķieģeļu ienākumu māja, 5 virtuves, ūdens apkure, privāts iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža 2 auto mašīnām. Patreizējais mēneša ienākums $510,-. Iemaksa $5.000,-, atlikums uz izdev. 10 g. obl.

SKAISTAJĀ PLAYTER RAJ.: Atsevišķa, 14 istabu dubultķieģeļu — 4 dzīvokļu māja. Pagrabā izbūvēta atpūtas telpa, ūdens eļļas apkure, ķieģeļu garāža. Prasītā cena $26.000,-, iemaksa $5.000,-. Atl. uz atklātu 15. g. obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

CEĻŠ PIE SIEVIETES

FRAGMENTS NO JAUNĀ ROMĀNA „ZVAIGZNES STĪGO"

Sieviete ir kvēle, kas plūst laukā no acīm, krūtīm, pirkstgaliem. Paraugaities meitenē, kas vijas ap savu izredzēto, — kā viņas rokas vijas ap tā galvu, kā ap viņu lokās tās ceļi, kā elso tās krūtis, — kā tuvs ugunsgrēks, kura liesma varētu ātri pārlekt viņā. Ieklausaities sievietē, kad viņa kaut ko čukst, pie tam pati pārvēršoties čukstā!

Kā kaist viņas lūpas un kādā kaismē pārvērtusies viņa pati! Tikai ir jānogaida šādi mirkļi, ir jāļauj tiem atnākt pašiem. Ja tos grib pasteidzināt, to nedrīkst darīt ar rupjām rokām un iedomām, jo sieviete bieži vien ir roze, kas uzaugusi starp mimozas lapām. Kvēle, kas radusies, kas piedzimusi pati, ir daudz pārāka par sīko iegruzdēšanos, kuŗu bieži panāk pārāk nepacietīgie vīri vai iemīļotie.

Sieviete ir radīta Paradīzē, tikai viņas paradīze ir manāmi citāda, un tā sastāv no pussapņa un no pusīstenības, un arī viņas dzīve ir daļēja dzīve un daļēja sapņošana, ar vairāk, vai mazāk aizvērtām acīm. Ja tas būtu citādi, viņa bieži vien neizturētu šo dzīvi, aizietu no tās pārāk ātri, vai sasteidzināti. Tā ir viņas aizsardzība, vai pašas aizsargāšanās paņēmiens, ka viņa tik bieži parastībai piejauc neparastības. Kur vien iespējams, viņa cenšas ieslīdēt šai pussapnī. Jau no agra rīta un vēl ar puspievērtām acīm viņa izrunājās ar cilvēku, ar kuŗu grib parunāties. Ja viņa būtu vīrietis, vai arī viņa būtu brīva, viņa būtu aizsteigusies pie viņa pati, bet pašlaik viņa arī ir ar to kopā, un tik spēcīgi, pilnīgi, kā to spēj panākt tikai sieviete. Pēc tam viņa kaut kur iet, steidzas, un viņu pārsteidz lietus, tikai tas vairs nav lietus, kas varētu viņu pārsteigt, vai saskumdināt, jo viņa jau iedomājusies: „Tās ir laimes alku asaras, tās ir arī manu ilgu asaras, kas reiz tiks svētītas. Un es noteikti atkal būšu vēl vairāk, vēl spēcīgāk kopā ar viņu, ar Viņu!" Viņa jau smaida lietū, jo ir varējusi to apvienot ar sapni. Tāpat viņa romantizē dubļus, sniegus, jūras vējus, jo tie nes sveicienus viņas sirdsmīļajam, kamēr sniegi palīdz iesnigt gaidu vientulībā, klusumā. Ir jau arī sapņotāji vīrieši, bet tie vairāk ir lielu iekaŗotāju, vai arī gļēvuļu un neliešu sapņi, un reti kāds no viņiem sapņo par nogaidīšanu, vai maigu padošanos. Sievietes sapņi palīdz pieķerties iedomai, ka dzīve tomēr ir labāka, paciešamāka, nekā tā izliekas, ka vēl arvienu ir cerība, ka vēl nav jāzaudē ticība. Gan jau nāks arī viņas stunda, gan laime pieklauvēs arī pie viņas durvīm, gan jau, gan. Ar to nav teikts, ka viņa visu mūžu paliktu tāda pat neglābjama un neizārstējama jauna sapņotāja, kāda viņa ir bijusi pirmajos skolas gados, ak, pavisam nē, jo viņai ir dota liela mīlas gudrība, sirds izpratne, nojautu stiprums, kas pārsniedz visas parastās gudrības. Kāds domātājs ir teicis, ka sievietes tikai agrā jaunībā sapņojot par dzejnieku, cīnītāju un sludinātāju, jo viņas trsīdesmitos gados dzejnieks jau esot pārvērties redaktorā, cīnītājs ģenerālī, un sludinātājs — bīskapā. Kamdēļ lai tas būtu citādāk, kamdēļ, pie kam viņa arī vēlāk vēl redaktorā saskatīs un varbūt no jauna pamodinās arī dzejnieku, un arī bīskaps sāks sludināt, kaut vēl, vēl lielāku un spēcīgāku. Un, ja sieviete ir nereti tuvojusies iekaŗotājam, kamdēļ tas pa reizei nevarētu būt arī ģenerālis, sevišķi vēl, ja tas būtu saglabājis labu tiesu no kapteiņa, vai leitnanta priekšrocībām!

Sieviete ir ļoti smalks un jūtīgs radījums, kas veidots no akācijas elpas ziedoņa naktī un arī no asteres dvesmas rudeņa naktī, pie kam viņai nāk līdz arī dažādi piejaukumi (ak, šie piejaukumi, ak!) .

Tā arī viņa cenšas tīties šajās elpās un dvesmojumos, līdz tos piepeši sadedzina spēcīga liesma, kas spēji izplūdusi no viņas pašas. Viņas skūpsts un viss tālākais, kas var sekot, vai arī nesekot, ir mistika un liela mistērija, īpašs kults, ar viņu kā mācekli, vai jau kā priesterieni. Viņas skūpsts ir viņas dvēseles stāvokļa kāpinājums, sapņa un pussapņa īstenojums, kamēr vīrietim skūpsts ir tikai daļa vai pakāpe uz tālāko, jo kaut kur jau bija jāiesāk, lai noteiktā vietā to pabeigtu. Sieveitei skūpsts nereti jau ir piepildījums, pabeigums, jo skaistāko, labāko no sevis viņa jau ir pasniegusi, un nereti viņa vēl nav gatava vai sagatavojusies, lai pasniegtos vēl tālāk. Kas tad sievieti ir sagatavojis, lai viņa atdotos pavisam, — visvairāk viņa pati, mazāk šie skūpsti, kā jau iepriekšējie sapņi, ilgas, iedomas. Sieviete atdodas tikai tad, ja viņa jau atdevusies sapņos, un tad iemīļotajam ir tikai jāmāk piepalīdzēt pārslīdēt tai robežai, kas atdala sapni no īstenības. Bet arī tad ir jāuzklausa viņas čuksti, ja tie vēl dveš: „Vēl nē, mīļais, lūdzu."... Sieviete grib pasniegt sevi pussapnī un pusīstenībā, un tā, lai sapnis tuvotos īstenībai un īstenība pārspētu sapni. Sieviete var kļūt ļoti kvēla un kaisla, bet viņai nāks līdz mimozas biklums un akācijas diženums. Sieviete ir un paliks liela mīlētāja un arī sapņotāja, un viņas skaistākais sapnis būs veltīts Papardes ziedam, kuŗu drīkst atrast tikai lielā, izredzētā naktī, un pēc tam noplūkt, — saldi un nesteidzīgi, maigi un ļoti spēcīgi.

Sieviete grib tikai mīlēt un pasniegties mīlai, tomēr vīri un laiki no viņas ir prasījuši arī pienākumus, un pārvērtuši tos lielos, nemitīgos pienākumos, kas ir bijuši savienoti ar sava veida paklausību un pat — verdzību, kas pārdzīvojusi visas pārējās. Un šī verdzība, — klausīšana vīra mājienam, skāra visas, gandrīz visas, no lauku sievām, līdz pat galma dāmām un kņazenēm. Par to kādā vaļsirdības brīdī reiz žēlojās arī Zilā kņaze, kas novēlēja savai meitai Ņinai laimīgāku dzīvi un pastāstīja, ka tikai viena dzīva karaliene bija iedrošinājusies noraidīt un padzīt vīru, kad tas bija ieradies un pieprasījis savu. Viņa bija to izsmējusi un padzinusi līdz ar visu svītu no savām pils telpām, bet to bija spējusi tikai ķeizariene Elizabete, kas bija pietiekami ieelpojusi Vīnes un arī Budapeštas jaunos gaisus jau tais laikos.

Ceļš līdz sievietei ir viegls un arī ļoti grūts. Sieviešu pazinēji, kas ir pārlaiduši skatu sieviešu pulkiem operās un koncertos, ir parasti skumuši: „Tik daudz burvības, kas nonāk rupju vīru un diletantu rokās. Tik daudz, tik daudz." Tamdēļ arī viņas tā gaida, lai no lieliem un maziem Sinaju kalniem reiz skanētu un atskanētu lielās atbrīvošanas atbalsis un balsis: Tu pati ar visu sevi reiz piederēsi sev, tikai sev, un arī taviem sapņiem un īstenībai, citam nekam, it ne-kam.

Tā bija priecas vēsts, kas ir gaidīta visos laikos, un uz to tā cerēja arī pirmā lielā kaŗa postā un ugunīs. Arī tad cerēja, ka šie uguņi ne vien postīs, bet arī kaut ko šķīstīs un pārdzemdēs.

Edvīns Mednis

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

JAUNAS VEĻAS MAZGĀJAMĀS MAŠĪNAS $87.50
5 gadi garantija. Par šo cenu var pasūtināt līdz 25. augustam.
TELPU DZESINĀTĀJI $48.50
Portable. Mod. Nr. 400 priekš 10 x 15 pēdu istabām; pazemina temperātūru līdz 20 grādiem. ■ Demonstrēšana mājās par brīvu.
Zvaniet tel. LE 4-1659, Toronto.

SWISS CANADIAN MEAT & SAUSAGE VEIKALS,
1622 un 1148 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožamos, delikateses. Tāpat liela saldumu izvēle. Laipna apkalpošana. Runājam vāciski.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
- *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
Nekustami īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE. 4-8447
316 Harboard St.
Toronto

KANADAS MILJONĀRS ATKLĀJ BRADFORDAS LIELĀKO UNIVERSĀLVEIKALU

300 CĀĻU PAR BRĪVU, KATRS DESMITAIS PAR 1 PENIŅU.

Pagājuši jau vairāki gadi, kopš Bradfordā, Anglijā, sācies pilsētas uzpošanas darbs. Viena pēc otras pazudušas vecās, savu laiku pārdzīvojušās, celtnes, pazuduši turpat gadu simtiem vecie dzīvokļu kvartāli, lai dotu vietu grandiozām dzīvokļu bloku jaunbūvēm ārpilsētas rajonos, bet pilsētas centru pārvēršot lielu tirdzniecības uzņēmumu un banku kvartālā.

Daudziem pēdējā laikā atvērtiem uzņēmumiem un veikaliem šajās dienās pievienojās jauns, pagaidām Bradfordā vislielākais universālveikals, tā sauktais „Coopers supermarket", kas ietilpst kādā lielā Kanadas koncernā. Jaunā uzņēmuma atklāšanas svinībās bija arī ieradies šī koncerna pr-ks, pēc laikraksta ziņām Kanadas miljonārs, Garfīlds Vestons (Garfield Weston), lai kopīgi ar Bradfordā patreiz populārāko skolnieci — Doroteju Perkinsu, kas kā pirmā bradfordiete š. g. jūnijā pārpeldēja Angļu kanālu no Francijas uz Angliju, atklātu jauno uzņēmumu.

Šķiet, ka neviens no jauniem uzņēmumiem Bradfordā nav atklāts ar tādu „pompu" un reklāmu, kā šis „supers". Gan arī dažos citos gadījumos atklāšanas ceremoniju izpildījušas dažkārt pat kino zvaigznes, tomēr nekad nav piedzīvots tāds prēmiju un dāvanu birums pircējiem, kas iepirkušies pirmajās trīs dienās. Vislaimīgākie, šķiet, bija pirmie 200 „kundes", kas, iepērkot preces vērtībā par 1 angļu mārc., kā dāvanu saņēma 1 cāli, nākošā dienā šo laimīgo skaits bija noteikts uz 100. Bet vai gan mazāk apmierināts no veikala aizgāja bekona pircējs? Nebūt nē — piedevām viņš saņēma kā veikala dāvanu — cepjamās desiņas, un, ja vēl bija iepircies augļus vai dārzājus, tad dāvana bija — konz. zirņi, ja pirkta bija kafija — uzkodām līdz gāja biskvīti u.t.t.

Dauz kas bija uz vietas arī nogaršojams, izšķērdīgi tapa dalītas vēl daudzas citas dāvanas. Vislielākā atrakcija atkal saistījās ar cāļu stendu, kur katru desmito cāli pārdeva par — 1 peniņu gabalā (apm. nepilnu 1 ar pus centu!).

Tiešām nav slikti, ja uzņēmuma „boss" ir miljonārs ar devīgu roku un plašu vērienu. Kaut biežāk šāds Kanadas „onkulis" iegrieztos Bradfordā!

A. P.

ARĪ ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ
IR PATĪKAMI PAKLAUSĪTIES
LATVIAN MUSIC
EP 45 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.
IZLASIET ŠO PIEDĀVĀJUMU:

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord
EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello
EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors
EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STĪGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns
EP 05
PĻĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns
EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LĪGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir
EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU
TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

VIENOTU CĪŅAS FRONTI

RIETUMVĀCIJAS DAUGAVAS VANAGU CETURTAIS SALIDOJUMS

Tēvu zemes mīlestību mēs ar darbiem rādīsim, — bija mude Rietumvācijas Daugavas vanagu ceturtam salidojumam, kas risinājās 22. un 23. jūlijā Minsterē, pulcinot vairāk nekā 200 dalībnieku un viesu, to skaitā arī daudz jaunatnes.

Salidojumu ar svētbrīdi ievadīja māc. R. Bērziņš. Ievada vārdus teica un viesus vācu valodā apsveica DV Rietumvācijas valdes loceklis maj. Pr. Valters, norādot, ka nacionālā apziņa latviešu kaŗavīros joprojām dzīva. To pašu savā atklāšanas runā uzsvēra arī DV Rietumvācijas valdes priekšsēdis plkv. V. Janums. Sekoja apsveikumi, kuŗus nesa vācu valdības padomnieks konsuls Bekers no Bonnas bēgļu ministrijas, Krosse — zemes valdības un sociāllietu ministrijas, Dr. Niče — Minsteres pilsētas pārvaldes u.c. Rakstiski salidojumu bija atcerējušies: Dr. Maurachs no Rietumvācijas bēgļu ministrijas, Bundestaga loceklis Dr. Eplē, pilsētas skolu vadītājs Hoss, Dr. Mende — Eiropas pētniecības ministrijas, von Kleists — Baltische Briefe, DVF valde Anglijā, DV Zviedrijas valdes priekšsēdis L. Talters, ELJA's priekšsēde V. Tenese, DV Dānijā I. Reitmanis u. c. Operdziedātājs B. Piekalnītis dziedāja Burtnieka pravietojumu un Daugavas vanagu dziesmu, bet koncertdziedātāja A. Hildebrande - Damkevica — J. Graubiņa Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme, un kantātes Tēvijai solo partiju. Aktrise M. Zīle deklamēja Fr. Bārdas Sauciens tālē.

Svinīgā jundā Latvijas karoga sardzē stāvēja ģimnazijas audzēkņi un MSO Bīlefeldes rotas vīri. Goda locekļu vietas uz skatuves zem karogiem ieņēma brīvības cīnītāju, veco strēlnieku, leģionāru, invalidu, kaŗa bāriņu, pusbāriņu, L.k.o.k. un jaunatnes pārstāvji. Uzrunu teica A. Bērziņš, ziņojumu nodeva E. Būmanis, bet pieņēma plkv. V. Janums. MSO vienības Bīlefeldā orķestris spēlēja Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils un Latvijas himnu.

Vakarā Bīlefeldes latviešu teātra kopa sniedza M. Zīverta Ķīnas vāze izrādi Mariannas Zīles režijā.

Otrā salidojuma dienā DVF Anglijā valdes sekretārs J. Ranka runāja par mūsu trimdas aktuālajām problēmām, uzsveŗot, ka, ja mēs gribam sevi saukt par cīnītājiem, tad ir vajadzīga arī vienota cīņas fronte, dvēseļu dumpošanās. Mums jābūt vienmēr gataviem mainīt savus kaujas ieročus, kā to dara mūsu pretinieks, un mainīties arī pašiem. Mūsu nacionālais mugurkauls — palikšana par latviešiem, asi vēršoties pret tiem, kas pārtautojās. „Tas nozīmē," teica referents, „ka nav jānoraida viss svešais, bet tas jāsaskata ar latviešu acīm. Jaunatne savukārt būs tik stipra, cik stiprs būs mūsu ģimenes pavards, kas ir katras tautas sākums un gals." Diskusiju rezumējumā noskaidrojās, ka tomēr pesimisms vēl ir pārāgrs un vismaz lielākajā daļā jaunatnes valda stiprs nacionāls gars.

Pēcpusdienā koncertā, kas bija savā ziņā salidojuma kulminācijas punkts, dziedāja Boris Piekalnītis, kas atkal uzturas Vācijā, un soprāne Astrīda Hildebrande - Damkevica, bet Minsteres ģimnazijas tautas deju kopa Circenītis dalībniekus iepriecināja ar pusduci deju. Šie arī bija vislabāk apmeklētie sarīkojumi, un ap 300 sēdvietu lielā zāle bija aizņemta līdz pēdējai vietai.

Salidojumu noslēdza draudzības vakars un par to plaši rakstīja arī vietējā vācu prese.

J. S.

ALI NAMEDS

(Pārnesums no 4. lpp.)

Ar lielām pūlēm ārā izkāpis, viņš neredz vairs ne svešinieka, nedz drēbju. Nav arī zvārguļa.

Kails un slapjš, ar duļķiem aptašķījies, pie akas Ali Mameds stāv kā stabs.

„Allah, mans lieciniek!" viņš izmisumā izsaucas. „Tu redzi, ka pie manas lielās nelaimes man vainas nav."

Viss pazaudēts, kails uz pilsētu viņš nevar iet.

Atbrīvojies no lūžņiem, Ali lēnām velkas prom uz kalniem. Tur nonācis, viņš sabrūk.

Jau sen iestājusies nakts, siltā, tumšā dienvidu nakts. Miljoniem dzīvību, kas dienā slēpušās no karstās saules, tagad dzīvo savu dzīvi. Viss klusi sīc un san. Gaiss pilns reibinošām smaržām. Vēl otra pasaule ir augšā debesīs. Tur debess zilgmē spulgo zvaigžņu miriādes.

Ali redz brīnumainu sapni:

Uz ēzeļa jāj bagāts tirgotājs. Tam arī kaza piesieta ēzelim pie astes, bet kaklā sudraba zvārgulis. Tirgotājam rokās liela kaste, pilna ar zeltu, un viņš dzied Ali Mamedam pazīstamo dziesmu.

Pēkšņi laupītāji uzbrūk tirgotājam. Tie viņu nonāvē un aiznes dārgo kasti. Bet laupītāji nevar atvērt guvumu, tie cīnās savā starpā.

Viens iemet kasti akā. Ali to redz. Kad laupītāji aizgājuši, viņš kāpj pēc kastes. Ārā izcelta, tā sāk spīdēt, un Ali atmostas no saules stariem. Dzīves īstenība ķeŗ viņu kā ugunīgas bultas.

Viņš guļ, aplaupīts, kails, svešos kalnos viens.

Ali rodas jauna apņēmība: tas draudzēsies ar zvēriem, dzīvniekiem un putniem, bet bēgs no svešiem cilvēkiem. Viņš ies uz mājām, ne pa ceļu, kur uzglūn laupītāji, bet pāri kalniem. Par savu nelaimi viņš stāstīs sievai, tā viņu sapratīs un žēlos.

Svešos kalnos Ali apmulst, viņš nespēj aptvert, kuŗā debes pusē būtu viņa māja.

Tā domājot, uz kuŗu pusi iet, viņš redz, ka zemē guļ vecs dzelzs kauss. Viņš atceras, ka vakar akā tanī viņa kāja bija iestrēgusi un vēlāk, neapzinīgi, to bija atvilcis līdz kalnos.

To paceļot, zemē nokrīt vīstoklis, no kuŗa birst zelts un dārgakmeņi.

Pārsteigums tik liels, ka Ali vairs neizprot, vai sapnis turpinājas, jeb tā ir dzīves īstenība.

Teika stāsta, ka šie noslēpumainie dārgumi sen bija akā glabāti. Pats glabātājs sen bija beidzis dzīvot un noslēpums sen gaidījis, ka viņu cels gaismā. Un vakar Ali, pašam nezinot, to bija darījis.

Vēl teikā vēstīts, ka šiem dārgumiem iet līdz kāds sens lāsts, kas viņu ieguvējam atņem mieru un dzīves prieku.

Ali Mameds joprojām samulsumā stāv neziņā.

Ir lielisks skats: kails vīrs stāv kalnā žilbinošos saules staros. Pie viņa kājām dārgakmeņi vizuļo un laistās, tie zaigo daudzās krāsu niansēs, starp tiem mirdz zelts.

„Allah, mans liecinieks, Tu zini, es neesmu nevienam pārestību nodarījis," izsaucās Ali Mameds, tad, pagriezies pret sauli, viņš krīt uz vaiga pie zemes.

Dienvidos, kur saule izšķērdīgi starus lejup raida, kur daba bagātīgi sniedz savas veltes visiem zemes bērniem, tur kalnos lēni velkas kails, vecs vīrs, noaudzis ar gaŗiem sirmiem matiem un bārdu. Tumša, gaŗa ēna viņam velkas līdz. Vienā rokā viņam līka nūja, otrā vecs dzelzs kauss.

Tas ir Ali Mameds, viņš meklē savu vīna dārzu un būdu, un savu jauno sievu.

---

3. LATVIEŠ
SVĒTKI
TORONTO no 1.–4.

OTRDIEN,
29. augustā
MĀKSLAS IZ
Atklāšana pl
George ielu st
un Kanadas.
18.00.

SESTDIEN,
2. septembrī
DAIĻAMATN
Plkst. 9.30 Sv
ielu stūrī). R
darbus.
Turpat *daiļam*

SESTDIEN,
2. septembrī
FILATELIJAS
Plkst. 10.00 S
ielu stūrī).
Izstādē pieda
Turpat varēs
propagandas
kantoris. Izst

SESTDIEN,
2. septembrī
TAUTAS DEJ
Plkst. 9.00 Ce

SESTDIEN,
2. septembrī
RAKSTNIEK
Plkst. 11.00 C
Savus darbus
Puriņš, Jonas
Ingrīda Vīksn
dušos rakstn

SESTDIEN,
2. septembrī
SPORTA SPĒ
Plkst. 11.00—
& Wellesley ie
Vīriešu un si
censības star
Ie

SESTDIEN,
2. septembrī
SVĒTK
Sākums plkst
60 Carlton St
Svētku runa
Douglas S. H
Piedalās 36 k
Valstīm un K
Virsdirienti:
Jānis Norvilis
Paredzēta ta
Ieeja: $3.50,

SESTDIEN,
2. septembrī
SVĒTKU BA
PALACE PIE
Lakeshore R
Spēlēs *Arma*
Sākums plkst

SVĒTDIEN,
3. septembrī
JAUNDARBU
Plkst. 10.00
ielu stūrī).
Programmā
konkursā go
zīcijas, jaukt
P. Geistauta,
flauta, *Dz. T*
J. Bogdanova

TAUTAS DE
SVĒTDIEN,
Bloor St. (pi
Pieteiktas 15
Argentīnas u
Dejas pavadī
V. Svennes v
Ieeja $2.

TEĀTRA IZR
3. septembrī,
Lansdowne i
Annas Briga
Karalis Brus
Lugu sagata
— *Edg. Krūm*
Ieeja: $2.50,

PIRMDIEN,
4. septembrī
SVĒTKU AT
Plkst. 11.00
No Dziesmu
latviešu vasa
giem, dejot
bas un uzve
Ieeja: $

DZIES
Sv. Andrej
BIĻETES vis
ņemamas T
„VENUS", va
komiteja, 47
Pieprasījuma
būjamas viso
BIĻETES uz
Leaf Gardens
bet sākot ar
3.

Dziesma latvjus
vieno,
dziesma tautu ceļ.

T PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

LAYTER RAJ.: Atsevišķa,
ģeļu — 4 dzīvokļu māja.
pūtas telpa, ūdens eļļas ap-
. Prasītā cena $26.000,-, ie-
uz atklātu 15. g. obligāciju.

KIEM UZ 3 GADIEM UZ
IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

BRADFORDAS
EIKALU

S PAR 1 PENIŅU.

pērkot preces vērtībā par 1 angļu mārc., kā dāvanu saņēma 1 cāli, nākošā dienā šo laimīgo skaits bija noteikts uz 100. Bet vai gan mazāk apmierināts no veikala aizgāja bekona pircējs? Nebūt nē — piedevām viņš saņēma kā veikala dāvanu — ceptas desiņas, un, ja vēl bija iepircies augļus vai dārzājus, tad dāvana bija — konz. zirņi, ja pirkta bija kafija — uzkodām līdz gāja biskvīti u.t.t.

Dauz kas bija uz vietas arī nogaršojams, izšķērdīgi tapa dalītas vēl daudzas citas dāvanas. Vislielākā atrakcija atkal saistījās ar cāļu stendu, kur katru desmito cāli pārdeva par — 1 peniņu gabalā (apm. nepilnu 1 ar pus centu!).

Tiešām nav slikti, ja uzņēmuma „boss", ir miljonārs ar devīgu roku un plašu vērienu. Kaut biežāk šāds Kanadas „onkulis" iegrieztos Bradfordā!

A. P.

ŅAS FRONTI

DAUGAVAS VANAGU
SALIDOJUMS

pārstāvji. Uzrunu teica A. Bērziņš, ziņojumu nodeva E. Būmanis, bet pieņēma plkv. V. Janums. MSO vienības Bilefeldā orķestris spēlēja Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils un Latvijas himnu.

Vakarā Bilefeldes latviešu teātra kopa sniedza M. Zīverta Ķīnas vāze izradi Mariannas Zīles režijā.

Otrā salidojuma dienā DVF Anglijā valdes sekretārs J. Ranka runāja par mūsu trimdas aktuālajām problēmām, uzsverot, ka, ja mēs gribam sevi saukt par cīnītājiem, tad ir vajadzīga arī vienota cīņas fronte, dvēseļu dumpošanās. Mums jābūt vienmēr gataviem mainīt savus kaujas ieročus, kā to dara mūsu pretinieks, un mainīties arī pašiem. Mūsu nacionālais mugurkauls — palikšana par latviešiem, asi vēršoties pret tiem, kas pārtautojās. „Tas nozīmē," teica referents, „ka nav jānoraida viss svešais, bet tas jāsaskata ar latviešu acīm. Jaunatne savukārt būs tik stipra, cik stiprs būs mūsu ģimenes pavards, kas ir katras tautas sākums un gals." Diskusiju rezumējumā noskaidrojās, ka tomēr pesimisms vēl ir pāragrs un vismaz lielākajā daļā jaunatnes valda stiprs nacionāls gars.

Pēcpusdienā koncertā, kas bija savā ziņā salidojuma kulminācijas punkts, dziedāja Boris Piekalnītis, kas atkal uzturas Vācijā, un soprāne Astrīda Hildebrande - Damkevica, bet Minsteres ģimnazijas tautas deju kopa Circenītis dalībniekus iepriecināja ar pusduci deju. Šie arī bija vislabāk apmeklētie sarīkojumi, un ap 300 sēdvietu lielā zāle bija aizņemta līdz pēdējai vietai.

Salidojumu noslēdza draudzības vakars un par to plaši rakstīja arī vietējā vācu prese.

J. S.

kas viņu ieguvējam atņem mieru un dzīves prieku.

Ali Mameds joprojām samulsumā stāv nezinā.

Ir lielisks skats: kails vīrs stav kalnā žilbinošos saules staros. Pie viņa kājām dārgakmeņi vizuļo un laistās, tie zaigo daudzās krāsu niansēs, starp tiem mirdz zelts.

„Allah, mans liecinieķ, Tu zini, es neesmu nevienam pārestību nodarījis," izsaucās Ali Mameds, tad, pagriezies pret sauli, viņš krīt uz vaiga pie zemes.

Dienvidos, kur saule izšķērdīgi starus lejup raida, kur daba bagātīgi sniedz savas veltes visiem zemes bērniem, tur kalnos lēni velkas kails, vecs vīrs, noaudzis ar gariem sirmiem matiem un bārdu. Tumša, gaŗa ēna viņam velkas līdz. Vienā rokā viņam lika nūja, otrā vecs dzelzs kauss.

Tas ir Ali Mameds, viņš meklē savu vīna dārzu un būdu, un savu jauno sievu.

---

3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ

TORONTO no 1.–4. septembrim 1961. gadā

OTRDIEN, 29. augustā

MĀKSLAS IZSTĀDE

Atklāšana plkst. 19.45 Public Library College & St. George ielu stūrī). Piedalās gleznotāji no ASV, Eiropas un Kanadas. Izstāde atvērta līdz 3. septembrim plkst. 18.00. Ieeja brīva.

SESTDIEN, 2. septembrī

DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTĀDE

Plkst. 9.30 Sv. Andreja baznīcas zālē (Jarvis & Carlton ielu stūrī). Redzēsim ASV un Kanadas daiļamatnieku darbus.

Turpat *daiļamatniecības tirdziņš.* Ieeja brīva.

SESTDIEN, 2. septembrī

FILATELIJAS IZSTĀDE

Plkst. 10.00 Sv. Andreja baznīcas zālē (Jarvis & Carlton ielu stūrī).

Izstādē piedalās 33 filatelisti no visas brīvās pasaules.

Turpat varēs iegādāties 3. Latviešu Dziesmu svētku propagandas aploksnes un markas; darbosies arī pasta kantoris. Izstāde atvērta no 2.—4. septembrim.

SESTDIEN, 2. septembrī

TAUTAS DEJU SACENSĪBAS

Plkst. 9.00 Central YMCA, 40 College St.

Ieeja pret ziedojumiem.

SESTDIEN, 2. septembrī

RAKSTNIEKU CĒLIENS

Plkst. 11.00 Canadian Legion Hall, 22 College St.

Savus darbus lasīs: *Elza Ķezbere, Zenta Liepa, Hugo Puriņš, Jonass Miesnieks, Ģirts Salnais, Velta Toma, Ingrīda Vīksna un Artūrs Voitkus.* Sekos pārējo ieradušos rakstnieku parāde. Ieeja: $1.50, un $1.00.

SESTDIEN, 2. septembrī

SPORTA SPĒLES

Plkst. 11.00—15.30. Jarvis Collegiate Institute (Jarvis & Wellesley ielu stūrī).

Vīriešu un sieviešu volejbola un vīriešu basketbola sacensības starp ASV un Kanadas izlases vienībām.

Ieeja: $1.00. Bērniem līdz 16 gadiem $0.25

SESTDIEN, 2. septembrī

SVĒTKU KONCERTS

Sākums plkst. 17.00 MAPLE LEAF GARDENS, 60 Carlton St.

Svētku runa

Douglas S. Harkness, Kanadas aizsardzības ministrs.

Piedalās 36 koŗu vienības ar 1379 dziedātājiem no Sav. Valstīm un Kanadas.

Virsdirienti: *Jānis Cīrulis, Arnolds Kalnājs, Jānis Norvilis* un *Bruno Skulte.*

Paredzēta tautas tērpu un koŗu godalgošana.

Ieeja: $3.50, $3.00, $2.50, $2.00 un $1.50.

SESTDIEN, 2. septembrī

SVĒTKU BALLE

Divi lielākajās deju zālēs
PALACE PIER un CLUB KINGSWAY, SWANSEE.
Lakeshore Rd. 100 Queensway

Spēlēs *Armanda Krūmkoka* un *Femenettes* (dāmu) orķestri.

Sākums plkst. 20.00. Ieeja, ieskaitot galdiņu, — $2.50.

SVĒTDIEN, 3. septembrī

JAUNDARBU KONCERTS

Plkst. 10.00 Lansdowne Theatre (Bloor & Lansdowne ielu stūrī).

Programmā paredzēti visi dziesmu svētku jaundarbu konkursā godalgotie darbi, kā arī citas jaunas kompozīcijas, jauktā koŗa *„Daina"*, dubultkvarteta *„Kalvis"*, *P. Geistauta,* baritons, *T. Ķeniņa,* klavieres, *A. Šturma,* flauta, *Dz. Treimaņa,* čello, izpildījumā. Pie klavierēm *J. Bogdanova - Nāruna* un *V. Leinvebere - Langenfelde.*

Ieeja $2.50 un $1.50; bērniem puscena.

TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS

SVĒTDIEN, 3. septembrī, plkst. 13.30 Varsity Arena Bloor St. (pie Bedford ielas).

Pieteiktas 15 deju kopas ar 250 dejotājiem no ASV, Argentīnas un Kanadas.

Dejas pavadīs pūtēju orķestris un sieviešu ansamblis V. Svennes vadībā.

Ieeja $2.50 un $1.50; bērniem līdz 16 gadiem $0.50; jauniešu grupām puscenas visās vietās.

TEĀTRA IZRĀDE

3. septembrī, plkst. 17.00 Lansdowne Theatre (Bloor & Lansdowne ielu stūrī).

Annas Brigaderes pasaku luga *„Princese Gundega un Karalis Brusubārda".*

Lugu sagatavojusi *Em. Kalniņa - Znotiņa.* Dekorātors — *Edg. Krūmiņš.*

Ieeja: $2.50, $2.00 un $1.50, bērniem līdz 16 g. puscenas.

PIRMDIEN, 4. septembrī

SVĒTKU ATVADAS

Plkst. 11.00—18.00 „SIDRABENE".

No Dziesmu svētkiem mājās braucot, šai skaistajā latviešu vasaras ciematā vēlreiz varēsiet tikties ar draugiem, dejot pie ragu mūzikas un vērot jautras sacensības un uzvedumus. Atspirdzinājumi.

Ieeja: $1.00; bērniem līdz 16 gadiem ieeja brīva.

DZIESMU SVĒTKU INFORMĀCIJAS BIROJS,
Sv. Andreja baznīcā (Jarvis & Carlton). Tel. WA 4-1563.

BIĻETES visiem sarīkojumiem, izņemot Svētku koncertu, saņemamas Toronto puķu veikalos „CALLA", „LOTUS" un „VENUS", vai pa pastu: 3. Latviešu Dziesmu svētku rīcības komiteja, 47 Keystone Avenue, Toronto 13, Ontario, Canada.

Pieprasījuma veidlapas biļešu pasūtināšanai pa pastu jau dabūjamas visos latviešu centros, organizācijās un pie koŗiem.

BIĻETES uz Svētku koncertu dabūjamas pa pastu no Maple Leaf Gardens, 60 Carlton Street, Toronto, Ontario, Canada, bet sākot ar 14. augustu arī uz vietas no Maple Leaf Gardens kases.

3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ RĪCĪBAS KOMITEJA.

Dziesma latvjus
vieno,
dziesma tautu ceļ.

NOTARS

OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā,
iepriekš pieteicoties pa
tālr. LE 5-5555, Toronto.

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.

HO 6-3800, 445 Pape Ave.

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES

LATVIEŠU PASĀKUMS ATVERTS VASARNIEKIEM

2 un 3-istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ☆ Brīva laivu lietošana. ☆ Ielūdz J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street (tuvu FINA benzīna stacijai).

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!

802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.

KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

MĀKSLAS SALONS

CREST FLORISTS

567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.

Piedāvā:

- **Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.**

Pasūtinājumus pieņem pa tālruni

HU 7-0491.

Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās

- Nekustamu īpašumu aģentūra.
- Reģistrēts obligāciju birojs.

Alfrēds STIKUTS

Toronto Real Estate Board biedrs.
Pakalpojam visā Metro Toronto pilsētā un tās apkārtnē.

Alberts UZĀNS	HO 5-2892
Ralph LUCCETTA	RU 7-9947
Lita STIKUTS	HU 1-7103
BIROJS	HU 1-0431

189 Balliol St., Toronto 7.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE, dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS, dzejoļi	$2.80
CHESS PSYCHOLOGIST TAHL — (angliski) — šacha grāmata	$3.20

SAGATAVOŠANĀ

Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, noveles un stāsti	$3.20
Tahl-Botvinnik — MATCH I / II ā	$1.00
Dr. D. Bīskaps — DZĪVES VĒJOS, atmiņu stāsti (apm. 500 lpp.)	

ALF. KALNĀJA APGĀDS

719 W. WILLOW ST., CHICAGO, ILL., USA.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIEŖSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W.,
TORONTO 1, ONTARIO.
Atvaļinājumā no 29 jūlija līdz 13. augustam.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

IZDARU
APMETUMA DARBUS,
kā arī
apmainu koka kāpnes
pret cementa kāpnēm
pusstundas laikā.
Zvanīt katrā laikā
RO 6-3026, Toronto

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ieriko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

KALUPE

Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

Milda's FLOWERS

Piedāvā:

- Skaistākos grieztos ziedus dažādām vajadzībām.
- Podu puķes un tropiskos stādus.
- Keramiku, ādas un sudraba izstrādājumus, audumus.

765 THE QUEENSWAY — ETOBICOKE, ONT.
Tel. CL 5-7233.
Ērta parkošana. Piegādā mājās katrā laikā Toronto pilsētā.
MILDA un MĀRTIŅŠ BĒRTULSONI.

ĻODOTIES ATVAĻINĀJUMĀ,

apskatieties

DV GRĀMATNĪCĀ

pēc

LABAS GRĀMATAS

A. Dziļuma — **NOKALTIS ZARS** — romāns	$3.20
K. Ķezbera — **MAINAS HERCOGISTE** — romāns	$3.60
J. Ziemeļnieka — **KOPOTI STĀSTI**	$4.50
T. Zeltiņa — **DRUPU REPUBLIKA** — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — **MŪŽĪGĀ SPĒLE** — dzejas	$2.95
Māc. A. Ozols **STĀSTI PAR JĒZU**	0.90
Māc. A. Ozols **TICĪBAS MĀCĪBA**, 3.—4. kl.	1.50
Aspazijas autobiografija **ZILA DEBESS ZELTA MĀKOŅI**	$6.80
J. Ezergailis — **ANDRIEVS NIEDRA**	$4.80
L. Pērļupe — **ZAĻOJOŠAIS ZARS** — romāns	$3.60
T. Vesoss **MELNIE ZIRGI** — romāns	$3.60
K. Zariņš — **KAUGURIEŠI** — romāns	$4.00
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
Anšl. Eglīts — **MALACHITA DIEVS**, romāns	$4.50
A. Simsone — **ATMIŅAS**, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — **MĒNESS KOKLE** — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — **NEMITAS MINAMAIS** — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KOŖI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — **KULTŪRAS SEJAS** — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — **SADEGUŠIE SPĀRNI** — romāns	$3.60
H. Kreicers — **CEĻI UN GĀJĒJI** — atmiņas	$5.50

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

Apkuŗu un ūdensvadu
speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

ZEMGALES un LIELVĀRDES TAUTAS TĒRPU BRUNČI un ZEMGALES KREKLS
pārdošanai.
195 Woburn Ave., Toronto 12.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā — tel. HU 5-4707.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un
smalkjūtīga
apbedīšanas
ceremoniju
izkārtošana.

IZĪRĒJAMA
BAZNĪCAS ZĀLE,
vieta 200 personām, virtuve, skatuve, piemērota koncertiem, sanāksmēm, u.t.t.
Zvanīt A. Bērziņam,
LE 4-8447, Toronto.

IZĪRĒJAMS
moderns dzīvoklis
— 2 istabas un virtuve, garāža.
Tel. RO 7-5370, Toronto.

Bloor - Bathurst rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba vieniniekam- cei, ar vārīšanas iespējām un ledus skapi.
Zvanīt LE 4-0060, Toronto.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu suūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... un .... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Order', čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Līdi, 161 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
Pārstāvis Konst. **KĀRKLIŅŠ**
982 DANFORTH AVE., TORONTO.
Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

DANFORTH - CARLAW: 6 istabu dubultķieģeļu māja, jauna eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža. Īpašums labi uzturēts. Cena $11.500,-, iemaksa $1.500.-. Mēneša maksājums $85.-.

O'CONNOR - PAPE: 6 istabu dubultķieģeļu māja ar divām virtuvēm un divām vannas istabām, jauna eļļas apkure, iebraucamais ceļš un garāža.

AR $1.200 IEMAKSU — Gerrard - Woodbine — 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar eļļas apkuri, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

OLGERTS ŠVARCBACHS

Dzimis 1919. gada 18. aprīlī. Aizgājis Dieva mierā 1961. g. 2. augustā.
Apbedīšana sestdien, 5. augustā, plkst. 11 no Flyne bēru nama,
1273 Weston Rd., Toronto, uz York kapu latviešu nodalījumu.

Par viņu sēro **PIEDERĪGIE UN DRAUGI.**

VELTA KUDIŅŠ, dzim. GOLTS,

dzimusi 1922. gada 21. decembrī Rīgā, mirusi 1961. gada 18. jūlijā Toronto.

Dziļās sērās
VĪRS, DĒLS, MĀTE un BRĀLIS
KANADĀ, TĒVS LATVIJĀ.

Augšā aiz zvaigznēm,
Tur tiksimies atkal...

Nesagaidījis Latvijas atbrīvošanu, ir aizgājis mūžībā
mans dārgais vīrs, mūsu mīļais, gādīgais tētiņš

JŪLIJS BŪMANIS

dzimis 1886. gada 13. novembrī Alojā, Ungurpils skolā,
miris 1961. gada 11. jūlijā, Farelē, Vācijā.
Apglabāts 1961. gada 14. jūlijā Fareles kapos.

...bet pārtrūka stīgas
un izgaisa viss...
Nebeigta dziesma, ko
dziedāju līdz.

Dziļās sāpēs
SIEVA, BĒRNI, MAZBĒRNI
VĀCIJĀ, DETROITĀ
un KALIFORNIJĀ,
DĒLS NEZINĀMĀ SVEŠUMĀ.

FUTBOLA MEISTARĪBĀ UZVAR ČIKAGIEŠI

Ziemeļamerikas latviešu meistarības futbolā šogad notika 29. un 30. jūlijā Čikagā, piedaloties Toronto DV, Klīvlendas un Čikagas vienībām. Nebija ieradusies Ņujorkas vienība. Spēles atklāja mūsu bijušais valsts vienības spēlētājs Ēriks Pētersons, uzsverot sporta nozīmi trimdā. Vienību sniegumi bija samērā vienlīdzīgi. Toronto DV pirmā spēlē pieveica Klīvlendas vienību ar 2:0 Otrā spēlē Toronto DV zaudēja čikagiešiem 1:6. Līdz ar šo pelnīto turnīra pirmo vietu ieguva Čikagas vienība. Spēlēs noraudzījās daudz tautiešu. Žēl, ka sacīkšu vadība nebija padomājusi par labāku sacīkšu noorganizēšanu, bet ceram, ka šīs kļūdas turpmāk tiks novērstas.

Torontietis.

KONGO MĒĢINA NOSTABILIZĒTIES

KONGO REPUBLIKAS PREZIDENTS KASAVUBU IZRAUGA JAUNU PREMJĒRU.

Leopoldvillē. Ilgo Kongo republikas politiķu sarunu rezultātā darbību atsācis Kongo parlaments, un ievadīti priekšdarbi jaunas valdības sastādīšanai. Ministru prezidenta amata kandidātu izraudzījis republikas prezidents Kasavubu. Un tas, starp citu, vairs nav līdzšinējais ministru prezidents Ileo, kas uz saviem pleciem iznesa Kongo krizes smagāko nastu pēc ministru prezidenta Lumumbas apcietināšanas un nogalināšanas. Tagad ministru prezidenta amatam Kasavubu izraudzījis strādnieku kustības vadītāju Adūlu, ko uzskata par pārliecinātu pretkomūnistu un kas ieņēma iekšlietu un aizsardzības ministra amatus aizejošā ministru prezidenta Ileo valdībā. Adūla tagad sastādīs jauno Kongo republikas valdību, pēc tam prasot uzticības nobalsošanu parlamentā. Kamēr par savas valsts iekšējo politiku Adūla vēl neko lielu neizsakās, ārpolitika viņa nostājā jau liekas izkristallizēta. Savā pēdējā preses konferencē jaunizraudzītais Kongo ministru prezidents izteicās, ka viņa valsts nepiesliesies nevienam militāram blokam un visos ārlietu jautājumos ieveros vispilnīgāko neutrālitāti.

Relātīvi sekmīgais Kongo politiķu konferences noslēgums tomēr nenozīmē, ka mēnešiem ilgās un bieži vien asinīs mazgātās domstarpības būtu atrisinātas un likvidētas. Par vienošanos pagaidām var runāt tikai galvenos vilcienos. Stāvoklis vēl nav ne tuvu pienācis pie atsevišķo Kongo cilšu savstarpējo domstarpību likvidēšanas. Un tieši šīs domstarpības pēdējā laikā prasījušas visvairāk upuru. Vēl tikai šis nedēļas pirmajā pusē Luntu cilts piederīgie pārsteidza kādu Kongo armijas vienību, nogalinot divdesmit karavīru. Tam, protams, sekoja neizbēgamais armijas atriebības uzbrukums, kur, lielā karavīru pārākuma priekšā, nogalināti 200 Luntu cilts cīnītāji un viņu piederīgie. Tā paša atriebības uzbrukuma rezultātā pilnīgi iznīcināti arī vairāki ciemi, liekot Apvienoto Nāciju pārstāvjiem brīdināt jauno Kongo republikas valdību, ka, situācijai turpinoties, visi līdzšinējie panākumi būs jānoraksta zaudējumos un būs jāgatavojas jaunam vispārējam karam. Lai gan daudzas Kongo ciltis karo viena ar otru, tās vienmēr atrodas vēl lielākā kara stāvoklī ar valdības karaspēku. Šo cilšu apvienošanās gadījumā, kas, starp citu, nebūt nav neiespējama, valdības karaspēkam nebūtu viegli pastāvēt. Bez tam, kā tas labi saprotams, valdības karaspēka rindās redzami daudz dažādo Kongo cilšu piederīgo, un viņu simpātijas, konflikta gadījumā, noteikti nosvērsies radu un piederīgo pusē.

Un tā, kamēr no politiskā viedokļa raugoties, dzīve Kongo republikā kļūst stabilāka un mazāk atkarīga no Apvienoto Nāciju pārraudzības, militārā un savstarpējās saticības laukā nekas liels līdz šim vēl nav panākts. Tikmēr, kamēr Kongo valdībai neizdosies nodibināt mieru ar karojošām nēģeru ciltīm, politiskā vienošanās provinču galvaspilsētās vispārējo situāciju manāmi iespaidot vēl nespēs. Ir arī jāsaprot, ka tā ir situācija, kur neko nespēja panākt arī Apvienotās Nācijas. Tas ir pašu nēģeru jautājums, pašu nēģeru domstarpības, un tās atrisināt var vienīgi paši Kongo nēģeri.

PEKINGA GATAVA ‚ATBRĪVOT' FORMOZU

KOMŪNISTU ĶĪNA ATZĪMĒ ARMIJAS DIENU.

Pekingā. Ļoti iespējams, ka kara draudu mākoņi virs Berlīnes nebūt nenozīmē tikai lokālrakstura nesaskaņas. Kamēr Padomju Savienība atkārtoti uzsver atsevišķa miera līguma parakstīšanu ar Austrumvāciju, un līdz ar to Rietumberlīnes pievadceļu pārraudzības nodošanu vācu komūnistu rokās, savu saspīlējuma joslu tagad gatavo arī komūnistu Ķīna. Ķīniešiem nav tik daudz izdevību svārstīties, kā ir Padomju Savienībai. Pekinga vienmēr turas tuvu pie mājām, neaizejot tālāk par Koreju, Japānu, Indoķīnu, Tibetu un Indiju, un Formozas šaurumu.

Tāpat kā Padomju Savienības gadījumā, tomēr gaidāmā ķīniešu komūnistu politiskā aktīvitāte jau ir priekšlaicīgi nosakāma, un nosakāma tieši tādēļ, ka tās apjoms ir tik bezgala šaurs. Normāli, draudi seko draudiem, un tagad pienākusi Formozas kārta. To Pekinga nebija pieminējusi ilgāku laiku. Uzbrukumam savam vislielākam ienaidniekam ķīnieši gaidīja propagandai izdevīgu, piemērotu un attiecīgi ievērojamu dienu. Tāda arī pienāca šī gada 1. augustā, kad komūnistu Ķīna atzīmēja savu armijas dienu, un kad ar runām uzstājās armijas štāba priekšnieks un komūnistu Ķīnas ārlietu ministrs. Pirmā uzdevums bija „sadot" Sav. Valstīm, ko ģen. Lojučings arī veica ar apbrīnojamu precīzitāti — gan mazliet atkārtodamies. Komūnistu ģenerālis pārmeta Vašingtonai, un prezidentam Kenedijam personīgi, gatavošanos jaunam karam un Berlīnes krizes radīšanu.

Pēc tam runātājs deklarēja, ka komūnistu Ķīna tagad nobriedusi stāties preti jebkādai Sav. Valstu agresijai Āzijā, un otrkārt, ka tā sākusi nopietni domāt par Formozas atbrīvošanu.

Ārlietu ministrs Čenji runāja mazliet mierīgākā tonī. Viņa runa koncentrējās ap Laosas konferenci Ženēvā, un viņš izteica cerību, ka sarunas sasniegs pozitīvus rezultātus. Ko, protams, Čenji aizmirsa pateikt, ir, ka komūnistu Ķīna līdz šim bijusi galvenā Ženēvas konferences grāvēja; ka komūnistu Ķīna ir tā, kas atkārtoti un atkārtoti noraida Rietumu valstu priekšlikumus Laosas neatkarības un neutrālitātes garantēšanai, ka komūnistu Ķīna, pat vairāk nekā Padomju Savienība, cīnās par to, lai nekas neiznāktu kā no Laosas pamiera, tā no konferences Ženēvā.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

13. augustā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

20. augustā Sporta svētki Sidrabenē ar dievkalpojumu plkst. 10 rītā.

Sestdien, 26. augusta vakarā, bērnu nometnes noslēguma dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont. tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

6. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

13. augustā, plkst. 2 p.p., dievkalpojums Jāņa baznīcā.

20. augustā — rīta svētbrīdis Saulainē

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. augustā (sestdienā), plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

27. augustā, plkst. 2.30 pēc p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latv. ev.-lut. draudzē Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St., dievkalpoj. 13. augustā, pl. 1.30 p. p. Māc. J. Prauliņš. Dziesmu grāmatas.

Sv. Katarīnes latv. ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave., 20. augustā, pl. 3,30 p.p. dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

MONTREĀLĀ

Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzē Montreālā.

Mācītājs Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi notiek 4345 Marcil Ave., Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 6. augustā, dievkalpojums plkst 7.00 vakarā.

Montreālas St. Paula Ev.-lut. baznīcā māc. Viestura Šēfera dievkalpojumi notiks:

5. aug. pulkst. 7 vak. Montreālā, Presbiteriāņu bazn., Hutchison un Viateur ielu stūrī svētvakara dievkalpoj. Māc. V. Šēfers.

13. aug., plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā, Tērvetē, dievkalpojums. Māc. V. Šēfers.

27. aug., plkst. 11 no rīta Tērvetē sezonas slēgšanas dievkalpojums. Māc. V. Šēfers.

No 28. aug. līdz 14 sept. draudzes mācītājs būs atvaļinājumā.

Montreālā 15. jūlijā salaulāti Guntis Sukse ar Rutu Kušils.

Niagara Falls, (Ont.) latv. ev.-lut. draudzei, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., š. g. 6. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Māc J. Prauliņš.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18, Victoria Ave., South, svētd., 6. augustā, pl. 11 pr. p. dievkalpojums un svētdien, š. g. 13. augustā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums. Māc. E. Pavasars.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 —11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. Ami - 4218.

TUNISIJA MEKLĒ PASAULES ATBALSTU

TUNISIJAS PREZIDENTS BURGIBA IZSŪTA VĒSTNIEKUS UZ VAŠINGTONU, MASKAVU, LATĪŅU AMERIKU UN VIDĒJIEM AUSTRUMIEM.

Tunisā. Tā kā Apvienotās Nācijas nesola nekādus panākumus Tunisijas cīņā pret Franciju, prezidents Burgiba ķēries pie citādiem līdzekļiem cerībā panākt pasaules atbalstu franču bazes likvidēšanai Bizertē. Un proti, kā jau agrāk ziņots, Tunisijai starpnieka lomu sarunās ar Franciju bija piedāvājušas Maroka un Sav. Valstis. Pēdējās gadījumā Tunisija piedāvājumu arī pieņēmusi un tās valdības pārstāvis jau atrodās ceļā uz Vašingtonu. Sav. Valstu ārlietu ministrija likusi saprast, ka Tunisijas pārstāvis tiek gaidīts ar vislielāko interesi, un, ka viņam parādīs vislielāko iespējamo pretimnākšanu. Tunisijas ārlietu ministrs tai pašā laikā atrodas ceļā uz Maskavu, lai mēģinātu iegūt arī Padomju Savienības atbalstu cīņā pret Franciju. Pārsteidzošā kārtā Padomju Savienība drošības padomes debatēs par Bizertas bāzi bija visai klusa, un prezidentu Burgibu tagad interesē šo klusumu pārvērst Maskavai tik raksturīgos propagandas plūdos.

Bet Tunisijas prezidents nav domājis apmierināties tikai ar pasaules lielajiem vien. Kamēr viņa vēstnieki atrodas ceļā uz Vašingtonu un Maskavu, kāds cits ārlietu ministrijas pārstāvis atrodas ceļā uz Latīņu Amerikas un vairākām Vidējo Austrumu valstīm, šādā ceļā cerot iegūt patiesi visas pasaules atbalstu.

Savā cīņā pret Franciju, neapmierināta ar drošības padomes neaktīvitāti, Tunisija nav domājusi samierināties tikai ar vēstnieku izsūtīšanu uz visiem ievērojamākiem punktiem uz zemes lodes. Ar arabu un Āzijas nāciju atbalstu Tunisija tagad cenšas panākt Apvienoto Nāciju pilnsapulces ārkārtēju sesiju. Lai gan tā praktiski nekā nesola, Tunisija tomēr šādu sesiju grib sasaukt, kaut vai lai tikai parādītu Francijai, ka tas ir iespējams. Un, kā pašreiz liekas, tad tas ir iespējams. Lai to panāktu, Tunisijai nepieciešams piecdesmit valstu atbalsts. No 32 valstīm paraksti jau iegūti. Savu piekrišanu ārkārtējas sesijas sasaukšanai devušas arī Pad. Savienība un visas Austrumeiropas komūnistu satelītvalstis, tāpat Kuba. Tas nozīmē, ka Tunisijai vairs jāsavāc tikai 8 balsis, un ģenerālsekretārs Hammeršilds būs spiests sasaukt ārkārtēju pilnsapulces sesiju. Šo sesiju, ja tāda tiks sasaukta, boikotēt solījusies Francijas valdība, tāpat deklarējot, ka tā ignorēs jebkādus sesijas lēmumus. Francijai, tāpat kā pārējām četrām pastāvīgām valstīm drošības padomē veto tiesības ir tikai jau minētajā padomē, bet tādu nav pilnsapulcē, kas lēmumus pieņem ar divu trešdaļu vairākumu.

IEROBEŽO BERLĪNES ZONU SATIKSMI

Berlīnē. Cerības, ka Chruščeva draudi Berlīnē varētu būt tikai tukša dižošanās mazinājās šī mēneša sākumā, kad Austrumvācijas policija sāka Berlīnes apakšzemes vilcienu tīrīšanu, liedzot robežpārejtiesības tūkstošiem Rietumberlīnē nodarbinātiem austrumberlīniešiem. Vairākos gadījumos braucēji ne tikai izraidīti no apakšzemes vilcieniem, bet pat apcietināti, kamēr apsolījušies uzteikt līdzšinējos darbus Rietumberlīnē.

Austrumvācijas policija ceļošanas aizliegumu izskaidro ar vasaras bērnu triekas epidēmiju. Bet ar to izskaidrot apcietināšanas un darbu piespiedu atteikšanu Rietumberlīnē ir visai grūti. Un kamēr Austrumvācijas policija nodarbojas ar cilvēku dzīves apgrūtināšanu, austrumvācieši turpina bēgšanu uz Rietumiem. Jūlija mēnesī vien no Austrumvācijas uz Rietumberlīni pārbēguši vairāk kā 30.000 Austrumvācijas iedzīvotāju. Un jāatceras, ka bēgšana tādos pat apmēros notiek katru dienu, katru nedēļu, katru mēnesi un katru gadu, jau kopš 2. pasaules kara beigām. Un tā turpinās.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus
abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNĪCA,
72 QUEENSBOROUGH,
TERRACE,
LONDON, W., 2.
Tel. BAYwater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus,
kā arī dabūjami BEZMAKSAS
PARAUGEKSEMPLĀRI.

1961. G. MEISTARSACĪKSTES TENISĀ

Toronto un apkārtnes latviešu meistarsacīkstes tenisā notiks 12. —13. augustā, Toronto, Riverdale Park laukumos (pie Broadview Ave.). Izloze un sacīkšu sākums sestdien, 12. augustā, pl. 10 rītā. Sacensības paredzētas vīriešu un sieviešu vienspēlēs un vīriešu dubultspēlēs. Ziemeļamerikas meistarsacīkstes notiks 19.—20. augustā, Ņujorkā, Kelpon tennis courts, 5747 Broadway, Bronx.

Sacensību programmā: vīriešu un sieviešu vienspēles, un dubultspēles, jauktās dubultspēles un senioru vienspēles. Kanadas baltiešu tenisa meistarsacīkstes notiks Toronto, 26.—27. augustā, Riverdale sporta laukumos. Sacensību sākums sestdien, 26. augustā, pl. 10 rītā un sacensību programmā paredzētas vīriešu un sieviešu vienspēles un vīriešu dubultspēles. Kanadas latviešu meistarsacīkstes tenisā notiks 9. —10. septembrī, Montreālā. Par sacīkšu vietu, laiku un programmu tuvāka informācija sekos. Tenisistiem, kas vēlētos ņemt dalību augšminētajās sacensībās, jābūt reģistrētiem L.S.A.K. Tuvāka informācija par sacensībām iegūstama pie A. Mackara (telef. HO 3-4902).

PĒC 10 KĀRTĀM

Amerikāņi studentu komandu turnīrā, kas turpinājās Helsinkos, palikuši otrā vietā ar 25:10 pk., bet viņiem cieši uz papēžiem min Austrumu Vācija ar 24:12 pk. Krievi izvirzījušies priekšā ar 30 ar pus : 5 ar pus pk. Amerikāņi izcīnījuši daudzas spīdošas uzvaras, bet tos vajājušas arī neveiksmes, un to starpā tas, ka viens no studentu izlases spēlētājiem nav bijis tādā formā, kādu no viņa sagaidīja. Tā viņš zaudēja arī 10-tā kārtā pret Zviedriju, un amerikāņi varēja iegūt tikai 3:1 pk. Pret Somiju sagaidīja, ka amerikāņiem veltīsies 4:0 uzvara, bet Iv. Kalme bija nonācis grūtībās un pēc pārtraukuma bija jāapmierinājas ar pus punktu.

Pret spēcīgo bulgāru komandu spēlēja V. Lombardijs, R. Veinstins un Edmars Mednis, bet viņu partijas pārtrauca, kamēr Dž. Šervins bija beidzot laimīgā kārtā panācis neizšķirtu. Pašlaik ziņo, ka viena partija vēl turpinājās, bet amerikāņi jau ieguvuši pret Bulgāriju 2:1 pk. Sekmīgs punktu ieguvējs bijis Iv. Kalme un Edm Mednis, kurš līdz šim ir spēlējis vismaz 5 kārtās, uzvarējis 3 reizes, vienu reizi nospēlējis remis, kamēr par piekto kārtu vēl nav saņemts ziņojums. Gan NY Times ziņoja par Edmara pozicionālo pārsvaru iepretim čechu spēlētājam, bet spēles tālākā gaitā izrādījās, ka ar bandinieka pārsvaru vien nepietika uzvarai, un bija jāapmierinājās ar neizšķirtu.

Turnīra dalībnieki dažādi izmanto brīvo laiku. Tā no sacīkstēm brīvajā sestdienā bija notikusi jauna sacīkste un tieši Eiropas futbolā starp amerikāņiem un krieviem, pie kam uzvarēja amerikāņi ar 3:1 vārtiem, par lielu pārsteigumu sev pašiem un skatītājiem. Mūsu studenti izbaudīja arī somu pirts (saunas) priekus, bet nebija pieraduši pie stiprā pirts „gara" uzlaišanas un nāk. dienā jutās stipri sasaldējušies, jo Helsinkos nereti uznāk vēsas dienas, ar lietu.

Turnīra pēdējā sacensību diena bija svētdien, pirmdien pabeidza pārtrauktās partijas, un tad notika ceremonijas, par ko ziņosim īpaši. Otrdienas rītā ASV šachisti izlidoja uz Zviedriju un Stokholmā otrdien un trešdien notika draudzības spēles šachā. Edmara atgriešanās Ņujorkas Idlewildes gaisa ostā sagaidāma svētdien, 7. augustā.

PĒDĒJĀ DIENA JELGAVĀ

(Pārnesums no 2. lpp.)

drauga, kuŗam māja bija pāris kilometrus no pilsētas, Meitenes šosejas malā.

Ap plkst. diviem, kad sāka rādīties jau rīta blāzma, mani uzmodināja lielgabala šāviens, kuŗam vēlāk sekoja vairāki. Izskrējis pagalmā, ieraudzīju apm. 200 m attālumā krievu tanku, kuŗš šāva Jelgavas stacijas tilta rajonā. Salicis drēbes un apavus uz rokas, tāpat sporta bikšītēs devos pa laukiem uz Jelgavu. Aicināju arī draugu līdz, bet viņš atteicās, jo no dzimtās vietas negribot kustēt ne soli.

Pilsētā valdīja neaprakstāma pānika. Cilvēki, apkrāvušies paunām, devās Rīgas un Tukuma virzienā.

Veselības rotas virsnieki bija aizbēguši, atstājot dažus simtus smagi ievainotu kaŗavīru savam liktenim.Daži, kas mani pazina no agrākiem cīņu laukiem, griezās pēc padoma, ko iesākt.

Gribēju dabūt kādu smago auto un nogādāt ievainotos Rīgā. Nodoms tomēr neizdevās, jo Driksnas tiltu sargāja žandarmi un nelaida nevienu pāri. Tad sadabūjām laivu un pārcēlām visus ievainotos pils laukumā. Pēc tam laivu pārvilkām uz Lielupi un atkal pārcēlāmies pāri. Tad es nozīmēju kādu virsnieka vietnieku par vecāko un liku tiem lēnā gaitā doties uz Rīgu un pieteikties Bangerska štābā.

Atgriezies Jelgavā, atkal devos uz Ersatz divīzijas štābu. Izrādījās, ka visi vācieši bija aizlaidušies, bet par Jelgavas aizstāvēšanas komandieri iecēluši Artilerijas plkv.-ltn Jurko. Tas bija uzskatos, ka Jelgavu var noturēt. Mēs strīdējāmies labu laiku, ko pārtrauca trauksmes ziņa, ka krievu tanki apšaudot jau Dobeles ielu.

Virsleitnants Augusts Miglāns bija sapulcinājis parkā kādus simts vīrus, kuŗi visi bija kunga dūšā. „Mēs Jelgavā krievu nelaidīsim", sita pie krūtīm Augusts un aicināja palikt pie viņa.

Es atteicu, ka ar pudelēm Jelgavu nevarēs noturēt un devos Dobeles šosejas virzienā, noskaidrot stāvokli. Pie Dobeles šosejas bija ieņēmuši pozicijas latviešu leģionāri, apmēram divu rotu sastāvā. Tur sastapu vecus paziņas, ltn. Bērziņu un ltn. Jēkabsonu. Tikko biju atsēdies aprunāties, sākās pirmais krievu kājnieku uzbrukums. Lietojot strauju pretuzbrukumu ar rokas granātām, mēs krievus apturējām kapsētas rajonā, bet tā kā kaŗavīru lielākā daļa bija apbruņoti ar itāļu šautenēm, kam magazīnā varēja ielikt tikai trīs patronas, tad nebija nekādu cerību izturēt kauju ilgāku laiku . . .

Tā sākās traģēdija, kas lika Zemgales metropolei kapitulēt, prasot bez tam apm. 800 latviešu kaŗavīru dzīvības. Vēlāk gan pastiprinājumi pienāca, bet tas bija par daudz vēlu, lai pasargātu Jelgavu no krievu nagiem. Cīņas pie Jelgavas bija asas un tika izcīnītas tikai tāpēc, lai atturētu boļševiku virzīšanos uz Rīgu, nevis lai glābtu pašu Jelgavu.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU.
BOX 220, STOCKHOLM.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.